

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

22 juni 2000

ONTWERP VAN DECREET

houdende aanpassing van sommige onderwijsbepalingen

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	19
Advies van het sectorcomité XVIII – Vlaamse Gemeenschap en Vlaams Gewest	35
Advies van het sectorcomité X – Onderwijs	39
Advies van het sectorcomité X – Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap) en Comité voor de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten – Afdeling 2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap"	43
Advies van het overkoepelend onderhandelingscomité Vrij Gesubsidieerd Onderwijs	57
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	69
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad	77
Advies van de Raad van State	89
Ontwerp van decreet	111

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE INLEIDING

Voorliggend ontwerp van decreet wil een aantal onderwijsaangelegenheden optimaliseren, met het oog op een vlotte start van het schooljaar of academiejaar 2000-2001. Het ontwerp behandelt een aantal urgente vraagstukken inzake basisonderwijs, secundair onderwijs, onderwijs voor sociale promotie, tertiair onderwijs, de rechtspositie van de personeelsleden van het gemeenschaps- en gesubsidieerd onderwijs en de regionale expertisecentra.

Deze onderwerpen worden hierna artikelsgewijs besproken.

Het ontwerp van decreet wenst een eerste stap te zetten naar een vereenvoudiging van de onderwijsregulering. Vereenvoudiging start vanzelfsprekend bij het aanpassen van de bestaande decreetgeving. Dit ontwerp dat enkel dringende maatregelen omvat, wordt dan ook gevolgd door twee ontwerpdecreten die oneffenheden in de decreetgeving op het leerplicht- en het tertiair onderwijs moeten wegwerken. In de loop van het najaar 2000 (met principiële goedkeuring door de Vlaamse regering in mei of juni 2000) zullen deze twee verzameldecreten over het tertiair en het leerplichtonderwijs ingediend worden.

Concrete meer themagerichte decreten zullen deze opties verder zetten. Een decreet houdende dringende bepalingen betreffende het lerarenambt werd reeds door het Vlaams Parlement aangenomen. Hierna volgt het zogenaamde themadecreet rond eindtermen en basiscompetenties.

II. OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE BEPALINGEN

I. Basisonderwijs

De artikelen voor het basisonderwijs hebben in eerste instantie te maken met het opstarten van een vereenvoudigde procedure inzake schoolveranderingen en inzake tellingsmomenten in de basisschool.

Inzake schoolveranderingen zijn er op het onderwijsveld nogal wat moeilijkheden vastgesteld. Ouders en de school waar het kind weggaat hebben er geen belang bij dat er bepaalde formulieren inge-

vuld worden. Het resultaat is dat er momenteel geregeld discussies zijn over inschrijving van leerlingen en dat een aantal leerlingen dubbel ingeschreven blijft.

Om die discussies weg te werken en om de dubbele inschrijvingen te mijden, wordt de nieuwe school verantwoordelijk voor de rechtsgeldigheid van de nieuwe inschrijving.

Inzake telling van leerlingen zijn er een viertal data : de beperkte statistische telling op de derde schooldag, de telling op 30 september voor scholen die in programmatie en herstructurering zitten, de leerplichtcontrole op 1 oktober en de telling van de leerlingen voor het lestijdenpakket op 1 februari. Het is de bedoeling om de verschillende tellingsdata op termijn te reduceren. Alvast de teldatum op de laatste schooldag van september en die op de eerste schooldag van oktober worden naar één gebracht, nl. 1 oktober. Er is gekozen voor de datum van 1 oktober zodat er een uniforme regeling ontstaat in het leerplichtonderwijs.

Ook wordt er meer logica gebracht in de tellingsdata : scholen in programmatie en herstructurering hebben als tellingsdatum de eerste schooldag van oktober voor het pakket lestijden en de eerste schooldag van februari voor de berekening van het werkingsbudget. Het is beter dat er maar één tellingsmoment is en dat dat daarbij zo dicht mogelijk aansluit op de reële situatie in de school. Voor die scholen komt er dan ook één tellingsdatum zowel voor het berekenen van het lestijdenpakket als voor het werkingsbudget : nl. de eerste schooldag van oktober.

Verder is er een bepaling inzake sociale voordelen.

Schoolbesturen van gefinancierde of gesubsidieerde scholen beschikken niet enkel over werkingsbudgetten van de overheid maar ook over eigen financiële middelen. De gemeentes en de provincies hebben daarvoor de gemeentegelden of de provinciegelden ter beschikking. Omdat de schoolbesturen in de andere netten niet zo makkelijk over bijkomende middelen kunnen beschikken, stelt het decreet basisonderwijs dat gemeenten of provincies die voor het eigen onderwijs inspanningen doen voor gezondheidstoezicht of sociale voordelen, vergelijkbare inspanningen moeten leveren voor de scholen van de twee andere netten op hun grondgebied. De memorie van toelichting bij het decreet basisonderwijs geeft duidelijk deze dubbele filosofie aan : enerzijds betreffen de sociale voordelen enkel kosten die niet door het werkingsbudget worden gedragen, anderzijds wordt de verplichte financiële tussenkomst voor de andere netten

bewust beperkt tot aangelegenheden buiten de eigenlijke onderwijsopdracht (Vlaamse Raad, 1996-1997, 451/1). De aanpassing van artikel 92 van het decreet basisonderwijs met dit decreet, legt deze filosofie vast.

In het kader van het gratis zwemonderricht verhoogde de initiële begroting 2000 het werkingsbudget van de basisscholen. Schoolbesturen kunnen nu uit het werkingsbudget voldoende middelen putten om te voldoen aan de eindterm "zwemmen". Het spreekt voor zich dat lokale besturen het stuk werkingsbudget dat essentieel is om deze eindterm te behalen, niet moeten vertalen naar andere netten, die eveneens genieten van de verhoging van de werkingsmiddelen. De voorgestelde verduidelijking van artikel 92 bevestigt dit.

Ook voor het basisonderwijs wordt rekening gehouden met het Hibernia-arrest van het Arbitragehof van 2 februari 2000.

Op dit ogenblik zijn de afwijkingen inzake programmatie- en rationalisatienormen enkel voor uitzonderlijke en niet voorziene gevallen. Men dacht bij de opmaak van het decreet basisonderwijs in eerste instantie aan afwijkingen in het kader van de non-discriminatieverklaring of aan scholen met veel door de jeugdrechter geplaatste kinderen.

Door het wijzigen van de tekst zijn nu afwijkingen mogelijk los van uitzonderlijke en niet voorziene gevallen. Krachtens het arrest moet de uitvoerende macht immers over voldoende beslissingsruimte beschikken om de vrijheid van onderwijs te waarborgen.

Het blijft evenwel nog altijd zo dat het betrokken schoolbestuur een omstandig dossier zal moeten indienen om een afwijking te bekomen. In dit dossier moet de maatschappelijke verantwoorde grond voor de afwijking vermeld staan.

II. Secundair onderwijs

In het kader van de hervorming van het secundair onderwijs is er een uitstel voor de omzetting van benamingen van vroegere structuuronderdelen naar nieuwe voor de tweede en derde graad algemeen secundair onderwijs. Dit uitstel houdt verband met het afwerken van het in redactie zijnde decreet inzake eindtermen en basiscompetenties voor het algemeen secundair onderwijs.

Verder bevat het ontwerp van decreet een artikel inzake de doorstroming van de leerlingen in de derde graad.

In de beleidsnota 1999-2004 staat voor de derde graad de volgende doelstelling :

"Via een decretale aanpassing zullen leerlingen – en binnen een bepaalde periode – ook in het tweede jaar van de derde graad, kunnen veranderen van studierichting, indien daardoor een betere overstap naar een vervolgopleiding kan plaats vinden."

De voorgestelde decretale maatregel geeft een nieuwe formulering van wat noodzakelijk is om een diploma secundair onderwijs te halen. Dit biedt de basis tot het herwerken van het bestaande uitvoeringsbesluit bij deze bepaling. De decretale bepaling schrapt alvast de verplichting voor de leerling om het eerste en tweede leerjaar van de derde graad te volgen in dezelfde onderwijsvorm en studierichting. Met andere woorden, door deze decreetaanpassing komt er een mogelijkheid die verder omschreven en afgebakend wordt in een uitvoeringsbesluit.

Een ander punt zijn de afwijkingen inzake de programmatie- en rationalisatienormen en de bijhorende adviesprocedure. De afwijkingsmogelijkheid is momenteel voorzien in de schoolpactwet, de normen zelf zijn opgenomen in het decreet van 14 juli 1998.

Wat het luik programmatie betreft, worden afwijkingen niet langer opportuun geacht. Het studieaanbod, zowel inzake scholen als opleidingen, is al vrij ruim. Bijkomende programmaties kunnen slechts mits de gestelde normen worden gehaald.

Voor het luik rationalisatie moeten afwijkingen mogelijk blijven doch het verdient legistiek de voorkeur dit te integreren in het decreet waar ook de normen zijn bepaald.

Terzelfdertijd wordt in de afwijkingsprocedure het eensluidend (bindend) karakter van adviezen van de Vlaamse Onderwijsraad opgeheven. Dit gebeurt ook voor de adviezen op het vlak van programmaties van specifieke studierichtingen en nieuwe studiegebieden.

Deze aanpassing impliceert dat de Vlaamse regering niet meer verplicht is om negatieve adviezen te volgen. De formele motiveringswet waarborgt dat de regering deze mogelijkheid enkel omwille van objectieve en maatschappelijk relevante motieven benut, zoals o.a. voor het garanderen van de keuzevrijheid in een bepaald gebied. Wanneer een advies niet gevolgd wordt, moeten uit de beslissingen van de regering duidelijk de redenen daarvoor

blijken (zie Raad van State, n.v. Smet-Jet, nr. 43.272 van 10 juni 1993).

De bepalingen inzake de 2,5% inlevering op het lestijdenpakket in het secundair onderwijs worden ingetrokken. De onderwijsbeleidsnota 1999-2004, aansluitend op het regeerakkoord, stelt uitdrukkelijk dat opnieuw in onderwijs zal worden geïnvesteerd. Rekening houdend met de vooropgestelde budgettaire limieten en strategische doelstellingen, dienen evenwel prioriteiten bepaald. Het pedagogisch comfort is duidelijk een zaak die voorrang geniet. Dit betekent dat de geplande inlevering op de lerarenomkadering in het voltijds gewoon secundair onderwijs en de eventuele aanpassing van de berekeningsnormen voor de levensbeschouwelijke vakken niet worden doorgevoerd.

Omwille van de verdere afwerking van de hervorming secundair onderwijs worden een aantal detacheringen voor een periode van twee schooljaren verlengd.

III. Onderwijs voor sociale promotie

In het onderwijs voor sociale promotie is er een beperkte aanpassing aan het decreet inzake de centra voor volwassenonderwijs.

De procedure inzake afwijkingen op de rationalisatie- en programmatiseringsnormen is afgestemd op de aanpassingen van die procedure in het secundair onderwijs.

Er is een overgangsmaatregel toegevoegd in verband met de uitvoering van het decreet volwassenonderwijs omdat de nodige uitvoeringsbesluiten inzake getuigschriften en reffectatieregeling nog in behandeling zijn.

De categorieën van cursisten die een vrijstelling kunnen aanvragen van het inschrijvingsgeld worden beperkt tot hetgeen echt noodzakelijk is.

IV. Tertiair onderwijs

In het hogescholenonderwijs wordt de benoemingsvoorwaarde artistieke bekendheid opgegeven en de artistieke bekendheid afgeschaft. Een centraal opgevatte commissie kan niet op voldoende gemotiveerde en universele manier de artistieke bekendheid vaststellen. Door het schrappen worden de aanstellings- en benoemingsvoorwaarden identiek. Deze visie stemt overeen met de aanstellings- en benoemingsvoorwaarden inzake niet artistiek gebonden onderwijsopdrachten. Het is aan

de hogescholen om autonoom en volgens het pedagogisch project te beslissen wie over voldoende kwalificaties beschikt.

Het decreet bevat ook een reeks bepalingen inzake het individueel aangepast jaarsysteem.

Het individueel aangepast jaarprogramma is ingevoerd als instrument om binnen het huidige strakke éénjarensysteem de studievoortgang in het belang van de studenten te vereenvoudigen. Het is een feit dat het invoeren ervan binnen een studiejaarsysteem tot wrijvingen kan leiden. Het is de bedoeling om met dit decreet een aantal knelpunten inzake toekennen van diploma, minimale studieduur, werking examencommissies, toegang tot vervolgopleidingen en berekeningswijze van de globale studieduur, op te lossen. In het decreet gaat het om identieke regelingen voor de hogescholen en voor de universiteiten, zij het dan soms aangepast geformuleerd omdat de beide decreten ter zake niet identiek zijn.

De andere wijzigingen voor het tertiair onderwijs hebben te maken met de externe kwaliteitsbewaking en beogen een uniforme regelgeving inzake visitatiecommissies voor de hogescholen en de universiteiten uit te bouwen.

De betere afstemming tussen hogescholen en universiteiten is trouwens een punt uit het Vlaams regeerprogramma van juli 1999. De nieuwe regelgeving houdt een kleine technische aanpassing in van het systeem van visitatiecommissies voor de universiteiten. Voor de hogescholen, met inbegrip van het hogeschoolonderwijs van één cyclus, wordt volledig overgestapt naar een stelstel van externe beoordeling dat identiek is aan dat voor de universiteiten. Er is een belangrijke rol weggelegd voor de Vlaamse Hogescholenraad en de Vlaamse Interuniversitaire Raad bij de coördinatie van de visitatiecommissies.

Ook de mogelijkheid van gemeenschappelijke visitatiecommissies voor verwante opleidingen in hogescholen en universiteiten is gecreëerd.

V. Rechtspositie

Het ontwerp van decreet bevat twee thema's inzake de rechtspositie van het personeel in het gemeenschaps- en gesubsidieerd onderwijs :

- uitstel van het mandaatsysteem voor de directeur in het secundair onderwijs en in het onderwijs voor sociale promotie ;

- en aanpassingen van bestaande teksten wat betreft de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur.

De beleidsnota van 1999-2004 voorziet dat het mandaatsysteem voor leidinggevendenden voor alle onderwijsniveaus zal worden ingevoerd. Op dit ogenblik voorziet de rechtspositie de invoering van het mandaatsysteem voor het ambt van directeur in het secundair onderwijs en in het onderwijs voor sociale promotie. Die decretale bepalingen zijn nog niet voldoende afgewerkt om als basis te dienen voor een algemene invoering van het mandaat van directeur. Verder is het zo dat voor de invoering in alle onderwijsniveaus er overleg noodzakelijk is met alle betrokkenen partijen : organisaties van schoolbesturen en syndicale organisaties. Om het overleg inzake de modaliteiten van het mandaatsysteem zijn kans te geven wordt het invoeren van het mandaatsysteem uitgesteld.

Naar aanleiding van de invoering van de nieuwe administratieve toestand, tijdelijke aanstelling met doorlopende duur, bij de hervorming van het secundair onderwijs, bevat dit ontwerp van decreet een aantal verbeteringen. Het gaat om technische aanpassingen die noodzakelijk zijn om deze nieuwe rechtstoestand volledig te integreren in de twee bestaande decreten rechtspositie.

VI. Aanpassingen onderwijsdecreet XI

De voornaamste wijziging aan het decreet betreffende het onderwijs XI, betreft de rechtspositie van het personeel van de centrale diensten van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs. Het is de bedoeling om zekerheid te bieden over het feit dat de Vlaamse regering bevoegd is voor het administratief en geldelijk statuut van de administratieve diensten van de ARGO.

VII. Regionale expertisenetwerken

Tenslotte bevat dit ontwerp van decreet een rechtsgrond om in uitvoering van de regeringsverklaring en de beleidsnota te werken via regionale expertisenetwerken aan de nascholing van het onderwijzend personeel inzake informatie- en communicatietechnologie.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

HOOFDSTUK II

Basisonderwijs

Artikel 2

Door de administratieve verantwoordelijkheid inzake schoolveranderingen bij de schooldirectie van de nieuwe school te leggen, zal het aantal dubbele inschrijvingen nog verminderen. De "afkoelingsperiode" van zeven kalenderdagen, die in geval van betwisting was ingebouwd, wordt afgeschaft. De wens van de ouders dient steeds gerespecteerd te worden, ongeacht wat de reden van schoolverandering is. De afkoelingsperiode van zeven kalenderdagen in de huidige regelgeving bracht immers heel wat conflictsituaties met zich mee.

De nieuwe regeling houdt in dat een leerling rechtsgeldig is ingeschreven in de nieuwe school de dag nadat de directie van de nieuwe school de schoolverandering schriftelijk heeft medegedeeld aan de directie van de oorspronkelijke school. De directie van de nieuwe school werkt hiervoor met een aangetekende zending of via de afgifte tegen ontvangstbewijs.

Voor een schoolverandering tussen de laatste schooldag van juni en de eerste schooldag van september zijn er geen formaliteiten te vervullen.

Artikel 3

Het voorstel laat het werkingsbudget van gesubsidieerde scholen in herstructurering berekenen op het aantal regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van de maand oktober van het lopende schooljaar.

De bestaande regelgeving houdt in dat, voor een school die herstructureert, het werkingsbudget berekend is op het aantal regelmatige leerlingen ingeschreven op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar. Dit betekent dat een school die een vestigingsplaats afstaat aan een andere school, het schooljaar van de herstructurering

een werkingsbudget krijgt op basis van het leerlingenaantal van 1 februari van het voorgaande schooljaar. Het werkingsbudget van een school die een vestigingsplaats overneemt van een andere school, wordt berekend op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar. De ene school die afstaat krijgt dus te veel en de andere school die overneemt ontvangt te weinig. De nieuwe regeling houdt in dat basisscholen in programmatie of herstructurering een werkingsbudget krijgen dat direct aansluit op de reële situatie in oktober.

Wat het lestijdenpakket betreft, is voor dezelfde scholen de berekening reeds op de eerste schooldag van oktober. Een school die een vestigingsplaats heeft afgestaan of overgenomen, berekent het lestijdenpakket op basis van het aantal regelmatige leerlingen, ingeschreven op de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar. Dit is logisch, de betrokken school is ofwel kleiner ofwel groter geworden en het lestijdenpakket vormt zo een weerspiegeling van de reële situatie.

Artikel 4

De kosten verbonden aan activiteiten die passen in de realisatie van de eindtermen en die door het werkingsbudget moeten bekostigd worden in het kader van de kosteloze toegang, worden niet als een sociaal voordeel beschouwd.

Artikel 5

Volgens de huidige regelgeving tellen programma-tiescholen en scholen die herstructureren op de laatste schooldag van september van het lopende schooljaar voor het lestijdenpakket. Deze scholen moeten ook op de eerste schooldag van oktober het aantal leerlingen in het kader van de leerplichtcontrole doorsturen. Op korte termijn moeten deze scholen tweemaal hetzelfde gegeven (leerlingenaantallen) doorsturen. Het is evenwel de bedoeling om te komen tot minder teldata om alzo de administratieve taakbelasting te verlagen.

Het voorliggende artikel heeft tot doel voor de betrokken scholen de teldag van de laatste schooldag van september te laten samenvallen met de teldag voor de leerplichtcontrole. Hiervoor wordt in de betreffende artikelen in het decreet basisonderwijs "de laatste schooldag van september" vervangen door de "eerste schooldag van oktober". Als dit ge-

realiseerd is, zal er op de eerste schooldag van oktober op termijn slechts eenmaal leerlingengegevens opgevraagd worden aan de scholen met gegevens die zowel voor de leerplichtcontrole als voor de leerlingendatabank gebruikt kunnen worden.

Artikel 6

In opvolging van het Hibernia-arrest wordt ook in het basisonderwijs de regeling "bij uitzonderlijke en niet voorziene gevallen" uit de wetgeving geschrapt.

In het decreet basisonderwijs wordt toegevoegd dat een advies van de Vlaamse Onderwijsraad voorafgaat aan de beslissing van de Vlaamse regering. De overheid motiveert waarom een advies in voorkomend geval niet gevolgd wordt.

HOOFDSTUK III

Secundair onderwijs

Artikel 8 en 9

De maatregel houdt in dat de toekenning van het diploma secundair onderwijs niet meer afhankelijk is van de eis om in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad dezelfde studierichting te volgen. Bij studieverandering in de derde graad zullen begeleidende en toelatingsklassenraden, alsook het CLB, een belangrijke rol vervullen. Deze elementen zullen ingebracht worden in de aanpassing/herwerking met ingang van het schooljaar 2001-2002 van het uitvoeringsbesluit.

Bij wijze van overgangsmaatregel voor het schooljaar 2000-2001 kan de Vlaamse regering voor uitzonderlijke en individuele gevallen een verandering van studierichting en/of onderwijsvorm binnen de derde graad toestaan. Hierdoor wordt een regeling getroffen voor leerlingen die om medisch, psychisch of sociale redenen hun initiële studierichting niet verder kunnen zetten. De directie van de school waar de nieuwe studierichting/onderwijsvorm zal worden gevolgd, dient daartoe een schriftelijke aanvraag in.

Artikel 10

Rekening houdend met de stand van zaken op het vlak van eindtermen en basiscompetenties voor het algemeen secundair onderwijs, is een invoering van de nieuwe opties niet haalbaar zoals voorzien in het decreet van juli 1998. Een invoering is pas realistisch vanaf het schooljaar 2001-2002. Derhalve is het opportuun de datum van de omzetting en reductie van de vroegere naar de nieuwe benamingen, in elk leerjaar van de tweede en derde graad van het algemeen secundair onderwijs te verdagen.

In de andere onderwijsvormen (TSO, BSO, KSO) behoudt de overheid de oorspronkelijke datum van reductie. Het is trouwens vooral in deze onderwijsvormen dat de reductie van het aantal studierichtingen, om reden van transparantie het meest noodzakelijk is.

Dit zal aanleiding geven tot een beperkte wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 7 september 1999, betreffende het studieraanbod in het voltijds secundair onderwijs.

Artikel 11

Voor programmaties van specifieke studierichtingen en nieuwe studiegebieden volstaat dat de beslissing van de Vlaamse regering wordt voorafgegaan door een niet bindend advies van de Vlaamse Onderwijsraad. De overheid motiveert waarom een advies in voorkomend geval niet wordt gevolgd.

Het advies van administratie en inspectie wordt niet langer als een formele voorwaarde vastgelegd aangezien de raadpleging van deze instanties inherent deel uitmaakt van het besluitvormingsproces.

Artikelen 12 en 15

Voorziet inzake het rationalisatie- en programma-tieplan nog enkel een afwijkmogelijkheid op de rationalisatienormen.

Wat rationalisatienormen betreft, wordt, om tegemoet te komen aan het Hibernia-arrest van het Arbitragehof, niet meer expliciet gesteld dat het om uitzonderlijke en niet voorziene gevallen moet gaan. Om de overheid bij haar beslissingen meer bewegingsvrijheid te laten, wordt het eensluidend karakter van de adviezen van de Vlaamse Onder-

wijsraad afgeschaft. De overheid motiveert waarom een advies in voorkomend geval niet wordt gevolgd.

Artikel 13

De bepalingen inzake de inlevering van 2,5% van het lestijdenpakket worden geschrapt in het decreet secundair onderwijs.

Artikel 14

De lopende detacheringen ter begeleiding van de hervorming secundair onderwijs worden voor een periode van twee jaar verlengd.

HOOFDSTUK IV

Onderwijs voor sociale promotie

Artikel 17

Naar analogie van het secundair onderwijs wordt de adviesprocedure inzake afwijkingen voor programmatie- en rationalisatienormen aangepast. Op het vlak van afwijkingen inzake rationalisatie en programmatie volstaat een advies door de Vlaamse Onderwijsraad.

De overheid motiveert waarom een advies in voorkomend geval niet wordt gevolgd.

Artikelen 18 en 21

Deze artikelen bevatten een reeks decretale overgangsbepalingen in afwachting dat de betrokken materie definitief geregeld wordt bij uitvoeringsbesluit op het decreet volwassenonderwijs :

- de Vlaamse regering krijgt de bevoegdheid om de bestaande modellen van studiebewijzen voorlopig aan te passen ;
- de centra worden voor de schooljaren 1999-2000 en 2000-2001 ontlast van de verplichting om een ter beschikking gesteld personeelslid te reffecteren of weder tewerk te stellen.

Deze laatste maatregel begeleidt de schaalvergrotingsbeweging in het volwassenenonderwijs.

Artikel 19

In de categorie van cursisten vrijgesteld van inschrijvingsgeld worden een drietal wijzigingen aangebracht.

De bruggepensioneerden blijven inschrijvingsgeld verschuldigd.

In de plaats van enkel attesten te aanvaarden van personen die zijn ingeschreven bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, zal de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs bepalen welke attesten in aanmerking komen voor een vrijstelling. Het departement Onderwijs zelf zal geen attesten uitschrijven.

Het is ook de bedoeling om de vrij ingeschreven niet-werkzoekenden, ouder dan 25 jaar, voortaan niet meer vrij te stellen van een inschrijvingsgeld. Uit ervaring blijkt immers dat deze groep werkzoekenden niet ondubbelzinnig kan worden geïdentificeerd. Er moet voorkomen worden dat ze zich als werkzoekenden zouden inschrijven om te worden vrijgesteld van inschrijvingsgeld in de centra voor volwassenenonderwijs.

Artikel 20

Met het oog op een evaluatie van de opleidingen in de afdelingen Stedenbouw en Monumenten en Landschapszorg en het opstellen van een globale regeling, wordt voorlopig niets gewijzigd aan de bestaande organisatie.

HOOFDSTUK V

Tertiair onderwijs

Artikelen 23, 33 en 34

Voor de artistiek gebonden onderwijsactiviteiten van de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst, architectuur en productontwikkeling voldoet een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs of van het hoger onderwijs van academisch niveau,

aangevuld met zes jaar nuttige beroepservaring buiten het onderwijs als vereist bekwaamheidsbewijs, zowel bij aanstelling als bij benoeming in de ambten van docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar.

Artikelen 27, 28 en 36 tot en met 39

Het individueel aangepast jaarprogramma (IAJ) is ingevoerd als instrument om binnen het huidige strakke éénjarensysteem de studievoortgang in het belang van de studenten te vereenvoudigen. Het is een feit dat het invoeren ervan binnen een studiejaarsysteem tot wrijvingen kan leiden. Zo zijn hierna een aantal maatregelen opgenomen om het individueel aangepast jaarprogramma meer te integreren in het tertiair onderwijs.

1. De hogescholen kunnen de studenten die tijdens een bepaald academiejaar nog een reststudievolume tot het behalen van het einddiploma moeten volgen, in dit academiejaar reeds toelaten tot een voortgezette opleiding. Omwille van het gelijkheidsbeginsel, geldt dit voor de studenten die een dergelijk reststudievolume opgelegd krijgen zowel ingevolge het volgen van een IAJ-regeling, als ingevolge het niet slagen voor het eindexamen van een opleiding volgens het regulier traject. Het is niet wenselijk dat dit een automatisch recht wordt voor de studenten. De hogescholen zijn het best geplaatst om in hun onderwijsregeling en examenregeling de criteria en de modaliteiten vast te stellen die een evenwicht vormen tussen deze vorm van flexibilisering en de kwaliteitsnormen van hun opleidingen.

2. Het opheffen van artikel 46 van het hogescho-lendecreet laat toe dat de examencommissie in een zelfde academiejaar kan delibereren over meerdere studiejaren.

3. In praktijk zijn er heel wat studenten aan de universiteiten die zich in het geval bevinden waarin, bv. door een opeenvolging van individueel aangepaste jaarprogramma's, de omvang van het programma van het laatste jaar zeer beperkt is geworden. Decretaal is het verboden om in hetzelfde academiejaar een eerste diploma van de tweede cyclus te behalen en een diploma van een voortgezette academische opleiding of een aanvullende licentie.

Door het decretaal mogelijk te maken voor het universiteitsbestuur om studenten onder bepaalde voorwaarden toe te laten een voortgezette academische opleiding of een aanvullende licentie te vol-

gen zonder in het bezit te zijn van het vereiste diploma van de tweede cyclus kunnen deze studenten dit laatste jaar toch nog nuttig besteden. Het betreft een bijkomende bescheiden stap naar de flexibilisering van het studiecareersysteem.

Vanzelfsprekend kan het diploma van de voortgezette opleiding of van de aanvullende licentie pas rechtsgeldig uitgereikt worden na het behalen van het vereiste diploma van de tweede cyclus.

De decreetgever wenst niet dat deze combinatie een automatisch recht wordt voor de studenten. De instellingen zijn het best geplaatst om hieromtrent te oordelen. Zij kunnen in hun onderwijsregeling criteria vastleggen die een evenwicht vormen tussen deze vorm van flexibilisering en de kwaliteits-eisen van hun opleidingen.

4. Het individueel aangepast jaarprogramma wekt bij studenten vaak ten onrechte de verwachting dat zij de opgelopen vertraging ten aanzien van de reguliere studieduur mits het jaarprogramma volledig kunnen inhalen. De strikte regelgeving inzake minimale studieduur en diplomavooraarden belet dit echter vaak. Door een versoepeling van de interne berekeningswijze van de globale studieduur zouden een reeks concrete problemen verholpen kunnen worden. Met respect van de vereiste van het verrichten van een minimum studietijd voor het behalen van het eindexamen, wordt de mogelijkheid gecreëerd om de effectieve studie over de indeling in cycli te spreiden.

5. De bevoegde examencommissies van de academische opleidingen en van de hogeschoolopleidingen van twee cycli kunnen in hetzelfde academiejaar beraadslagen over twee studiecareers ook over de cycli heen. Concreet betekent dit dat de bevoegde examencommissies kunnen delibereren over de tweede kandidatuur en de eerste licentie in hetzelfde academiejaar, uiteraard voor zover het universiteits- of hogeschoolbestuur instemde met het individueel aangepaste jaarprogramma. Het is evident dat er pas kan beraadslaagd worden over de licentie als de student in kwestie het diploma van de kandidatuur heeft behaald.

6. Aan de bevoegde overlegorganen zal worden gevraagd of studenten die onder deze regelgeving vallen al dan niet een specifiek inschrijvingsgeld moeten genieten.

Artikelen 29 tot en met 31 en 42 tot en met 44

De wijzigingen bij dit decreet voorgesteld staan in het teken van de volgende doelstellingen :

- 1° het maken van een onderscheid in de regeling tussen de kwaliteitsbewaking in het onderwijs en in het onderzoek ;
- 2° uniforme regeling voor de kwaliteitsbewaking van het onderwijs in hogescholen en universiteiten. Dit is een vorm van vereenvoudiging van de regelgeving ;
- 3° Het beklemtonen van de gezamenlijkheid van de externe beoordeling van de kwaliteit van de opleidingen. Het komt de vergelijkbaarheid ten goede indien de kwaliteit van dezelfde opleiding in de verschillende instellingen beoordeeld wordt door dezelfde visitatiecommissie en volgens dezelfde beoordelingsmaatstaven en kwaliteitsindicatoren. Vandaar dat de Vlaamse Hogescholenraad en de Vlaamse Interuniversitaire Raad belast zijn met de coördinatie van de externe kwaliteitsbeoordeling.

De bepalingen leggen de klemtoon op de noodzaak dat in het tertiair onderwijs de instellingen gezamenlijk zorg moeten dragen voor de externe kwaliteitsbeoordeling van hun onderwijsactiviteiten door gezamenlijk ingestelde visitatiecommissies. Hogescholen enerzijds en universiteiten anderzijds moeten samenwerken bij het werken met externe kwaliteitscontrole aan de hand van visitaties. Het is conform de geest van de kwaliteitszorg dat de visitatie per opleiding en niet per instelling zou gebeuren. Dit is nieuw voor de hogescholen, maar een traditie aan de universiteiten.

Om de gezamenlijkheid maximaal te verzekeren, wordt vooropgesteld dat de beoordeling van een zelfde opleiding of cluster van opleidingen voor alle hogescholen of alle universiteiten die een bepaalde opleiding of cluster van opleidingen organiseren, én door een zelfde visitatiecommissie én binnen het tijdsbestek van 24 maanden moet gebeuren, met inbegrip van het openbaar rapport. De 24 maanden zijn vooral noodzakelijk door het groot aantal opleidingen in de hogescholen.

Het beklemtonen van de gezamenlijkheid sluit niet uit dat de universiteiten en hogescholen samenwerken met buitenlandse instellingen op het vlak van de kwaliteitszorg. Voor de beoordeling van de kwaliteit van unieke opleidingen is dat trouwens zeer

wenselijk om een zekere mate van benchmarking te hebben.

Aangrijpingspunt van de kwaliteitsbeoordeling is de opleiding, zowel de basisopleidingen als de voortgezette opleidingen. Ook een cluster van verwante basisopleidingen of voortgezette opleidingen kan het voorwerp vormen van kwaliteitsbeoordeling.

In dezelfde filosofie is in de mogelijkheid voorzien dat voor verwante opleidingen in het tertiair onderwijs, universiteiten en hogescholen samen één gezamenlijke visitatie organiseren.

Nieuw is dat de VLHORA (Vlaamse Hogescholenraad) de gezamenlijke externe kwaliteitsbeoordelingen moet coördineren. Voor de universiteiten gebeurt de coördinatie reeds door de VLIR. (Vlaamse Interuniversitaire Raad). Voor de coördinatie werkzaamheden op het vlak van de visitatiecommissies worden geen bijkomende middelen voorzien op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het is aan te bevelen dat de Hogere Instituten voor Schone Kunsten hun kwaliteitszorg afstemmen op de algemene principes die gelden voor de hogescholen, met inbegrip van het internationale karakter van de visitatiecommissies.

Artikel 32

De cultuurverandering bij het tot stand komen van het hogescholendecreet is het grootst geweest voor de basisopleidingen van één cyclus. Het overgangsregime zonder visitatie voor de basisopleidingen van één cyclus was daarom hoofdzakelijk geïnspireerd vanuit de bekommernis om deze opleidingen te ondersteunen bij een zo vlug mogelijke uitbouw van een kwaliteitsvol onderwijs conform de nieuwe hogescholencultuur. Het was in het voordeel van de hogescholen om de nog lopende doorlichtingen volwaardig te kunnen afronden.

De hogescholen hebben vandaag echter voor al hun opleidingen een systeem van interne kwaliteitszorg ontwikkeld, conform de geest van het hogescholendecreet. Anderzijds is, met het oog op de komende decretaal voorziene evaluatie, aan de VLHORA gevraagd om een resultatenanalyse te maken van de aan de hogescholen bestaande systemen van interne kwaliteitszorg en daarenboven een scenario uit te werken zodat binnen een tijdsbestek van vijf jaar alle opleidingen door een visi-

tatiecommissie zijn doorgelicht. Dit betekent dat de hogescholen voor alle opleidingen aan het startpunt staan van een kwaliteitszorgsysteem in de vorm van visitaties. Het is daarom wenselijk dit systeem ook voor de basisopleidingen van één cyclus volwaardige kansen te bieden en vanwege de overheid geen initiatieven meer te nemen met betrekking tot aan de visitatie parallelle doorlichtingen.

Artikel 40

Inzake universitair onderwijs is er een bepaling inzake de begeleiding van studenten en doctorandi. Het moet voldoende duidelijk zijn dat de onderwijsopdracht meer dan het verschaffen van academisch onderwijs in de verschillende opleidingen impliceert. Dit is niet duidelijk voor het Rekenhof. De begeleiding van studenten en promovendi vormt een cruciale en veeleisende opdracht van de leden van het professorencorps. Door een forse toename van het aantal doctorandi is de omvang van dit onderdeel van de globale onderwijsopdracht van een universiteit gegroeid. De invoering van een nieuwe bepaling is nodig om in positieve zin te formuleren dat de onderwijsopdracht ook louter uit de begeleiding van studenten en doctorandi kan bestaan.

Artikel 41

Dit artikel behandelt een overgangsregel waarbij er een salarisbehoud is voor sommige personeelsleden die gerangschikt zijn als zelfstandige academisch personeel (ZAP).

Onderwijsdecreet X heeft de regeling voor de vaststelling van het salaris van onderzoekers in vast dienstverband van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) of het Vlaams Instituut voor de bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch onderzoek in de Industrie (IWT) die belast zijn met een deeltijdse onderwijsopdracht uitgedrukt in een aantal jaaruren, met ingang van 1 oktober 1999 opgeheven. Deze salarisregeling moet evenwel opnieuw van kracht worden van 1 oktober 1999 tot 30 september 2001. Tegen 1 oktober 2001 moeten dan de deeltijdse onderwijsopdrachten uitgedrukt in een aantal jaaruren omgezet zijn in deeltijdse opdrachten waarvan de omvang wordt uitgedrukt in een procentueel aandeel van een voltijdse opdracht. Na 1 oktober 1999 konden geen nieuwe ZAP-leden met een deeltijdse on-

derwijsopdracht uitgedrukt in een aantal jaaruren meer benoemd of aangesteld worden.

HOOFDSTUK VI

Rechtspositie

Artikel 47

Naar analogie van de bepalingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs wordt voor het basisonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs de bepaling opgenomen dat een personeelslid dat voor een onvolledige betrekking is vast benoemd, voorrang heeft bij tijdelijke aanstelling op een personeelslid dat nog niet is vast benoemd.

Artikelen 46, 48 tot en met 53, 55 en 59 tot en met 62

Deze artikelen houden een aantal technische aanpassingen in van de twee decreten rechtspositie voor wat betreft de tijdelijke aanstelling met doorlopende duur. Het gaat om de volgende aanpassingen :

- tijdelijke aanstelling doorlopende duur en tuchtregeling (artikel 46).

Een personeelslid dat tijdelijk is aangesteld voor doorlopende duur is onderhevig aan de tuchtmaatregelen vastgelegd in het decreet rechtspositie ;

- tijdelijke aanstelling doorlopende duur in het ambt van godsdienstleraar (artikel 48, 1°).

De tijdelijke aanstelling van doorlopende duur vervangt in het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs en het onderwijs voor sociale promotie de vroegere voorrangsregeling. Deze voorrangsregeling was niet van toepassing op de godsdienstleraar, omdat de tijdelijke aanstelling van de godsdienstleraar steeds gebeurt op voordracht van de bevoegde eredienst.

Als een godsdienstleraar voorrangsrechten zou kunnen opbouwen, zou hij in dienst moeten komen en dit zonder inspraak of voordracht van de bevoegde eredienst. Om het systeem van tijdelijke aanstelling met doorlopende duur ook toegankelijk te maken voor de godsdienstleraar

wordt in deze bepaling de voordracht door de betrokken eredienst gevrijwaard. Een gelijkaardige aanpassing wordt aangebracht voor het ambt van leraar secundair onderwijs belast met niet-confessionele zedenleer. De invoering van deze regeling is overbodig in het gesubsidieerd onderwijs omdat de godsdienstleraar niet uitgesloten was van de voorrangsregeling.

Deze wijzigingen houden in dat de personeelsleden die het recht op een aanstelling van doorlopende duur hebben verworven voor het ambt van godsdienstleraar of voor het ambt van leraar secundair onderwijs belast met niet-confessionele zedenleer, zich moeten kandidaat stellen voor een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur bij de inrichtende macht waar zij dit recht hebben verworven ;

- tijdelijke aanstelling van doorlopende duur en het verlof om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen (artikel 49, 1° en 60, 1°).

Het principe dat het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur niet geldt voor de opdrachten waarvoor de personeelsleden een verlof hebben bekomen om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen, wordt toegevoegd aan de bepalingen inzake centra voor leerlingenbegeleiding. Dit principe is al van toepassing voor de tijdelijke aanstellingen van doorlopende duur in het secundair onderwijs en het onderwijs voor sociale promotie ;

- tijdelijke aanstelling van doorlopende duur na een ontslag als tijdelijk personeelslid (artikelen 48, 2°, 49, 2°, en 60, 2°).

Naar analogie van het decreet rechtspositie voor het gesubsidieerd onderwijs wordt een regeling ingeschreven voor het recht op tijdelijke aanstelling van doorlopende duur voor die personeelsleden die eerder ontslagen werden. Als de scholengroep die het personeelslid heeft ontslagen, betrokkene nadien terug in dienst wenst te nemen, of het personeelslid blijft verder fungeren in een andere instelling van dezelfde scholengroep, dan behoudt het personeelslid evenwel zijn dienstanciënniteit die hij vergaarde in de periode voorafgaand aan het ontslag.

Voor de centra voor leerlingenbegeleiding in het gemeenschaps- en gesubsidieerd onderwijs wordt een gelijkaardige regeling ingeschreven.

Door deze wijzigingen staat er in de twee decreten rechtspositie zowel voor het secundair on-

derwijs en het onderwijs voor sociale promotie als voor de centra voor leerlingenbegeleiding een identieke regeling ;

- tijdelijke aanstelling doorlopende duur en beoordeling/evaluatie (artikel 50, 2°).

Aangezien een artikel in het decreet rechtspositie gemeenschapsonderwijs (artikel 46) de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur onder de evaluatieregeling van de benoemde personeelsleden brengt, kunnen ze geen hiërarchisch beroep meer instellen tegen beoordelingsbeslissingen ;

- tijdelijke aanstelling van doorlopende duur en ontslag wegens dringende reden (artikel 51).

Het bestaande decreet bepaalt nu dat een tijdelijk personeelslid dat om dringende redenen is ontslagen, zijn voorrangsrechten (onder de vorm van de opgebouwde dienstanciënniteit) verliest. Vermits de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur de voorrangsregeling vervangt, is het ook logisch dat het personeelslid bij ontslag om dringende redenen de verworven dienstanciënniteit niet kan aanwenden om het recht op een aanstelling van doorlopende duur op te bouwen. In het gesubsidieerd onderwijs is dat al zo geregeld ;

- tijdelijke aanstelling voor doorlopende duur als benoemingsvoorwaarde (artikel 52, 1°, en artikel 61, 1°).

De bestaande bepaling in de decreten rechtspositie (artikel 36bis voor het gemeenschapsonderwijs en artikel 31bis voor het gesubsidieerd onderwijs) stelt dat een personeelslid op 31 december voorafgaand aan de vaste benoeming tijdelijk moet aangesteld zijn voor doorlopende duur. Deze wijziging verduidelijkt dat het personeelslid dat kandideert voor een benoeming in een bepaald ambt op 31 december voorafgaand aan de benoeming tijdelijk moet aangesteld zijn voor doorlopende duur in dat ambt.

Volgens de bestaande regeling in de decreten rechtspositie kan een personeelslid dat voor een vak of een specialiteit een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft slechts voor doorlopende duur worden aangesteld in dat vak of die specialiteit als hij daarvoor het recht op een aanstelling van doorlopende duur heeft verworven. Eens het recht voor het ambt van leraar verworven is via een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs, geldt het ook voor de vak-

ken en specialiteiten waarvoor het personeelslid een vereist bekwaamheidsbewijs heeft.

De hier voorliggende wijziging stelt dat het personeelslid op 31 december moet aangesteld zijn in het ambt van leraar. Heeft hij in dat ambt het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur verworven voor een vak of een specialiteit waarvoor hij het voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft, en is hij op 31 december aangesteld in het ambt van leraar dan is aan de voorwaarde voldaan. Het is niet de bedoeling dat het personeelslid op 31 december voor doorlopende duur is aangesteld in het vak of de specialiteit waarvoor hij zich kandidaat heeft gesteld. Het volstaat dat hij voor doorlopende duur is aangesteld in het ambt van leraar en dat hij voor het vak of de specialiteit waarvoor hij kandideert het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur heeft verworven.

Deze bepaling geldt voor de periode van 1 september 1999 tot en met 31 maart 2000 ;

- tijdelijke aanstelling voor doorlopende duur als benoemingsvoorwaarde (artikel 52, 2°, en artikel 61, 2°).

Vanaf het schooljaar 2000 – 2001 moet in het gemeenschapsonderwijs het personeelslid op 31 december voorafgaand aan de vaste benoeming voor doorlopende duur aangesteld zijn in een instelling van de scholengroep in het ambt waarvoor hij zich kandidaat stelt voor een vaste benoeming.

Behoort deze instelling tot een scholengemeenschap, dan geldt deze voorwaarde voor alle instellingen van de scholengemeenschap.

Behoort deze instelling niet tot een scholengemeenschap, dan geldt deze voorwaarde voor de instellingen van de scholengroep die niet tot een scholengemeenschap behoren.

Vanaf het schooljaar 2000 – 2001 moet in het gesubsidieerd onderwijs het personeelslid op 31 december voorafgaand aan de vaste benoeming voor doorlopende duur aangesteld zijn in een instelling van de inrichtende macht in het ambt waarvoor hij zich kandidaat stelt voor een vaste benoeming.

Behoort deze instelling tot een scholengemeenschap, dan geldt deze voorwaarde voor alle instellingen van de scholengemeenschap.

Behoort deze instelling niet tot een scholengemeenschap, dan geldt deze voorwaarde voor de instellingen van de inrichtende macht die niet tot een scholengemeenschap behoren.

Er komt ook een versoepeling voor een personeelslid dat op basis van de vroegere decretale bepalingen reeds is vast benoemd voor een ambt, vak of specialiteit waarvoor hij beschikt over een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs, maar voor dit ambt, dit vak of deze specialiteit nog niet beschikt over het recht op een aanstelling van doorlopende duur. Als dergelijk personeelslid voor minder dan een halftijdse opdracht is aangesteld in dat ambt, dat vak of die specialiteit, moet hij om in aanmerking te komen voor een uitbreiding van vaste benoeming eerst een aanstelling van doorlopende duur verkrijgen. In de praktijk betekent dit dat hij vaak zes jaren of langer moet wachten op een mogelijkheid tot uitbreiding van zijn vaste benoeming. Dit is niet logisch voor een personeelslid dat op basis van de vroegere decretale bepalingen reeds een vaste benoeming heeft verkregen. Daarom is voor een personeelslid dat bij een inrichtende macht reeds is vast benoemd voor een ambt, vak of specialiteit waarvoor hij een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft, de voorwaarde van tijdelijke aanstelling van doorlopende duur voorafgaand aan de uitbreiding van benoeming niet langer vereist. Dit geldt evenwel enkel voor een uitbreiding van vaste benoeming bij de inrichtende macht voor het ambt, vak of specialiteit waarvoor het personeelslid over een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs beschikt en waarvoor hij bij deze inrichtende macht reeds is vast benoemd ;

- tijdelijke aanstelling voor doorlopende duur als benoemingsvoorwaarde in de centra voor leerlingenbegeleiding (artikel 55 en artikel 62).

Dit artikel voegt de verduidelijking in dat het personeelslid dat kandideert voor een vaste benoeming in een bepaald ambt 31 december voorafgaand aan die benoeming tijdelijk moet aangesteld zijn voor een doorlopende duur in dat ambt ;

- tijdelijke aanstelling voor doorlopende duur kan enkel als het personeelslid diensten heeft gepresteerd in de scholengemeenschap waar hij het recht wil uitoefenen (artikel 59).

Met ingang van 1 september 1999 is er in de decreten rechtspositie het begrip tijdelijke aanstelling van doorlopende duur. Om de overgang

van de oude voorrangsregeling naar de nieuwe voorrangsregeling (tijdelijke aanstelling doorlopende duur) vlot te laten verlopen, werd voorzien in een overgangsregeling. Deze overgangsregeling heeft echter tot gevolg dat personeelsleden rechten kunnen doen gelden in een scholengemeenschap waar ze nog nooit prestaties hebben geleverd. Door de voorgestelde toevoeging wordt dit gevolg teruggedroefd met dien verstande echter dat zij in dergelijke scholengemeenschap toch nog rechten kunnen doen gelden, maar dan enkel indien deze scholengemeenschap instellingen heeft die afhangen van de inrichtende macht waar het recht op een aanstelling van doorlopende duur werd verworven en dan beperkt tot deze instellingen. Dit is logisch omdat de vroegere voorrangsregeling gebaseerd was op diensten gepresteerd bij een bepaalde inrichtende macht. De nieuwe bepaling stelt dan evenwel dat het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur werd verworven bij de betrokken inrichtende macht, zonder hierbij rekening te houden met diensten gepresteerd bij een andere inrichtende macht.

Artikel 50, 1°

De procedure inzake beroep door een tijdelijk personeelslid bij een beoordeling met de vermelding "onvoldoende" wordt aangepast. Het instellingshoofd stuurt het bezwaar tegen een beoordeling met de vermelding "onvoldoende" niet naar de raad van bestuur, maar naar de algemeen directeur. Deze aanpassing vereenvoudigt de procedure.

Artikel 54

Het gaat om een bepaling die reeds voorzien is in het decreet rechtspositie voor het gesubsidieerd onderwijs. Het basisonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs worden toegevoegd aan een bepaling, waarbij een personeelslid dat voor een onvolledige betrekking is vast benoemd, voorrang heeft bij een uitbreiding van de benoeming.

Artikel 58

In artikel 95bis wordt bepaald hoe de in een wervings-, selectie- of bevorderingsambt vastbenoemde personeelsleden die op 1 september 1999 een tijdelijke aanwijzing hebben in een vacante betrek-

king van het ambt waarvoor zij vast benoemd zijn, een definitieve aanwijzing kunnen verkrijgen. In paragraaf 4 van dit artikel wordt vermeld dat deze definitieve aanwijzing geldt vanaf 1 september 1999. De voorgestelde wijziging heeft tot doel te verduidelijken dat de definitieve aanwijzing slechts tot uiterlijk 31 augustus 2000 kan worden verleend. Dit is een louter technische verduidelijking en sluit aan bij de oorspronkelijke bedoelingen van dit artikel.

Artikelen 56, 57 en 63 tot en met 65

Het aanstellen van directeurs bij wijze van mandaat is voor de CLB's, het gewoon en buitengewoon basis- secundair onderwijs, het onderwijs voor sociale promotie en het deeltijds kunstonderwijs een belangrijke vernieuwing en betekent dat voor de CLB's en voor de voormelde onderwijsniveaus het bevorderingsambt van directeur een andere invulling zal krijgen. Het is dan ook meer dan logisch dat een dergelijke nieuwe visie op één van de belangrijkste leidinggevende functies in het onderwijs op een planmatige wijze wordt ingevoerd.

Op grond van het huidige decreetartikel dient op 1 september 2000 zowel in de CLB's, het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs als in het onderwijs voor sociale promotie het mandaat van directeur te starten. Ingevolge de bepalingen van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding is er thans binnen de PMS-centra en de MST-equipes een volledige omvorming en reorganisatie aan de gang die bedoeld is om de oprichting en implementatie van de centra voor leerlingenbegeleiding op 1 september 2000 op een gestructureerde wijze te doen verlopen. Dit laatste decreet bepaalt dat het personeelslid dat op 31 augustus 2000 in een betrekking benoemd of aangesteld is in een vacant of niet-vacant ambt van directeur op 1 september 2000 geconcordeerd wordt naar het ambt van psycho-pedagogisch consultant. Anderzijds bepaalt hetzelfde decreet dat het bevorderingsambt van directeur bij mandaat wordt toegewezen. Uit het samenlezen van deze beide artikelen blijkt dat in de CLB's, op 1 september 2000 alle directeurs mandaathouder zijn.

Gelet op deze specifieke situatie wordt voorgesteld op 1 september 2000 enkel in de CLB's, met het mandaat van directeur te starten. In de andere onderwijsniveaus zal later op een getrapte wijze en op grond van de ervaringen het mandaatsysteem worden ingevoegd. Dit kan dan gebeuren op een datum die de Vlaamse regering bepaalt.

Er wordt ook rekening gehouden met de personeelsleden die toegelaten zijn tot de proeftijd op 1 januari 2000. De bestaande decreetteksten zijn opgesteld aan de hand van de vroegere werkwijze waarbij elke proeftijd aanving op 1 januari. Dit is echter niet meer zo. In de huidige stand van de reglementering kan de proeftijd elke maand starten. Indien de tekst dus niet wordt aangepast, zouden de personeelsleden die na 1 januari 2000 tot de proeftijd toegelaten zijn, niet in aanmerking komen voor een benoeming in het bevorderingsambt van directeur. Dit was niet de bedoeling van het oorspronkelijk artikel. Door de voorgestelde aanpassing komen de personeelsleden die in de periode 1 januari 2000 tot en met een datum die de Vlaamse regering bepaalt toegelaten zijn tot de proeftijd, in aanmerking voor een benoeming.

HOOFDSTUK VII

Centra voor leerlingenbegeleiding

Artikel 67

Het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding bepaalt dat de personeelsleden die uiterlijk op 1 januari 2000 tot de proeftijd zijn toegelaten in een selectie-of bevorderingsambt, op 1 september 2000 kunnen worden benoemd. Het decreet verwijst naar de personeelsleden die toegelaten zijn tot de proeftijd op 1 januari 2000. Deze verwijzing steunt nog op de vroegere werkwijze waarbij elke proeftijd aanving op 1 januari. In de huidige stand van de reglementering kan de proeftijd in een selectie – of bevorderingsambt echter elke maand aanvangen. Uit de gegevens die worden verstrekt door het gemeenschapsonderwijs blijkt echter dat er na 1 januari 2000 geen personeelsleden meer tot de proeftijd werden toegelaten zodat op dit punt voormeld artikel 191 niet moet worden aangepast.

De tekst moet technisch wel worden gecorrigeerd in die zin dat de datum van 1 september 2000 moet worden gewijzigd in 31 augustus 2000. Het is immers de bedoeling dat de personeelsleden die op 1 januari 2000 tot de proeftijd worden toegelaten in aanmerking komen om toch nog in het bevorderingsambt van directeur te worden benoemd. Dit kan echter niet meer vanaf 1 september 2000 vermits op dezelfde datum in de CLB's het mandaat van directeur wordt ingevoerd.

Het voormelde artikel moet worden samengelezen met bepalingen uit het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs dat ook geldt voor de centra voor leerlingenbegeleiding. Daar is gestipuleerd dat de personeelsleden die belast zijn met het tijdelijk waarnemen van een vacante of niet-vacante betrekking van directeur op 31 augustus 2000 en tot op het ogenblik van de vaste benoeming tijdelijk belast blijven met dezelfde betrekking nog in aanmerking komen voor een vaste benoeming in dit ambt. Een gelijkaardige bepaling komt voor in het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra. Uit de toelichting bij de artikelen van dit decreet aangaande het mandaat blijkt dat deze bepalingen in de voormelde centra na 31 augustus 2000 niet meer kunnen worden toegepast vermits de betrekking van de geviseerde personeelsleden na deze datum niet meer dezelfde betrekking is.

HOOFDSTUK VIII

Decreet van 18 mei 1999
betreffende het onderwijs XI

Artikel 69

Het besluit van de Vlaamse regering houdende organisatie van de administratieve diensten van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs (Argo) en de regeling van de rechtspositie van het personeel werd door de Raad van State als onwettig beschouwd. Een "herstel-rechtspositiebesluit" kon door de administratie Ambtenarenzaken van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap niet voor 1 april 1999 gefinaliseerd worden. Noch het bijzonder decreet van 14 juli 1998, noch het onderwijsdecreet XI geven na voornoemde datum een rechtsgrond aan de Vlaamse regering wat betreft het statuut van de administratieve diensten van de Argo.

Het onderwijsdecreet XI bepaalt dat de naar het gemeenschapsonderwijs overgedragen en de nieuw-aangeworven personeelsleden onderworpen blijven aan de rechtspositieregeling van de administratieve diensten van de Argo en dit tot de Vlaamse regering het administratief en geldelijk statuut bepaalt van de administratieve diensten van de Raad.

Dit artikel biedt aan de Vlaamse regering de mogelijkheid het administratief en geldelijk statuut van het personeel van de administratieve diensten van de Argo te bepalen, zoals voorzien in het bijzonder decreet van 1988.

Het initiatief gaat ditmaal wel degelijk uit van de minister van Onderwijs omdat de nieuwe Vlaamse regering beslist heeft dat de regelen inzake ambtenarenzaken met betrekking tot een Vlaamse overheidsinstelling, genomen worden door de minister die belast is met het bestuur of toezicht op de instelling (besluit Vlaamse regering van 22 oktober 1999).

Artikel 70

Het artikel 175, werd als amendement in het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XI ingevoegd (zie stuk 1377 (1998-1999) – nr. 2, blz. 10 ; nr. 3, blz. 24). In de verantwoording die aan dit amendement werd gegeven, staat in fine vermeld dat dit voorstel uitwerking moet hebben op 1 januari 1994. De thans voorgestelde wijziging sluit aan bij het initieel initiatief. In het artikel wordt ingeschreven dat de betrokken personeelsleden vanaf het ogenblik dat zij met het ambt waren belast als vast benoemd worden beschouwd doch dat deze vaste benoeming ten vroegste kan ingaan op 1 januari 1994. Dit voorstel is dus een louter technische correctie.

HOOFDSTUK IX

Regionale expertisenetwerken

Artikel 72

De regeringsverklaring van 1999 stelt dat de extra ondersteuning om op een ruimere schaal computers in de school te brengen, moet worden voortgezet. Een basisvoorwaarde voor een dergelijk beleid is een goed uitgebouwd nascholingsaanbod inzake informatie- en communicatietechnologie voor de leerkrachten. De ontwikkeling van de expertise van nascholingsorganisaties met betrekking tot het educatief gebruik van informatie- en communicatietechnologie zal worden gestimuleerd door de uitbouw van samenwerkingsverbanden met andere instanties, de zogenaamde expertisenetwerken.

Het voorliggend ontwerpdecreet definieert dit begrip en omschrijft onder welke voorwaarden de Vlaamse Gemeenschap overeenkomsten kan sluiten met de netwerken.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende aanpassing van sommige onderwijsbepalingen

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

HOOFDSTUK II

Basisonderwijs

Artikel 2

Artikel 21 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, zoals gewijzigd, wordt vervangen door de volgende bepaling :

" Art. 21. Bij schoolverandering tussen 1 september en 30 juni is de nieuwe inschrijving rechtsgeldig de dag nadat de directie van de nieuwe school de schoolverandering schriftelijk heeft meegedeeld aan het schoolbestuur van de oorspronkelijke school. In geval van betwisting geldt de datum van poststempel of de datum van overhandiging van de mededeling."

Artikel 3

Artikel 86, § 2 van hetzelfde decreet, wordt vervangen door de volgende bepaling :

" § 2. In afwijking op § 1 is de teldag voor de regelmatige leerlingen van programmatiescholen en scholen die bij een herstructurering betrokken zijn de eerste schooldag van de maand oktober van het lopende schooljaar. Voor scholen in programmatie blijft deze bepaling van toepassing gedurende de eerste drie

schooljaren wat een kleuterschool en gedurende zes schooljaren wat een lagere school of een basisschool betreft."

Artikel 4

Aan hetzelfde decreet, wordt een artikel 92bis toegevoegd luidend als volgt :

"Art. 92bis. De kosten verbonden aan activiteiten die kaderen in het realiseren van de eindtermen en die door het werkingsbudget moeten worden gedragen, worden niet als een sociaal voordeel beschouwd."

Artikel 5

§ 1. In de artikelen 100 § 1, 110, 122 § 1, 123 § 1, 132 § 1 en § 2 en 133 § 1 van hetzelfde decreet, worden de woorden "op de laatste schooldag van september van het lopende schooljaar" vervangen door de woorden "op de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar".

§ 2. In de artikelen 102 § 2, 103 § 2 en 112 § 1 worden de woorden "op de laatste schooldag van september" vervangen door de woorden "op de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar".

§ 3. In de artikelen 102 § 1, 103 § 1 en 111 worden de woorden "op de laatste schooldag van september" vervangen door de woorden "op de eerste schooldag van oktober".

Artikel 6

In artikel 125 van hetzelfde decreet, wordt § 2 vervangen door de volgende bepaling :

"§ 2. De regering kan afwijkingen toestaan op de programmatie- en rationalisatienormen."

Artikel 7

De artikelen van dit hoofdstuk hebben uitwerking met ingang van 1 september 2000.

HOOFDSTUK III

Secundair onderwijs

Artikel 8

Artikel 84bis van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs -II, ingevoegd bij het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, wordt vervangen door wat volgt :

"Art. 84bis. Het diploma van secundair onderwijs wordt uitgereikt aan de leerlingen :

- die hun studies volbracht hebben overeenkomstig de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen, en die houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt

door een door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling of door de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap, en

- die met vrucht hebben volbracht :
- hetzij het eerste en het tweede leerjaar van de derde graad van het algemeen, technisch of kunstsecundair onderwijs ;
- hetzij het eerste leerjaar van de derde graad van het algemeen, technisch, kunst- of beroepssecundair onderwijs en het tweede en het derde leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs ;
- hetzij het eerste, het tweede en – in voorkomend geval – het derde leerjaar van de vierde graad van het beroepssecundair onderwijs."

Artikel 9

In artikel 6, § 2, van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse bepalingen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"In afwijking op wat voorafgaat, zijn de bepalingen van § 1 van toepassing op :

- 1° de opties van het eerste leerjaar van de tweede graad van het algemeen secundair onderwijs op 1 september 2001 ;
- 2° de opties van het tweede leerjaar van de tweede graad van het algemeen secundair onderwijs op 1 september 2002 ;
- 3° de opties van het eerste leerjaar van de derde graad van het algemeen secundair onderwijs op 1 september 2003 ;
- 4° de opties van het tweede leerjaar van de derde graad van het algemeen secundair onderwijs op 1 september 2004."

Artikel 10

In artikel 28, § 2 en 38, § 2 van hetzelfde decreet, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

"De Vlaamse regering neemt de beslissing, bedoeld in § 1, op advies van de Vlaamse onderwijsraad."

Artikel 11

In hetzelfde decreet, wordt een artikel 56bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Art. 56bis. Op vraag van de betrokken inrichtende macht kan de Vlaamse regering, op advies van de Vlaamse Onderwijsraad, voor een instelling een afwijking toestaan op de rationalisatienorm. De regering bepaalt de periode waarvoor de afwijking geldt."

Artikel 12

Artikel 3, § 3, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving wordt opgeheven.

Artikel 13

De artikelen van dit hoofdstuk hebben uitwerking met ingang van 1 september 2000, behalve artikel 9 dat, leerjaar na leerjaar, te beginnen met het eerste leerjaar van de tweede graad van het algemeen secundair onderwijs, in werking treedt vanaf 1 september 2001.

HOOFDSTUK IV

Onderwijs voor sociale promotie

Artikel 14

In het eerste lid van artikel 8 van het decreet van 2 maart tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs, wordt vóór de woorden "advies van de bevoegde afdeling" het woord "gunstig" geschrapt.

Artikel 15

In artikel 50, § 2, van hetzelfde decreet, worden volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° 2° wordt vervangen door : "2° uitkeringsgerechtigde werklozen of niet-werkende, verplicht ingeschreven werkzoekenden zijn, met uitzondering van de brugpensioneerden ;"
- 2° 3° wordt geschrapt ;
- 3° 4° wordt vervangen door : "4° een door de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs aanvaard attest kunnen voorleggen waaruit blijkt dat zij een persoon zijn met een handicap ;"

Artikel 16

In artikel 55, § 2 van hetzelfde decreet, worden de laatste twee zinnen geschrapt.

Artikel 17

De artikelen van dit hoofdstuk hebben uitwerking met ingang van 1 september 2000.

HOOFDSTUK V

Tertiair onderwijs

AFDELING 1

Hogescholen

Artikel 18

In artikel 2 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, zoals gewijzigd, wordt 28°bis opgeheven.

Artikel 19

Aan artikel 26, § 1, van hetzelfde decreet, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De hogeschool kan, in afwijking van de in het eerste lid vermelde diplomavereiste, een student die het diploma van een basisopleiding nog niet heeft behaald, eveneens toelaten tot een voortgezette opleiding. Het diploma van de voortgezette opleiding kan evenwel slechts behaald worden na het behalen van het diploma van de basisopleiding. De hogeschool legt daartoe de criteria en de modaliteiten vast in de onderwijsregeling."

Artikel 20

Artikel 39 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 21

Artikel 40 van hetzelfde decreet, wordt vervangen door wat volgt :

"Art. 40

§ 1. Alle basisopleidingen bestaande uit één cyclus zijn ingedeeld in drie studiejaren. De minimale studieduur tot het behalen van de betreffende graad bedraagt drie academiejaren.

§ 2. Elke cyclus van de basisopleidingen van twee cycli is ingedeeld in twee studiejaren. De minimale studieduur van het globale traject tot het behalen van de graad verbonden aan de tweede cyclus, bedraagt vier academiejaren. Deze studieduur omvat de studievoortgang over de twee cycli heen met ingang van de eerste regelmatige inschrijving in het eerste studiejaar van de eerste cyclus.

§ 3. In afwijking van § 2 is de tweede cyclus van de basisopleidingen die leiden tot de graad van handelsingenieur, architect, licentiaat in productontwikkeling, meester in productdesign of meester in muziek ingedeeld in drie studiejaren. De minimale studieduur van het globale traject tot het behalen van de graad verbonden aan de tweede cyclus van deze opleidingen, bedraagt vijf academiejaren. Deze studieduur omvat de studievoortgang over de twee cycli heen met ingang van de eerste regelmatige inschrijving in het eerste studiejaar van de eerste cyclus.

§ 4. In afwijking van artikel 22 kunnen de houders van het diploma van de optie kinesitherapie of van het kandidaatsdiploma van de academische opleiding revalidatiewetenschappen en kinesitherapie, het diploma van licentiaat in de kinesitherapie behalen, indien zij aan hun studie ten minste twee academiejaren besteden kan het hogeschoolbestuur personen die krachtens dit decreet een beperkt jaarprogramma op grond van overzetting van examencijfers of vrijstelling volgen in het laatste jaar van de eerste cyclusopleiding,

toelaten tot de inschrijving in de tweede cyclus. De bevoegde examencommissie of examencommissies kan of kunnen consecutief delibereren over de twee betreffende studiejaar in hetzelfde academiejaar. Het hogeschoolbestuur legt criteria en modaliteiten vast in de onderwijsregeling."

Artikel 22

Artikel 46 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 23

Aan artikel 55 van hetzelfde decreet wordt een 12° toegevoegd, dat luidt als volgt :

"12° de criteria en modaliteiten waaronder studenten, bedoeld in artikel 26, § 1, tweede lid, een voortgezette opleiding kunnen volgen."

Artikel 24

§ 1. In artikel 58 van hetzelfde decreet, zoals gewijzigd, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in 1° en 3° de woorden "onderwijs- en onderzoeksactiviteiten" vervangen door het woord "onderzoeksactiviteiten" ;

2° 2° wordt opgeheven.

§ 2. In hetzelfde decreet, wordt een artikel 58bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Art. 58bis

§ 1. De hogescholen zorgen voor de interne en externe kwaliteitsbewaking van de onderwijsactiviteiten. Zij moeten permanent op eigen initiatief toezien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. Zij betrekken de studenten, de alumni en de externe deskundigen uit het beroepsveld bij de processen van interne en externe kwaliteitsbewaking. Zij voorzien gezamenlijk in een regelmatige externe beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten, naar gelang van het geval per opleiding of cluster van opleidingen. De externe beoordeling gebeurt ten minste om de vijf jaar voor de opleidingen van één cyclus en ten minste om de acht jaar voor de opleidingen van twee cycli.

§ 2. De externe beoordeling van een zelfde opleiding of cluster van opleidingen, bedoeld in § 1, gebeurt voor alle hogescholen die deze opleiding of cluster van opleidingen organiseren, door een zelfde visitatiecommissie die het geheel van haar werkzaamheden afrondt binnen een bestek van 24 maanden.

§ 3. De Vlaamse Hogescholenraad coördineert (..) de gezamenlijke externe beoordelingen.

§ 4. Hogescholen en universiteiten kunnen een gezamenlijke externe beoordeling organiseren van verwante hogeschoolopleidingen van twee cycli en academische opleidingen. In voorkomend geval treden de Vlaamse Hogescholenraad en de Vlaamse Interuniversitaire Raad gezamenlijk als coördinator op en nemen zij de voorschriften voor de externe beoordeling, vermeld in § 1 en § 2, in acht.

§ 5. De visitaties brengen de uitkomsten van hun beoordeling van elke opleiding, cluster van opleidingen en verwante opleidingen, samen in een openbaar verslag.

§ 6. De hogescholen geven gevolg aan de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling in het beleid van de hogeschool."

§ 3. In het artikel 60 van hetzelfde decreet, worden de woorden "volgens de artikelen 58," geschrapt en vervangen door de woorden "volgens de artikelen 58 bis,".

Artikel 25

Artikel 60bis van hetzelfde decreet, wordt ingetrokken.

Artikel 26

Artikel 100 van hetzelfde decreet, wordt opgeheven.

Artikel 27

In artikel 128 van hetzelfde decreet, wordt § 2 vervangen door wat volgt :

"§ 2. Voor de artistiek gebonden onderwijsactiviteiten van de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst, architectuur en productontwikkeling geldt bij aanstelling en benoeming in de ambten van docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar als vereist bekwaamheidsbewijs eveneens een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs of van het hoger onderwijs van academisch niveau, aangevuld met zes jaar nuttige beroepservaring buiten het onderwijs."

Artikel 28

Het artikel 18 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1996, de artikelen 19 tot 25 treden in werking op 1 oktober 2000 en de artikelen 26 en 27 hebben uitwerking met ingang van 1 september 1998.

AFDELING 2

Universiteiten

Artikel 29

Aan artikel 36 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, zoals gewijzigd, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Het universiteitsbestuur kan, in afwijking van het eerste lid, personen die, krachtens het decreet, een beperkt jaarprogramma op grond van overdracht van examencijfers of vrijstelling volgen in het laatste studiejaar van de tweede cyclusopleidingen vernoemd in het eerste lid, toelaten tot de inschrijving in respectievelijk een licentie in het Notariaat of een licentie in de Godgeleerdheid. Voor het behalen van het diploma van deze licenties is het bezit van het in het eerste lid vereiste diploma van de tweede cyclus van de academische opleiding noodzakelijk.

De bevoegde examencommissie of examencommissies kan of kunnen consecutief delibereren over de twee betreffende studiejaren in hetzelfde academiejaar.

Het universiteitsbestuur legt criteria en modaliteiten vast in de onderwijsregeling."

Artikel 30

Aan artikel 37 van hetzelfde decreet, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Het universiteitsbestuur kan, in afwijking van het eerste lid, personen die, krachtens het decreet, een beperkt jaarprogramma op grond van overdracht van examencijfers of vrijstelling volgen in het laatste studiejaar van de tweede cyclusopleiding, toelaten tot de inschrijving in een aanvullende opleiding of een specialisatieopleiding. Voor het behalen van het diploma van gediplomeerde in de aanvullende studies of van gediplomeerde in de gespecialiseerde studies is het bezit van het in het eerste lid vereiste diploma van de tweede cyclusopleiding noodzakelijk.

De bevoegde examencommissie of examencommissies kan of kunnen consecutief delibereren over de twee betreffende studiejaren in hetzelfde academiejaar.

Het universiteitsbestuur legt criteria en modaliteiten vast in de onderwijsregeling."

Artikel 31

§ 1. In artikel 35 van hetzelfde decreet, wordt een tweede lid ingelast dat luidt als volgt :

"Het universiteitsbestuur kan, in afwijking van het eerste lid, personen die krachtens dit decreet een beperkt jaarprogramma op grond van overdracht van examencijfers of vrijstelling volgen in het laatste studiejaar van de eerste cyclusopleiding, toelaten tot de inschrijving in de tweede cyclus. De bevoegde examencommissie of examencommissies kan of kunnen consecutief delibereren over de twee betreffende studiejaren in hetzelfde academiejaar. Het universiteitsbestuur legt criteria en modaliteiten vast in de onderwijsregeling."

§ 2. In artikel 49 van hetzelfde decreet, wordt het tweede lid vervangen door een tweede, derde en vierde lid, die luiden als volgt :

"De studieduur voor het behalen van een diploma van een academische opleiding van de eerste cyclus wordt berekend met ingang van het academiejaar waarin een student zich regelmatig heeft laten inschrijven rekening houdend met de in artikel 34 vastgestelde toelatingsvoorwaarden.

De studieduur voor het behalen van een diploma van een academische opleiding van de tweede cyclus (..) wordt berekend met ingang van het academiejaar waarin een student zich regelmatig heeft laten inschrijven voor de tweede cyclus (..) of met ingang van het academiejaar waarin de student zich met toepassing van het in artikel 53, tweede lid, voor het eerst heeft laten inschrijven voor het volgen van opleidingsonderdelen uit het eerste studiejaar van de tweede cyclus (..). De bevoegde examencommissies kunnen binnen één academiejaar voor eenzelfde student consecutief beraadslagen over twee opeenvolgende studiejaren, met dien verstande dat een student voor een bepaald studiejaar niet geslaagd kan worden verklaard vooraleer hij geslaagd is verklaard voor het voorafgaande studiejaar.

De in dit artikel bepaalde studieduur is ook van toepassing voor de personen die via een artikel 54 bedoelde examencommissie van de Vlaamse gemeenschap een academische graad wensen te behalen."

§ 3. Niemand wordt tot het eindexamen van een tweede cyclus, voorzien in artikel 14 van hetzelfde decreet, toegelaten indien hij over de twee cycli van zijn studien niet ten minste de som van de tijden bepaald voor

elk der twee cycli, voorzien in het artikel 1 bis, 4° van de wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, gecoördineerd bij het besluit van de Regent van 31 december 1949, heeft besteed.

Artikel 32

Aan artikel 65 van hetzelfde decreet, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt :

"De onderwijsopdracht kan geheel of gedeeltelijk bestaan uit de begeleiding van studenten bij scripties of eindverhandelingen en van promovendi tijdens de voorbereiding van hun doctoraatsproefschrift."

Artikel 33

Aan artikel 97 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Het ten laste van de universiteit komende jaarsalaris van de gepromoveerde onderzoekers in dienst van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen of van het Vlaams Instituut voor de bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch onderzoek in de Industrie, die voor 1 oktober 1999 werden benoemd of aangesteld in één van de graden van het zelfstandig academisch personeel en waarvan de opdracht uitsluitend onderwijsactiviteiten omvat, wordt beperkt tot het verschil tussen het jaarsalaris dat zij zouden ontvangen als lid van het zelfstandig academisch personeel in een voltijds dienstverband met dezelfde anciënniteit, en het jaarsalaris à 100% dat zij ontvangen als onderzoeker in dienst van één van de eerder genoemde instellingen."

Artikel 34

§ 1. Artikel 122 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, wordt als volgt gewijzigd :

1° In het eerste en het derde gedachtestreepje van het eerste lid, worden de woorden "onderwijs- en onderzoeksactiviteiten", vervangen door het woord "onderzoeksactiviteiten" ;

2° In het eerste lid wordt hetgeen bepaald is bij het tweede gedachtestreepje opgeheven.

§ 2. In hetzelfde decreet wordt een artikel 122bis ingevoegd dat luidt als volgt :

"Art. 122bis

§ 1. De universiteiten zorgen voor de interne en externe kwaliteitsbewaking van de onderwijsactiviteiten. Zij moeten permanent op eigen initiatief toezien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. Zij betrekken de studenten, de alumni en de externe deskundigen uit het beroepsveld bij de processen van interne en externe kwaliteitsbewaking. Zij voorzien gezamenlijk in een regelmatige externe beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten, naar gelang van het geval per opleiding, of cluster van opleidingen. De beoordeling gebeurt ten minste om de acht jaar.

§ 2. De externe beoordeling van een zelfde opleiding of cluster van opleidingen, bedoeld in § 1, gebeurt voor alle universiteiten die deze opleiding of cluster van opleidingen organiseren, door een zelfde visitatiecommissie die het geheel van haar werkzaamheden afrondt binnen een bestek van 24 maanden.

§ 3. De Vlaamse Interuniversitaire Raad coördineert (..) de gezamenlijke externe beoordelingen.

§ 4. Universiteiten en hogescholen kunnen een gezamenlijke externe beoordeling organiseren van verwante academische opleidingen en hogeschoolopleidingen van twee cycli. In voorkomend geval treden de Vlaamse Interuniversitaire Raad en de Vlaamse Hogescholenraad gezamenlijk als coördinator op en nemen zij de voorschriften voor de externe beoordeling, bedoeld in § 1 en § 2, in acht.

§ 5. De visitatiecommissies brengen de uitkomsten van hun beoordeling van elke opleiding, cluster van opleidingen en verwante opleidingen, samen in een openbaar verslag.

§ 6. De universiteiten geven gevolg aan de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling in het beleid van de universiteit."

§ 3. In artikel 124, eerste lid van hetzelfde decreet, worden de woorden "volgens artikel 122" geschrapt en vervangen door de woorden "volgens artikel 122 bis".

Artikel 35

De artikelen 29 tot 32 en 34 treden in werking op 1 oktober 2000 en artikel 33 heeft uitwerking met ingang van 1 oktober 1999.

HOOFDSTUK VI

Rechtspositie

AFDELING 1

Decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs

Artikel 36

In artikel 12, § 1, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, worden tussen de woorden "door een vastbenoemd personeelslid" en de woorden "van de in dit hoofdstuk" de woorden "en door een personeelslid dat tijdelijk aangesteld is voor doorlopende duur" ingevoegd.

Artikel 37

In artikel 21bis, § 2, van hetzelfde decreet, worden een tweede en derde lid toegevoegd, die luiden als volgt :

"De tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in het ambt van godsdienstleraar gebeurt door de directeur, op voordracht van de bevoegde instantie van de betrokken eredienst.

De tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in het ambt van leraar secundair onderwijs belast met niet-confessionele zedenleer gebeurt door de directeur, in consensus met de bevoegde instantie van de niet-confessionele zedenleer."

Artikel 38

In artikel 21bis van hetzelfde decreet, wordt aan § 9 een zin toegevoegd, die luidt als volgt :

"Hierbij moet rekening worden gehouden met de bepalingen van § 4."

Art. 39

In artikel 22, § 4, van hetzelfde decreet, worden de woorden ", of dat overeenkomstig de bepalingen van artikel 21bis tijdelijk werd aangesteld voor een doorlopende duur" geschrapt.

Artikel 40

In artikel 24, § 2, van hetzelfde decreet, worden tussen de woorden "in artikel 21, § 1" en de woorden ", bedoelde dienstanciënniteit" de woorden "en artikel 21bis, § 4" ingevoegd.

Artikel 41

In artikel 36bis, § 2, van hetzelfde decreet, wordt punt 4° vervangen door wat volgt :

"4° op 31 december voorafgaand aan de vaste benoeming voor doorlopende duur is aangesteld in een instelling van de betrokken scholengroep in het ambt waarvoor hij zich kandidaat heeft gesteld.

Is het personeelslid op 31 december voor doorlopende duur aangesteld in het ambt van leraar, dan geldt dit als een aanstelling in dat ambt voor alle vakken en specialiteiten waarvoor het personeelslid het recht op een aanstelling van doorlopende duur heeft opgebouwd, zoals bepaald in artikel 21bis, § 5.

De bepaling van het eerste lid is niet van toepassing op de personeelsleden die werden aangesteld bij wijze van reffectatie of wedertewerkstelling. Deze bepaling is evenmin van toepassing op de personeelsleden bedoeld in hoofdstuk IV bis voor wat betreft het volume van hun vastbenoemde opdracht, waarvoor zij een verlof hebben verkregen om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen. Laatstbedoelde personeelsleden moeten, voor zover zij het ambt van leraar uitoefenen, 360 dagen dienstanciënniteit verworven hebben in het vak of de specialiteit van de vacant verklaarde betrekking ;"

Artiikel 42

In artikel 36bis, § 2, van hetzelfde decreet, wordt punt 5° vervangen door wat volgt :

"5° als laatste evaluatie of beoordeling geen evaluatie of beoordeling met eindconclusie "onvoldoende" heeft verkregen. Als het personeelslid niet werd geëvalueerd of niet werd beoordeeld wordt deze voorwaarde geacht voldaan te zijn."

Artikel 43

Artikel 55quater van hetzelfde decreet, ingevoegd door het decreet van 14 juli 1998 en gewijzigd bij de decreten van 1 december 1998 en 2 maart 1999, wordt opgeheven.

Artikel 44

In artikel 55quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd door het decreet van 14 juli 1998 en gewijzigd bij de decreten van 1 december 1998 en 18 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 1. Elke nieuwe aanstelling in het bevorderingsambt van directeur wordt bij mandaat toegewezen. Deze toewijzing gebeurt :

1° voor de CLB's, met uitzondering van de permanente ondersteuningscel : vanaf 1 september 2000 ;

2° voor het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, het onderwijs voor sociale promotie en het deeltijds kunstonderwijs : vanaf een door de Vlaamse regering te bepalen datum." ;

2° In § 3 worden de woorden "die toegelaten zijn tot de proeftijd op 1 januari 2000" en "op 31 augustus 2000" vervangen door respectievelijk de woorden "die vóór een datum die de Vlaamse regering bepaalt tot de proeftijd zijn toegelaten" en "op een datum die de Vlaamse regering bepaalt.".

AFDELING 2

Decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de psycho-medisch-sociale centra

Artikel 45

In artikel 23bis van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra, wordt aan § 11 een zin toegevoegd, die luidt als volgt :

"Hierbij moet rekening worden gehouden met de bepalingen van § 5."

Artikel 46

In artikel 31bis, § 2, van hetzelfde decreet, wordt punt 4° vervangen door wat volgt :

"4° op 31 december voorafgaand aan de vaste benoeming voor doorlopende duur is aangesteld in een instelling van de inrichtende macht in het ambt waarvoor hij zich kandidaat heeft gesteld.

Behoort de instelling niet tot een scholengemeenschap, dan geldt deze bepaling enkel voor de instellingen van de inrichtende macht die niet tot een scholengemeenschap behoren.

Behoort de instelling tot een scholengemeenschap, dan geldt deze bepaling voor alle instellingen van deze scholengemeenschap.

Is het personeelslid op 31 december voor doorlopende duur aangesteld in het ambt van leraar, dan geldt dit als een aanstelling in dat ambt voor alle vakken en specialiteiten waarvoor het personeelslid het recht op een aanstelling van doorlopende duur heeft opgebouwd, zoals bepaald in artikel 23bis, § 10.

De bepaling van het eerste lid is niet van toepassing op de personeelsleden die werden aangesteld bij wijze van reffectatie of wedertewerkstelling. Deze bepaling is evenmin van toepassing op de personeelsleden bedoeld in hoofdstuk IV bis voor wat betreft het volume van hun vastbenoemde opdracht, waarvoor zij

een verlof hebben verkregen om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen. Laatstbedoelde personeelsleden moeten, voor zover zij het ambt van leraar uitoefenen, 360 dagen dienstanciënniteit verworven hebben in het vak of de specialiteit van de vacant verklaarde betrekking ;"

Artikel 47

Artikel 44quater van hetzelfde decreet, ingevoegd door het decreet van 14 juli 1998 en gewijzigd bij het decreet van 2 maart 1999, wordt opgeheven.

Artikel 48

Artikel 44terdecies van hetzelfde decreet, ingevoegd door het decreet van 1 december 1998, wordt opgeheven.

Artikel 49

In artikel 44quiquies van hetzelfde decreet, ingevoegd door het decreet van 14 juli 1998 en gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 1. Elke nieuwe aanstelling in het bevorderingsambt van directeur wordt bij mandaat toegewezen. Deze toewijzing gebeurt :

1° voor de CLB's, met uitzondering van de permanente ondersteuningscel : vanaf 1 september 2000 ;

2° voor het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, het onderwijs voor sociale promotie en het deeltijds kunstonderwijs : vanaf een datum die de Vlaamse regering bepaalt." ;

2° In § 3 worden de woorden "op 31 augustus 2000" vervangen door de woorden "op een datum die de Vlaamse regering bepaalt."

Artikel 50

De artikelen 36 tot 39, 41, 42, 45 en 46 hebben uitwerking met ingang van 1 september 1999 en de artikelen 40, 43, 44 en 47 tot 49 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2000.

HOOFDSTUK VII

De centra voor leerlingenbegeleiding

Artikel 51

In artikel 191, § 2, van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, worden de woorden "op 1 januari 2000" en de woorden "op 1 september 2000" vervangen door respectievelijk de woorden "vóór 31 augustus 2000" en "op 31 augustus 2000".

Artikel 52

Artikel 51 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2000.

HOOFDSTUK VIII

Regionale expertisenetwerken

Artikel 53

§ 1. Regionale expertisenetwerken zijn allerlei vormen van samenwerking, die erop gericht zijn een nascholingsaanbod te ontwikkelen om leerkrachten te leren hoe ze de informatie- en communicatietechnologieën in al zijn aspecten kunnen integreren in hun lessen.

§ 2. De Vlaamse Gemeenschap kan met deze regionale expertisenetwerken een overeenkomst sluiten inzake door het netwerk te leveren ondersteunings- en nascholingsactiviteiten, onder de volgende voorwaarden :

- het netwerk beschikt over expertise inzake nascholing in de pedagogische, technische en organisatorische aspecten van de introductie van nieuwe media in het onderwijs ;
- het netwerk dient voldoende geografisch en/of digitaal uitgebouwd te zijn zodat een voldoende aantal scholen er een beroep op kan doen ;
- het netwerk is netoverschrijdend samengesteld en heeft een niveau- en netoverschrijdende werking ;
- een departement lerarenopleiding van een erkende universiteit en een departement lerarenopleiding van een hogeschool dienen deel uit te maken van het netwerk.

§ 3. De Vlaamse regering regelt de verdere voorwaarden en procedures voor het verzekeren via de regionale expertisenetwerken, van een nascholingsaanbod in het kader van het beleid rond informatie- en communicatietechnologie.

Artikel 54

Artikel 53 heeft uitwerking heeft met ingang van 1 december 1999.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

ADVIES VAN HET SECTORCOMITÉ XVIII –
VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST

SECTORCOMITE XVIII
VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST

protocol nr. 147.419

PROTOCOL HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN VAN
22 MEI 2000 DIE GEVOERD WERDEN IN HET SECTORCOMITE XVIII VLAAMSE
GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST

over

artikel 68 van het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing
van sommige onderwijsbepalingen.

door de afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, voorzitter;
2. de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport;
3. mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming.

enerzijds,

en de afvaardigingen van de twee representatieve vakorganisaties:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

de heer Hilaire Berckmans

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten die onder meer de Christelijke Centrale van de Openbare Diensten en de Christelijke Vakbond van Communicatiemiddelen en Cultuur groepeert, vertegenwoordigd door:

de heren Christoph Vandenbulcke
Stefaan Van de Kerckhove

anderzijds,

Werd een eenparig akkoord bereikt over het voorgelegde artikel 68 van het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen.

Brussel, 24 -05- 2000

DE AFVAARDIGING VAN DE
REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Hubert Backmeers

DE AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID

De Voorzitter,

Patrick Dewael,
minister-president van de Vlaamse
regering en Vlaams minister van Fi-
nanciën, Begroting, Buitenlands Be-
leid en Europese Aangelegenheden

Voor de Federatie van de Chris-
telijke Syndicaten der Openbare
Diensten

S. Van der Kerckhove

S. Van der Kerckhove

Johan Sauwens
Vlaams minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en
Sport

Marleen Vanderpoorten
Vlaams minister
Vorming

ADVIES VAN HET SECTORCOMITÉ X – ONDERWIJS

SECTORCOMITE X - ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)

Brussel,

PROTOCOL nr. 88 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE VERGADERING VAN SECTORCOMITE X OP 9 MEI 2000

over

her voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijs-
bepalingen - Hoofdstuk V tertiair onderwijs - Afdeling 2 Universiteiten.

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit :

1. de hr. Patrick DEWAELE, minister-president van de Vlaamse regering en
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese
Aangelegenheden - voorzitter;
2. mevr. Marleen VANDERPOORTEN, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming -
ondervoorzitter;
3. de hr. Johan SAUWENS, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Ambtenarenzaken en Sport - lid,

en de afvaardiging van de twee representatieve vakorganisaties, te weten :

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door :

de hr. Hugo Deckers, gewestelijk secretaris

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten,
vertegenwoordigd door :

de hr. Chris Herreman, secretaris CCOD

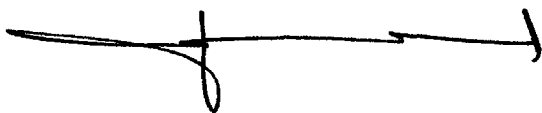
hebben een eenparig akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp
van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen -
Hoofdstuk V tertiair onderwijs - Afdeling 2 Universiteiten.

Brussel, 08-06-2000

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID :

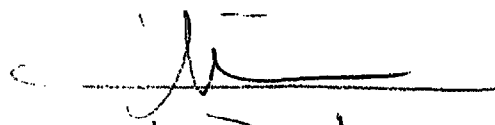
AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES :

VOORZITTER,

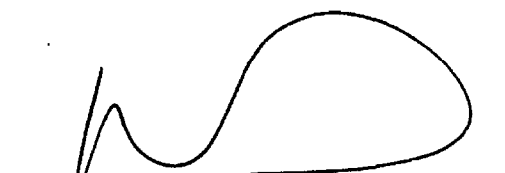
Patrick DEWAELE,
minister-president van de Vlaamse
regering en Vlaams minister van
Financiën, Begroting, Buitenlands
Beleid en Europese Aangelegenheden

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten :

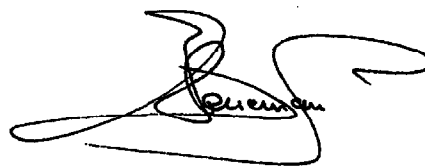
H. Deeken
ccod

ONDERVOORZITTER,

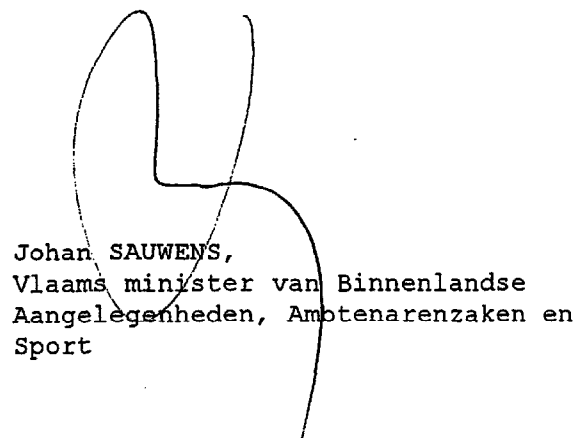
Marleen VANDERPOORTEN
Vlaams minister van Onderwijs
en Vorming

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten :

Jean-François CCOD

LID,

Johan SAUWENS,
Vlaams minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Amtenarenzaken en
Sport

ADVIES VAN HET SECTORCOMITÉ X – ONDERWIJS (VLAAMSE GEMEENSCHAP)
EN
COMITÉ VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN –
AFDELING 2 – ONDERAFDELING "VLAAMSE GEMEENSCHAP"

**SECTORCOMITE X - ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
en
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE
OVERHEIDSDIENSTEN - Afdeling 2 - Onderafdeling
"Vlaamse Gemeenschap".**

Brussel, 8 juni 2000

PROTOCOL nr.367 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN SECTORCOMITE X EN VAN
ONDERAFDELING "VLAAMSE GEMEENSCHAP" VAN AFDELING 2 VAN HET COMITE VOOR DE
PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN OP 18 MEI 2000

over

**het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijs-
bepalingen (Hoofdstuk I inleidende bepalingen - Hoofdstuk II basisonderwijs
- Hoofdstuk III secundair onderwijs - Hoofdstuk IV onderwijs voor sociale
promotie - Hoofdstuk V tertiair onderwijs - Afdeling 1 Hogescholen -
Hoofdstuk VI rechtspositie - Hoofdstuk VII CLB - Hoofdstuk IX regionale
expertise-werken)**

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit :

1. de hr. Patrick DEWAELE, minister-president van de Vlaamse regering en
Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese
Aangelegenheden - voorzitter;
2. mevr. Marleen VANDERPOORTEN, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming -
ondervoorzitter;
3. de hr. Johan SAUWENS, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Ambtenarenzaken en Sport - lid,

**de afvaardiging van de inrichtende machten of de verenigingen van
inrichtende machten, te weten :**

1. **het Gemeenschapsonderwijs, vertegenwoordigd door :**

de heren Jef Wellens, wnd. administrateur-generaal
Johan Van Den Brande, ondervoorzitter
André Macharis, ondervoorzitter
Marc Smets, afdelingshoofd

2. het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door :

mevr. Liesbeth Peeters, juridisch adviseur

de heren Eddy De Waele, algemeen directeur
Patrick Debaere, afdelingshoofd

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisatie, te weten :

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door :

mevrouwen Mieke De Groen, secretaris-coördinator
Miriam Van Laethem

de heren Frank Lefever, secretaris
Lucianus Van Rompaey

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen (Hoofdstuk I inleidende bepalingen - Hoofdstuk II basisonderwijs - Hoofdstuk III secundair onderwijs - Hoofdstuk IV onderwijs voor sociale promotie - Hoofdstuk V tertiair onderwijs - Afdeling 1 Hogescholen - Hoofdstuk VI rechtspositie - Hoofdstuk VII CLB - Hoofdstuk IX regionale expertisewerken).

Het Gemeenschapsonderwijs kan globaal akkoord gaan met het ontwerp.

1. Het Gemeenschapsonderwijs gaat niet akkoord met de artikelen 4 en 49 van het ontwerp.

1.1 Het Gemeenschapsonderwijs laakt de toevoeging van art 4 aan art 92 van het decreet Basisonderwijs. De te algemene formulering van dit artikel zal bovendien aanleiding geven tot verschillende interpretaties en oeverloze betwistingen met gemeentebesturen.

1.2 Het Gemeenschapsonderwijs kan evenmin akkoord gaan met art 49 van het ontwerp, dat aan de scholengroepen dwingende statutaire

verplichtingen oplegt. Het Gemeenschapsonderwijs betreurt dat niet aan haar voorstel werd tegemoet gekomen om de kwestieuze parameters (tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in de scholengroep/ scholengemeenschap en in het ambt) aan de beleidsmatige keuze van de respectievelijke scholengroepen over te laten.

In elk geval dringt het Gemeenschapsonderwijs aan op een eenduidige formulering van dit artikel.

2. Het Gemeenschapsonderwijs stelt vast dat vanwege de overheid geen of alleszins te weinig begrip wordt opgebracht voor de taakbelasting van de algemeen directeurs. Het Gemeenschapsonderwijs betreurt dan ook in sterke mate dat niet werd ingegaan op haar voorstel tot het schoolvrij maken van de algemeen directeurs, die ingevolge het Bijzonder Decreet van 14/7/1998 een taakbelasting hebben die niet verenigbaar is met de opdrachten en taken van een directeur van een school. Het Gemeenschapsonderwijs neemt wel akte van de toezegging door de overheid dat dit voorstel in een later stadium kan worden hernomen.

3. Het Gemeenschapsonderwijs neemt eveneens akte van het engagement van de overheid met betrekking tot een aantal beleidsonderwerpen, zoals opgenomen in dit protocol.

Het Gemeenschapsonderwijs betreurt dat een aantal van deze engagementen niet reeds naar aanleiding van dit ontwerp werden gerealiseerd.

3.1 Meer bepaald betreurt het Gemeenschapsonderwijs dat ten aanzien van de problematiek van de zogenaamde concentratiescholen weerom geen structurele maatregelen werden genomen. In dit verband wijst het Gemeenschapsonderwijs erop dat ook naar aanleiding van de onderhandelingen over onderwijsdecreet XI de overheid hieromtrent reeds een engagement aanging.

3.2 Het Gemeenschapsonderwijs betreurt eveneens dat in dit ontwerp geen uitvoering wordt gegeven aan het engagement van de overheid naar aanleiding van de onderhandelingen over het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering van 29/4/1992 betreffende de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de re-affectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeld-toelage, om art 98 van het decreet secundair onderwijs overeenkomstig dit besluit aan te passen.

3.3 Tenslotte betreurt het Gemeenschapsonderwijs dat voor het OSP evenmin de nodige decretale regularisaties voor het schooljaar 1999-2000 - en bij gebrek aan de noodzakelijke uitvoeringsbesluiten ook voor het schooljaar 2000-2001 - in dit ontwerp werden opgenomen.

OVSG kan zich akkoord verklaren met het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen.

OVSG wenst bij de tekst zoals hij nu voorligt nog volgende bemerkingen te plaatsen:

Hoofdstuk II. Basisonderwijs

Artikel 4 - Sociale voordelen

OVSG bevestigt zijn standpunt ingenomen bij het decreet basisonderwijs waarbij zij steeds stelden dat de onderwijsactiviteiten die moeten worden aangeboden om de eindtermen te bereiken door het werkingsbudget moeten worden gedekt.

Zij waarderen dan ook de positieve erkenning van dit principe door de overheid en onderschrijven de toevoeging aan artikel 92, §1 van het decreet basisonderwijs door artikel 4 van het voorliggend ontwerpdecreet.

Het zwemonderricht is sinds 1 september 1998 opgenomen als leergebied-gebonden eindterm voor het lager onderwijs; zwemmen vormt bijgevolg een verplicht onderdeel van het activiteitenrooster in de lagere school.

De besteding van de onderwijstijd van de kinderen met het oog op het bereiken van de eindtermen vormt een wezenlijk onderdeel van de pedagogische vrijheid van elke school en vloeit voort uit de toepassing van de leerplannen.

Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989 bepaalt dat het primair onderwijs voor iedereen gratis beschikbaar moet zijn.

Deze stellingname werd door het Vlaams Parlement overgenomen bij het decreet basisonderwijs.

Het Arbitragehof interpreteert art. 24 §3 van de Grondwet strikt: alleen de toegang tot het onderwijs is kosteloos, dat wil zeggen dat die toegang niet mag beperkt worden noch een rechtstreeks of onrechtstreeks schoolgeld, noch door het opleggen van gelijkaardige financiële voorwaarden.

De Raad van State stelde in zijn advies (L. 26579/2) dat er voor basisscholen geen lijst kan zijn die uitzonderingen voorziet op de kosteloosheid van het basisonderwijs.

OVSG kan aanvaarden dat op basis van een besluit van de Vlaamse regering de geleidelijke kosteloosheid van het onderwijs wordt ingevoerd en beschouwt dit bijgevolg als een eerste stap.

Dit betekent voor hen ook het schrappen van artikel 92, § 3, 3° en 4° van het decreet basisonderwijs. Bij voldoende werkingsmiddelen verstrekt door de Vlaamse overheid is het de verantwoordelijkheid van de lokale inrichtende machten hun pedagogisch project binnen de leerplannen te realiseren.

Hoofdstuk III. Secundair onderwijs

OVSG vindt het positief dat de besparing voorzien in het decreet secundair onderwijs komt te vervallen doch wenst in deze ook te wijzen op de inspanningen die hun inrichtende machten nu reeds geleverd hadden om tegen 1 september 2000 op vrijwillige basis een reductie in hun studietoelagen te realiseren met het oog op de nakende besparing.

Wanneer in de toekomst het debat over een rationeler aanbod in het secundair onderwijs weer aan de orde is dienen deze geleverde inspanningen zeker gehonoreerd te worden.

Hoofdstuk VI. Afdeling 2. Rechtspositie gesubsidieerd onderwijs

Artikel 56 - Tijdelijke aanstelling van doorlopende duur

Het opnieuw inbrengen van het principe dat een voorrangsregeling gebaseerd is op diensten gepresteerd bij een bepaalde inrichtende macht onderschrijven zij vanuit het gemeentelijk onderwijs ten volle.

Artikel 59 - Tijdelijke aanstelling van doorlopende duur als benoemingsvoorwaarde

De heersende tegenstelling tussen de decretale tekst rechtspositie en de ministeriële omzendbrief van 29 november 1999 (ref. 13CC/VB/ml) creëerde rechtsonzekerheid voor hun inrichtende machten. Het is positief dat hieraan een oplossing wordt geboden doch deze oplossing mag er niet toe leiden dat de vaste benoemingen door hun inrichtende machten uitgesproken op 1/1/2000 op basis van de decretale bepalingen nu onterecht zouden zijn.

Artikelen 61-62 Mandaten

Vanuit hun verlangen naar een uniforme rechtspositieregeling voor alle onderwijsniveaus, kunnen zij het algemeen invoeren van het mandaat van directeur voor zowel basis, secundair, OSP als DKO ten volle onderschrijven.

Zij zijn er wel van overtuigd dat er nog heel wat vragen rijzen bij de praktische toepassing van het systeem en onderschrijven in deze optiek het uitstel van de invoering zodat er een degelijk overleg kan gevoerd worden met alle betrokkenen inzake de modaliteiten van het mandaatsysteem.

VSOA tekent een tekent een protocol van akkoord. VSOA formuleert de volgende opmerkingen.

Art. 49 De beperking tot de instellingen van dezelfde scholengemeenschap, betekent dat in vele gevallen het personeelslid slechts in eigen instelling kan postuleren. Het VSOA merkt op dat de scholengemeenschap best vervangen wordt door scholengroep.

Het terecht zijn van deze opmerking wordt gesterkt doordat in art. 56 het recht wel wordt verleend voor instellingen van dezelfde I.M.

Art. 54 Nieuwe aanstellingen in het bevorderingsambt van directeur bij mandaat is voor het VSOA onaanvaardbaar vanaf 1.09.2000

Deze groep mag niet als proefgroep gebruikt worden.

De modaliteiten m.b.t. mandaathouders moeten eerst vastgelegd worden alvorens deze in te voeren.

De voormelde afvaardiging van de overheid

de afvaardiging van de inrichtende macht of de verenigingen van inrichtende macht, te weten :

- de Cel voor het Provinciaal Onderwijs, vertegenwoordigd door :

de hr. Dirk Debroey, stafmedewerker vertegenwoordigend de voorzitter
A. Vercamer, bestendig gedeputeerde

mevr. mevr. Karina De Smet, stafmedewerker, vertegenwoordigend de onder-
voorzitter G. Defreyne, bestendig gedeputeerde

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten :

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door :

de heren Lou Boghe, adjunct-algemeen secretaris
Claude Walgraef, adjunct-algemeen secretaris
George Vansweevelt, algemeen secretaris

- de Christelijke Onderwijscentrale, vertegenwoordigd door :

de heren Rik Schepers, algemeen secretaris
Gust Louwet, adjunct-algemeen secretaris
Jos Van Der Hoeven, adjunct-algemeen secretaris

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen (Hoofdstuk I inleidende bepalingen - Hoofdstuk II basisonderwijs - Hoofdstuk III secundair onderwijs - Hoofdstuk IV onderwijs voor sociale promotie - Hoofdstuk V tertiair onderwijs - Afdeling 1 Hogescholen - Hoofdstuk VI rechtspositie - Hoofdstuk VII CLB - Hoofdstuk IX regionale expertise-werken).

Wat de meeste technische maatregelen betreft die i.f.v. de vlotte start van het komende schooljaar bij dit decreet worden geregeld, kan CVPO zich zeker akkoord verklaren.

Wat het schrappen van de notie "gunstig" advies vanwege de Vlaamse Onderwijsraad in tal van procedures (cf. de artikelen 6, 11 en 16) betreft, hebben zij ernstige bezwaren.

Ze overlopen hieronder beknopt de wat hen betreft meest relevante aandachtspunten per hoofdstuk:

M.B.T. HOOFDSTUK II - BASISONDERWIJS

De voorgestelde maatregelen m.b.t. schoolverandering en tellingdata houden een vereenvoudiging en verduidelijking van de regelgeving in.

M.b.t. artikel 4 betreffende "de kosten verbonden aan activiteiten die passen in de realisatie van de eindtermen" en meer bepaald in relatie met artikel 92 §1 van het decreet basisonderwijs aangaande "sociale voordelen" blijven zij met ernstige vragen zitten. Er bestaan h.i. weinig garanties dat de bepaling welke activiteiten onder toepassing van deze paragraaf zullen vallen, niet op een arbitraire wijze zal gebeuren. Bovendien is het maar de vraag of deze bepaling niet in strijd is met het principe van de pedagogische vrijheid.

M.B.T. HOOFDSTUK III - SECUNDAIR ONDERWIJS

Hier wordt een decretale oplossing gegeven aan een aantal mogelijke, geïsoleerde problemen inzake toelatings- en overgangsvoorwaarden. In het algemeen secundair onderwijs wordt de reductie van de studierichtingen met een jaar uitgesteld, hetgeen tegemoetkomt aan hun bekommernis.

Hun vraag om de extra omkadering voor de begeleiding van de herstructurering in het secundair onderwijs (begeleiding scholengemeenschappen) uit te breiden naar de volgende twee schooljaren toe, kreeg positief gehoor.

M.B.T. HOOFDSTUK IV - ONDERWIJS VOOR SOCIALE PROMOTIE

Voor de vrijstelling van inschrijvingsgelden wordt de al te strikte procedure t.a.v. gehandicapten vereenvoudigd. De specifieke regeling inzake verplichtingen m.b.t. re-affectatie en wedertewerkstelling voor personeelsleden die terbeschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking in hun centra voor volwassenenonderwijs blijft van kracht in afwachting van een reeks uitvoeringsbesluiten in het kader van het decreet volwassenenonderwijs.

M.B.T. HOOFDSTUK VI - RECHTSPOSITIE

Zij blijven ernstig bezwaar maken m.b.t. artikel 59 dat een grondige wijziging inhoudt van de regelgeving inzake voorrangsregels m.b.t. de vaste benoeming en die in se een beperking is van de keuzevrijheid van de Inrichtende Macht. De Inrichtende Machten van het provinciaal onderwijs zijn van mening dat de regeling waarbij hun personeelsleden kunnen aanspraak maken op een vaste benoeming in alle scholen, behorende tot dezelfde Inrichtende Macht, dient behouden te blijven.

CONCLUSIE

CVPO kan zich akkoord verklaren met voorliggend ontwerp van decreet behoudens artikel 59 waartegen zij principieel bezwaar aantekenen.

ACOD-onderwijs zal een protocol van akkoord ondertekenen voor wat betreft het globaal ontwerp maar, gaat niet akkoord met de in artikel 48 en artikel 58 van het hoofdstuk VI - Rechtspositie voorziene aanpassing van het huidige artikel 36bis § 2 (gemeenschapsonderwijs) en artikel 31bis § 2 (gesubsidieerd onderwijs).

ACOD verzet zich met klem tegen de aanpassing met terugwerkende kracht van de benoemingsvoorwaarden zoals zij vanaf 1 januari 2000 van kracht waren.

Door de toepassing van de voorwaarde TADD zijn in het ambt worden een aantal statutair correct uitgesproken benoemingen plots niet meer mogelijk en zullen dus door de administratie niet erkend worden.

Volgens ACOD kan men de in een decreet toegekende rechten niet in een later decreet met terugwerkende kracht aanpassen. Als organisatie zullen zij dit artikel dan ook bij de Raad van State aanvechten alsook alle op deze grond vernetigde benoemingen van onze leden.

Verder zijn zij niet akkoord met de beperking die artikel 49 en 59 aanbrengt aan de oorspronkelijke artikels 36bis § 2 en 31 bis § 2 van de DRP's, waardoor om benoemd te kunnen worden men TADD moet zijn én in het ambt én in de scholengroep.

Uiteraard blijft ACOD gekant tegen de invoering van elke vorm van "mandaat" (art. 54 en 62) zolang er geen duidelijkheid is omtrent de pensioenregeling, de betaling bij afwezigheid wegens ziekte, benoemingsmogelijkheden, terugvalpositie bij vrijwillige of gedwongen stopzetting mandaat...

COC gaat akkoord met het voorontwerp van decreet, uitgenomen met de artikels 48, 49, 53, 54, 58, 61 en 62 en heeft bedenkingen bij artikel 32.

Artikel 32

Artikel 32 stelt dat de artikels 22, 30 en 31 in werking treden op 1 september 1996. Door deze terugwerkende kracht wordt het onduidelijk wat het lot is van de dossiers die inmiddels werden behandeld door de commissie die werd opgericht krachtens artikel 100 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse gemeenschap.

Artikel 48 en artikel 58

Deze artikels wijzigen de decreten rechtspositie in deze zin dat ze met terugwerkende kracht de benoemingsvoorwaarden wijzigen. Deze bepalingen zijn onaanvaardbaar omdat er op 1 januari 2000 personeelsleden werden benoemd die aan de voorwaarden voldeden zoals ze in de decreten rechtspositie werden vastgelegd. Het met terugwerkende kracht wijzigen van de decreten rechtspositie brengt met zich mee dat personeelsleden die op 1 januari 2000 benoemd werden en die aan de geldende voorwaarden voldeden niet meer aan de voorwaarden zullen voldoen nadat dit decreet is

goedgekeurd door het Vlaams parlement. Dit artikel grijpt ook rechtstreeks in in lopende rechtsprocedures.

Het argument om dit te verrechtvaardigen, met name dat deze voorwaarden reeds per omzendbrief werden meegedeeld, gaat niet op. Deze omzendbrief was immers in tegenspraak met de decreten rechtspositie en verwees niet naar een te verwachten wijziging van deze decreten. Dit laatste moet leiden tot het besluit dat de bepalingen van de decreten rechtspositie voorgingen op de bepalingen van de omzendbrief.

Art. 49

Art. 49 wijzigt artikel 36bis, § 2 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs. Het feit dat de kandidaat voor doorlopende duur binnen de scholengemeenschap moet zijn aangesteld om voor benoeming in aanmerking te komen is een te stringente voorwaarde die geen rekening houdt met de intrinsieke waarde en specifieke kwaliteiten van de kandidaat voor het betrokken ambt. Het ontnemt bovendien aan de inrichtende macht de mogelijkheid om volgens eigen inzichten alle potentiële kandidaten aan objectieve criteria te toetsen.

Artikel 53 en artikel 61

Door deze artikels wordt het mandaat ingevoerd in alle onderwijsniveaus. COC is principieel tegenstander van mandaten in het onderwijs.

Artikel 54 en artikel 62

Deze artikels voeren het mandaat in in de centra voor leerlingenbegeleiding. COC is tegenstander van mandaten en is van oordeel, dat als er toch mandaten ingevoerd worden, dit pas kan gebeuren nadat de Vlaamse regering de administratieve en geldelijke toestand heeft bepaald van de personeelsleden die belast worden met een mandaat.

De afvaardiging van de representatieve vakorganisatie, te weten :

- het Christelijk Onderwijzers Verbond, vertegenwoordigd door:

mevr. Hilde Lavrysen, directeur

de hr. Walter De Schepper, adjunct-algemeen secretaris

gaat niet akkoord met het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen (Hoofdstuk I inleidende bepalingen - Hoofdstuk II basisonderwijs - Hoofdstuk III secundair onderwijs - Hoofdstuk IV onderwijs voor sociale promotie - Hoofdstuk V tertiair onderwijs - Afdeling 1 Hogescholen - Hoofdstuk VI rechtspositie - Hoofdstuk VII CLB - Hoofdstuk IX regionale expertise-werken).

Hoewel dit voorontwerp een aantal positieve elementen bevat gaat COV niet akkoord omwille van drie fundamentele bezwaren.

Bij artikel 4:

Dit artikel zal h.i. aanleiding geven tot het uithollen van de sociale voordelen zoals voorzien in artikel 92 §3 van het decreet basisonderwijs. Zij blijven van mening dat als de overheid eindtermen oplegt, zij hiervoor voldoende middelen moet voorzien voor alle scholen.

Het artikel 4 zoals hier geformuleerd biedt geen garantie of duidelijkheid dat de reglementering betreffende de sociale voordelen zoals voorzien in het decreet basisonderwijs correct zal worden toegepast en dat hiervoor de nodige financiële middelen beschikbaar zijn.

Bij artikel 6:

Het ontbreken van na "gunstig" advies van de Vlaamse Onderwijsraad degradeert het advies tot een formaliteit.

Bij artikel 62:

Het COV blijft zich verzetten tegen het invoeren van het mandaat voor het bevorderingsambt van directeur in het gewoon en buitengewoon basisonderwijs. Het invoeren van het mandaat houdt geen rekening met de specifieke situatie van het basisonderwijs en bovendien ontbreekt duidelijkheid over belangrijke elementen zoals pensioenregeling, vergoedingen, terugval-situatie, gevolgen van ziekte of ongeval, enz.

De afvaardiging van de overheid engageert zich om :

1. bij de redactie van een volgend decreet de voorstellen in overweging te nemen die door de onderhandelingspartners tot en met 25 mei 2000 kunnen worden ingediend;
2. in het kader van art. 2 van het ontwerpdecreet het schoolveranderingsgedrag van leerlingen zowel naar cijfers als naar oorzaken te analyseren;
3. bij een in art. 4 van het ontwerpdecreet bedoeld besluit aan te geven onder welke voorwaarden gratis zwemonderricht in functie van de eindterm 'zwemmen' niet als sociaal voordeel gecatalogiseerd wordt;
4. in de schoot van zowel de VLOR als het VOC een volwaardig overleg te organiseren over de operationalisatie van art. 8 van het ontwerpdecreet in het besluit van de Vlaamse regering van 13 maart 1991 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs,

bij de aanpassing van bedoeld besluit rekening te houden met het 'SOHO-rapport' (VLOR, AR, Advies over de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs, 16 maart 1991),

de tekst van het decreetsartikel en het daarmee samenhangende uitvoeringsbesluit aan te passen aan het element 'modularisering' na evaluatie van dit experiment;

5. naar aanleiding van de bespreking van de afwijkingen op de rationalisatienormen in het voltijds secundair onderwijs (art. 11 ontwerpdecreet) na te gaan welke inspanningen er gedaan kunnen worden om scholen met bijzondere noden (concentratiescholen, multiculturele scholen,...) van een aangepaste omkadering te voorzien;
6. in een volgend decreet en na consultatie van alle betrokken partijen in de afdelingen Stedenbouw en Monumenten en Landschapszorg in het Onderwijs voor Sociale Promotie een sluitende regeling voor deze afdelingen te treffen;
7. op korte termijn informeel overleg te plegen met de koepels en de representatieve vakorganisaties over een decretale onderbouw van de omzendbrief van 9 juli 1999 m.b.t. de organisatie van het Onderwijs voor Sociale Promotie,

op dit informeel overleg de problematiek i.v.m. de uitvoeringsbesluiten van het decreet Volwassenenonderwijs en punctuele betalingsproblemen verder te behandelen;

8. in een volgend decreet een sluitende rechtspositieregeling uit te werken voor het ondersteunend personeel,

in ditzelfde decreet het puntensysteem op basis waarvan het contingent ondersteunend personeel berekend wordt te vereenvoudigen;

9. decretale maatregelen te nemen om te garanderen dat scholen bij de aanstelling in korte reglementaire vervangingen de keuze hebben tussen leden van de samen te stellen vervangingspool en personeelsleden met gelijke voorrangrechten, die omwille van hun inzetbaarheid niet in de pool werden opgenomen,

in de mededelingen aan de scholen en bij de informatiecampagne m.b.t. de vervangingspool rekening te houden met deze keuzevrijheid;

10. bij het streven naar een globale regelgeving inzake het mandaat een gedegen debat te voeren omtrent de verloning en de wenselijkheid en noodzakelijkheid van het organiek maken van het ambt van algemeen directeur.

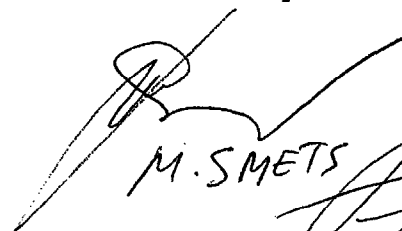
08-06-2000

Brussel,

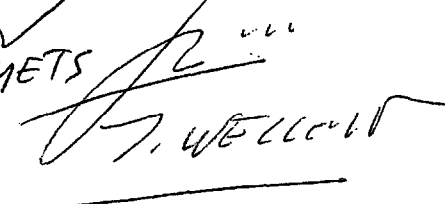
AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID :

AFVAARDIGING VAN DE INRICHTENDE
MACHTEN OF DE VERENIGINGEN VAN
INRICHTENDE MACHTEN :

Voor het Gemeenschapsonderwijs :

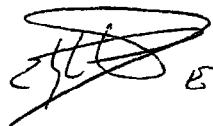

M. SMETS

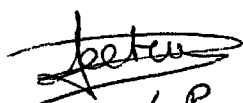

J. WELLENS

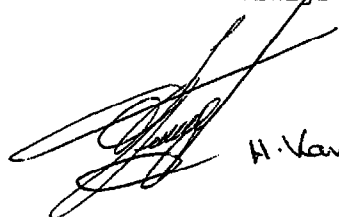
VOORZITTER,

Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap :

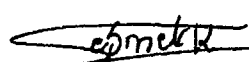
E. De Weert

L. Peeters

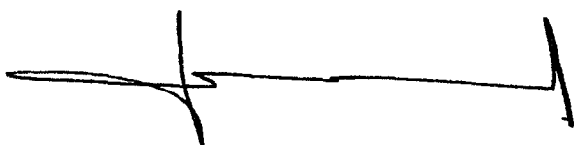
Voor de Cel voor het Vlaams
Provinciaal Onderwijs :

H. Vanneste

K. De Smet

Patrick DEWAELE,
minister-president van de Vlaamse
regering en Vlaams minister van
Financiën, Begroting, Buitenlands
Beleid en Europese Aangelegenheden

ONDERVOORZITTER,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES :

Marleen VANDERPOORTEN
Vlaams minister van Onderwijs en
Vorming

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten :

Claude Walgraef
van Bogaert
Gerje Vannieuwen

LID,

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten :

Jos V.D. Hoeven

R. SCHEPERS
Ghouwt
W. de Schijf

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt :

Johan SAUWENS,
Vlaams minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en
Sport

De Groen A.M.

ADVIES VAN HET OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITÉ
VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel,

PROTOCOL nr.142 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE VERGADERING VAN HET OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ
GESUBSIDIEERD ONDERWIJS OP 18 MEI 2000

over

het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijs-
bepalingen (Hoofdstuk I inleidende bepalingen - Hoofdstuk II basisonderwijs
- Hoofdstuk III secundair onderwijs - Hoofdstuk IV onderwijs voor sociale
promotie - Hoofdstuk VI rechtspositie - Hoofdstuk VII CLB - Hoofdstuk IX
regionale expertisewerken)

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit :

1. mevr. Marleen VANDERPOORTEN, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming -
voorzitter;

2. de hr. Patrick DEWAELE, minister-president van de Vlaamse regering en
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese
Aangelegenheden - lid;

3. de hr. Johan SAUWENS, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Ambtenarenzaken en Sport - lid,

de afvaardiging van de representatieve groepering van de inrichtende macht,
te weten :

- het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers, (FOPEM, Steinerfederatie, VOOP)
vertegenwoordigd door :

de heren John Boeckx
Frans De Cock

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen (Hoofdstuk I inleidende bepalingen - Hoofdstuk II basisonderwijs - Hoofdstuk III secundair onderwijs - Hoofdstuk IV onderwijs voor sociale promotie - Hoofdstuk VI rechtspositie - Hoofdstuk VII CLB - Hoofdstuk IX regionale expertisewerken)

De voormelde afvaardiging van de overheid

De afvaardiging van de representatieve groepering van de inrichtende macht, te weten :

- het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs, vertegenwoordigd door :

mevr. Bea Pletinck, secretaris-generaal, VVKBaO

de heren Louis Genoe, secretaris-generaal, VSKO
Toon Boone, secretaris-generaal, VVKSO
Chris Smits, stafmedewerker, VVKSO

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisatie, te weten :

- de Christelijke Onderwijscentrale, vertegenwoordigd door :

de heren Rik Schepers, algemeen secretaris
Gust Louwet, adjunct-algemeen secretaris
Jos Van Der Hoeven, adjunct-algemeen secretaris

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen (Hoofdstuk I inleidende bepalingen - Hoofdstuk II basisonderwijs - Hoofdstuk III secundair onderwijs - Hoofdstuk IV onderwijs voor sociale promotie - Hoofdstuk VI rechtspositie - Hoofdstuk VII CLB - Hoofdstuk IX regionale expertisewerken)

De vertegenwoordigers van het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (VSKO) onderschrijven een protocol van gedeeltelijk akkoord voor het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen. Het akkoord slaat op alle artikelen met uitzondering van de artikelen 4, 6, 10, 11 en 12.

Artikel 4

Inderdaad, het VSKO gaat niet akkoord met artikel 4, dat stelt dat de kosten verbonden aan activiteiten die passen in de realisatie van de eindtermen en door het werkingsbudget moeten worden gedragen, niet als sociaal voordeel beschouwd worden. In de memorie van toelichting (II. OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE BEPALINGEN, I. Basisonderwijs) leest men dat in het kader van het gratis zwemonderricht de initiële begroting 2000 het werkingsbudget van het basisonderwijs verhoogde. T.a.v. deze zin wil het VSKO de volgende opmerkingen formuleren:

- 1° het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 bevat geen enkele bepaling waaruit zou blijken dat het schoolzwemmen gratis moet georganiseerd worden. Artikel 27, § 1 bepaalt dat de toegang tot het basisonderwijs kosteloos is in de door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde scholen. Tijdens de bespreking van dit artikel in de Commissie Onderwijs merkt de minister in de eerste plaats op dat de Grondwet enkel gewaagt van een kosteloze toegang tot het onderwijs. "Kosteloze toegang tot en kosteloosheid van het onderwijs mogen niet met elkaar verward worden. Het is dan ook maar de vraag of de kosteloze toegang tot het zwembad automatisch voortvloeit uit het principe van de kosteloze toegang tot het onderwijs." (Gedr. St. Vl. P., 1996-1997, 451 nr. 11 blz. 27). Mevr. Vanderpoorten en de heren De Gucht en Deswaene dienden een amendement in bij artikel 27 met de bedoeling te bepalen dat de kosteloosheid geldt voor alle kosten en uitgaven die moeten gedaan worden om de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen te bereiken (Gedr. St. Vl. P. 451/8). "Volgens de indieners moet de overheid de verplichtingen die zij aan het leerplichtonderwijs oplegt ook financieren. De indieners denken met name aan het voorbeeld van de eindterm zwemmen. De kosten van de toegang tot het zwembad worden op de ouders verhaald, wat volgens hen niet kan."
"De minister antwoordt dat hij niet tegen het amendement gekant is, maar dat het financieel niet haalbaar is. Hij kan het amendement dan ook niet steunen. De Grondwet stelt overigens dat de toegang tot het onderwijs gratis is, niet dat het onderwijs kosteloos is."
- 2° Het begrotingsdecreet verhoogt het werkingsbudget van het basisonderwijs met 399 miljoen frank. (Dit bedrag komt overeen met ongeveer 700 BEF per leerling lager onderwijs en 500 BEF per kleuter.) Dit bedrag is onvoldoende om deze kost te dekken.
De memorie van toelichting bij het begrotingsdecreet (Gedr. St. Vl. P. 94 (1999-2000), nr. 1, blz. 7) zegt hierover het volgende: "De extra-middelen zijn een tegemoetkoming in de kosten van het schoolzwemmen en de administratieve en beleidsondersteuning van de directies."
Door dit bedrag nu volledig te bestemmen aan de kosteloosheid van het schoolzwemmen wendt de overheid deze middelen af van het doel waarvoor ze bestemd waren.
- 3° De regeling i.v.m. de "sociale voordelen" houdt in dat een gemeente bij het toekennen van de sociale voordelen "geen enkel onderscheid mag maken tussen de kinderen, welke scholen die ook bezoeken".
Deze regeling die reeds van begin van deze eeuw geldt voor het lager onderwijs, werd in de Schoolpactwetgeving uitgebreid tot alle onderwijs-niveaus. Deze voordelen moesten toegekend worden ongeacht de aard van de school die de kinderen bezoeken, en mochten niet als concurrentiemiddel

worden aangewend; daarom golden ze als **bescherming van de keuzevrijheid**. (DE GROOF, Recht op en vrijheid van onderwijs).

Daarom heeft de regeling van de sociale voordelen altijd zéér gevoelig gelegen. In het decreet Basisonderwijs werden het schoolpactprincipe van de sociale voordelen herhaald.

Het VSKO stelt vast dat de Vlaamse regering via de eindtermen het zwemonderricht oplegt aan de basisscholen, hiervoor onvoldoende middelen uittrekt om dit onderricht te organiseren en de gemeente verbiedt om dit tekort, in andere dan haar eigen scholen, bij te passen.

- 4° Het artikel 4 is zeer ruim geformuleerd. Alle activiteiten die op een school plaatsvinden "passen" hoe dan ook altijd in de realisatie van de eindtermen.

Het ontwerpdecreet voorziet dat via een uitvoeringsbesluit invulling zal gegeven worden aan de betreffende activiteiten. Het VSKO is hieromtrent zeer sceptisch. Het huidige artikel 92 van het decreet basisonderwijs (in werking getreden op 1 september 1997) voorziet reeds dat de regering de voorwaarden vastlegt waaraan de scholen van het gefinancierd onderwijs of gesubsidieerd vrij onderwijs moeten voldoen om aanspraak te kunnen maken op die sociale voordelen. **Tot op heden ontbreken de uitvoeringsbesluiten.**

Dit is voor bepaalde gemeenten een argument om de voordelen vooralsnog niet toe te kennen. (DELOITTE TOUCHE TOHMATSU INTERNATIONAL, *Objectiveerbare verschillen in het onderwijs. Pré-eindrapport van de definitiestudie*, p. 98).

- 5° Sinds 1981 geldt, in het bijzonder wat de financiering van de werking van een school aangaat evenals van zijn infrastructuur, de gelijkberechtiging als uitgangspunt van de normering van de onderwijsreglementering. (DE GROOF, *De grondwetsherziening van 1988*, p. 74, nr. 82). Budgettaire beperkingen mogen geen ongelijkheid in het leven roepen en een onderscheid in behandeling naargelang de school of het schoolbestuur. Het gelijkheidsbeginsel verhindert dat in het ene net de school dient in te staan voor de kosten die gepaard gaan met het leerlingenvervoer naar het zwembad, wanneer in een ander net, door busfaciliteiten (gemeenschapsonderwijs :- extra-dotatie) of door een ruimere werkingsfinanciering (gemeentelijk onderwijs) de school hiervan is vrijgesteld. Indirect heeft dit ook weerslag op de kinderen en op de ouders. Een school die zijn werkingmiddelen moet aanwenden om de kostprijs van het schoolzwemmen te financieren zal onvoldoende middelen over houden om andere noodzakelijke investeringen te doen (b.v. de aankoop van didactisch materiaal). Nochtans zijn alle leerlingen...ouders gelijk voor de wet / het decreet conform artikel 24 § 4 van de Gecoördineerde Grondwet.

Artikelen 6, 10, 11 en 12

Het niet-akkoord van het VSKO slaat ook op de artikelen 6, 10, 11 en 12 van het voorontwerp, waarbij de adviesprocedure van de VLOR afgezwakt wordt.

Bij wet van 18 september 1981 tot wijziging van de wet van 29 mei van 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving werd een planificatiecommissie opgericht. Deze commissie bracht over welbepaalde onderwerpen advies uit. De minister nam slechts een beslissing op eensluidend advies van de commissie. In deze commissie mocht geen enkele filosofische of religieuze strekking de meerderheid hebben. De bevoegdheden van de commissie werden, na de communautarisering, overgedragen aan de Vlaamse onderwijsraad.

In het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs werd gesteld in artikel 38, § 2

dat de Vlaamse regering de beslissing neemt op eensluidend advies van de Vlaamse onderwijsraad en van de bevoegde administratie en inspectie van het departement onderwijs van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap.

Nu twee jaar later, wordt alles herleid tot een advies van de Vlaamse onderwijsraad en een gemotiveerde beslissing van de regering.

De evenwichten die tot heden de leidraad waren inzake advisering, worden hier onderuit gehaald, wat voor het VSKO onaanvaardbaar is.

Het VSKO vindt het goed dat er voor de verschillende onderwijsniveaus een eenvormige procedure inzake advisering wordt uitgewerkt.

Opmerking

Telling op 1 oktober

Met betrekking tot de tellingsdata van leerlingen in het basisonderwijs wordt een belangrijke vereenvoudiging doorgevoerd. De memorie van toelichting wijst er op dat de verenigingen van schoolbesturen moeten afzien van "eigen" tellingen.

Het VSKO heeft meegedeeld op deze vraag niet te kunnen ingaan omdat het geen zicht heeft wanneer de overheid de gegevens van de leerlingentellingen op 1 oktober aan de verenigingen van de schoolbesturen zou overmaken. Verder wil het VSKO hier geen fundamentele bemerkingen over geven.

COC gaat akkoord met het voorontwerp van decreet, uitgenomen met de artikels 48, 49, 53, 54, 58, 61 en 62 en heeft bedenkingen bij artikel 32.

Artikel 32

Artikel 32 stelt dat de artikels 22, 30 en 31 in werking treden op 1 september 1996. Door deze terugwerkende kracht wordt het onduidelijk wat het lot is van de dossiers die inmiddels werden behandeld door de commissie die werd opgericht krachtens artikel 100 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse gemeenschap.

Artikel 48 en artikel 58

Deze artikels wijzigen de decreten rechtspositie in deze zin dat ze met terugwerkende kracht de benoemingsvoorwaarden wijzigen. Deze bepalingen zijn onaanvaardbaar omdat er op 1 januari 2000 personeelsleden werden benoemd die aan de voorwaarden voldeden zoals ze in de decreten rechtspositie werden vastgelegd. Het met terugwerkende kracht wijzigen van de decreten rechtspositie brengt met zich mee dat personeelsleden die op 1 januari 2000 benoemd werden en die aan de geldende voorwaarden voldeden niet meer aan de voorwaarden zullen voldoen nadat dit decreet is goedgekeurd door het Vlaams parlement. Dit artikel grijpt ook rechtstreeks in in lopende rechtsprocedures.

Het argument om dit te verrechtvaardigen, met name dat deze voorwaarden reeds per omzendbrief werden meegedeeld, gaat niet op. Deze omzendbrief was immers in tegenspraak met de decreten rechtspositie en verwees niet naar een te verwachten wijziging van deze decreten. Dit laatste moet leiden tot het besluit dat de bepalingen van de decreten rechtspositie voorgingen op de bepalingen van de omzendbrief.

Art. 49

Art. 49 wijzigt artikel 36bis, § 2 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs. Het feit dat de kandidaat voor doorlopende duur binnen de scholengemeenschap moet zijn aangesteld om voor benoeming in aanmerking te komen is een te stringente voorwaarde die geen rekening houdt met de intrinsieke waarde en specifieke kwaliteiten van de kandidaat voor het betrokken ambt. Het ontnemt bovendien aan de inrichtende macht de mogelijkheid om volgens eigen inzichten alle potentiële kandidaten aan objectieve criteria te toetsen.

Artikel 53 en artikel 61

Door deze artikels wordt het mandaat ingevoerd in alle onderwijsniveaus. COC is principieel tegenstander van mandaten in het onderwijs.

Artikel 54 en artikel 62

Deze artikels voeren het mandaat in in de centra voor leerlingenbegeleiding. COC is tegenstander van mandaten en is van oordeel, dat als er toch mandaten ingevoerd worden, dit pas kan gebeuren nadat de Vlaamse regering de administratieve en geldelijke toestand heeft bepaald van de personeelsleden die belast worden met een mandaat.

De afvaardiging van de representatieve vakorganisatie, te weten :

- het Christelijk Onderwijzers Verbond, vertegenwoordigd door:

mevr. Hilde Lavrysen, directeur

de hr. Walter De Schepper, adjunct-algemeen secretaris

gaat niet akkoord met het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen (Hoofdstuk I inleidende bepalingen - Hoofdstuk II basisonderwijs - Hoofdstuk III secundair onderwijs - Hoofdstuk IV onderwijs voor sociale promotie - Hoofdstuk V tertiair onderwijs - Afdeling 1 Hogescholen - Hoofdstuk VI rechtspositie - Hoofdstuk VII CLB - Hoofdstuk IX regionale expertise-werken).

Hoewel dit voorontwerp een aantal positieve elementen bevat gaat COV niet akkoord omwille van drie fundamentele bezwaren.

Bij artikel 4:

Dit artikel zal h.i. aanleiding geven tot het uithollen van de sociale voordelen zoals voorzien in artikel 92 §3 van het decreet basisonderwijs. Zij blijven van mening dat als de overheid eindtermen oplegt, zij hiervoor voldoende middelen moet voorzien voor alle scholen.

Het artikel 4 zoals hier geformuleerd biedt geen garantie of duidelijkheid dat de reglementering betreffende de sociale voordelen zoals voorzien in het decreet basisonderwijs correct zal worden toegepast en dat hiervoor de nodige financiële middelen beschikbaar zijn.

Bij artikel 6:

Het ontbreken van na "gunstig" advies van de Vlaamse Onderwijsraad degradeert het advies tot een formaliteit.

Bij artikel 62:

Het COV blijft zich verzetten tegen het invoeren van het mandaat voor het bevorderingsambt van directeur in het gewoon en buitengewoon basisonderwijs. Het invoeren van het mandaat houdt geen rekening met de specifieke situatie van het basisonderwijs en bovendien ontbreekt duidelijkheid over belangrijke elementen zoals pensioenregeling, vergoedingen, terugval-situatie, gevolgen van ziekte of ongeval, enz.

De afvaardiging van de overheid engageert zich om :

1. bij de redactie van een volgend decreet de voorstellen in overweging te nemen die door de onderhandelingspartners tot en met 25 mei 2000 kunnen worden ingediend;
2. in het kader van art. 2 van het ontwerpdecreet het schoolveranderingsgedrag van leerlingen zowel naar cijfers als naar oorzaken te analyseren;
3. bij een in art. 4 van het ontwerpdecreet bedoeld besluit aan te geven onder welke voorwaarden gratis zwemondericht in functie van de eindterm 'zwemmen' niet als sociaal voordeel gecatalogiseerd wordt;
4. in de schoot van zowel de VLOR als het VOC een volwaardig overleg te organiseren over de operationalisatie van art. 8 van het ontwerpdecreet in het besluit van de Vlaamse regering van 13 maart 1991 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs,

bij de aanpassing van bedoeld besluit rekening te houden met het 'SOHO-rapport' (VLOR, AR, Advies over de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs, 16 maart 1991),

de tekst van het decreetartikel en het daarmee samenhangende uitvoeringsbesluit aan te passen aan het element 'modularisering' na evaluatie van dit experiment;

5. naar aanleiding van de bespreking van de afwijkingen op de rationalisatienormen in het voltijds secundair onderwijs (art. 11 ontwerpdecreet) na te gaan welke inspanningen er gedaan kunnen worden om scholen met bijzondere noden (concentratiescholen, multiculturele scholen, ...) van een aangepaste omkadering te voorzien;
6. in een volgend decreet en na consultatie van alle betrokken partijen in de afdelingen Stedenbouw en Monumenten en Landschapszorg in het Onderwijs voor Sociale Promotie een sluitende regeling voor deze afdelingen te treffen;
7. op korte termijn informeel overleg te plegen met de koepels en de representatieve vakorganisaties over een decretale onderbouw van de omzendbrief van 9 juli 1999 m.b.t. de organisatie van het Onderwijs voor Sociale Promotie,

op dit informeel overleg de problematiek i.v.m. de uitvoeringsbesluiten van het decreet Volwassenenonderwijs en punctuele betalingsproblemen verder te behandelen;

8. in een volgend decreet een sluitende rechtspositieregeling uit te werken voor het ondersteunend personeel,

in ditzelfde decreet het puntensysteem op basis waarvan het contingent ondersteunend personeel berekend wordt te vereenvoudigen;
9. decretale maatregelen te nemen om te garanderen dat scholen bij de aanstelling in korte reglementaire vervangingen de keuze hebben tussen leden van de samen te stellen vervangingspool en personeelsleden met gelijke voorrangrechten, die omwille van hun inzetbaarheid niet in de pool werden opgenomen,

in de mededelingen aan de scholen en bij de informatiecampagne m.b.t. de vervangingspool rekening te houden met deze keuzevrijheid;

10. bij het streven naar een globale regelgeving inzake het mandaat een gedegen debat te voeren omtrent de verloning en de wenselijkheid en noodzakelijkheid van het organiek maken van het ambt van algemeen directeur.

Brussel, 08-06-2000

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID :

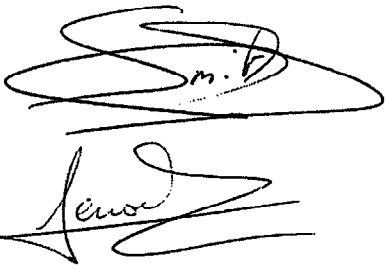
AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
GROEPERINGEN VAN DE INRICHTENDE
MACHTEN :

VOORZITTER,

Voor het Vlaams Secretariaat
van het Katholiek Onderwijs

Marleen VANDERPOORTEN
Vlaams minister van Onderwijs en
Vorming

LEDEN,

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, Steiner-
federatie, VOOP)

Patrick DEWAELE,
minister-president van de Vlaamse
regering en Vlaams minister van
Financiën, Begroting, Buitenlands
Beleid en Europese Aangelegenheden

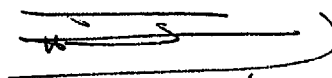
Frans De Cal

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIE :

Johan SAUWENS,
Vlaams minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en
Sport

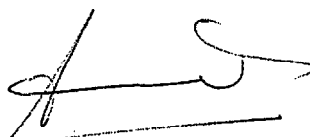
Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten :

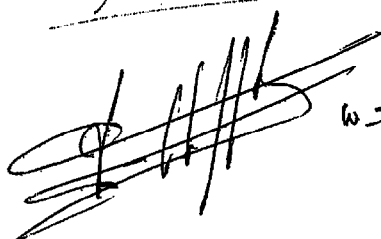
J. D. Heeren

R. SCHEEPERS

G. Louwer

W. DE SCHEPPER

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

**ONTWERP-ADVIES VAN DE SERV OVER HET VOORONTWERP VAN
DECREET BETREFFENDE DE AANPASSING VAN SOMMIGE
ONDERWIJSBEPALINGEN**

Brussel, 16 mei 2000

LV verzameldecr

De Minister van Onderwijs heeft de SERV bij brief van 28 april 2000 bij hoogdringendheid om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet betreffende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen. De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door de urgentie van sommige maatregelen die moeten ingaan bij de start van het schooljaar 2000-2001.

De Raad stelt vast dat de onderhandelingen over dit voorontwerp ondertussen ook reeds zijn begonnen. Hierdoor wordt de adviesprocedure enigszins van zijn relevantie ontdaan. De Raad hoopt dat deze manier van werken uitzonderlijk zal zijn wegens de urgentie en hoopt dat in de toekomst de normale procedures zullen worden gevolgd.

In zijn advies gaat SERV in op een aantal inhoudelijke punten van het voorontwerp:

- **de adviesbevoegdheid van de VLOR**

Het voorontwerp van decreet schaft de eensluidende bindende adviesbevoegdheid af van de Vlaamse Onderwijsraad voor de programmatie van specifieke studierichtingen en nieuwe studiegebieden in het secundair onderwijs (art. 10) en voor de afwijkingen op de programmatie- en rationalisatienormen voor het OSP (art. 14).

De SERV kan hiermee niet akkoord gaan omdat de bindende adviesbevoegdheid van de VLOR een waarborg inhoudt dat met verschillende afwegingen wordt rekening gehouden, namelijk de regulering van het studieaanbod en de transparantie en coherentie ervan en de afstemming op de maatschappelijk nood. In vroegere adviezen van heeft de SERV een duidelijk standpunt ter zake ingenomen. De SERV pleitte met name voor een aftoetsing van de vraag tot programmatie van specifieke studierichtingen in het secundair onderwijs of van afwijking van de programmatie- en rationalisatienormen in het OSP aan de arbeidsmarktbehoeften. Wat het OSP betreft, had de SERV zelf een aantal criteria uitgewerkt, zoals bv. een advies van de inspectie, een advies van de STC, waaraan een vraag zou moeten voldoen.

Met het voorliggende voorstel wordt bij de SERV de vrees gewekt dat de 'wildgroei' die nu met het bindende advies van de VLOR toch enigszins onder controle was gebracht, mogelijks weer ingang vindt zelfs ondanks de intentie van de decreetgever om toch een selectieve benadering aan te houden.

- **de sociale voordelen**

Gezien de eindterm 'zwemmen' kan bereikt worden in 1 jaar, redeneert de decreetgever dat vanaf het schooljaar 2000-2001 elk kind in het basisonderwijs recht heeft op 1 jaar gratis zwemondericht. De werkingsmiddelen van de basisscholen werden in het verleden reeds verhoogd om het zwemondericht volledig gratis te kunnen maken. Het zwemondericht valt tot nu toe ook nog onder de sociale voordelen, wat betekent dat elke gemeente verplicht is niet alleen tussen te komen in de kosten van dat gratis zwemondericht van de scholen waarvan zij zelf de inrichtende macht is, maar ook voor alle scholen die zich op haar grondgebied bevinden.

De Minister is van oordeel dat gezien de eindterm in 1 jaar kan worden bereikt, de scholen daartoe verhoogde werkingsmiddelen hebben gekregen en dit interfereert met de tussenkomst van de gemeenten omdat het zwemondericht onder de sociale voordelen valt, dit zwemondericht uit de sociale voordelen moeten worden gehaald.

De SERV kan hiermee niet akkoord gaan. De redenen hiervoor zijn: ten eerste dat het een gevaarlijk precedent is de financiering afhankelijk te maken van de tijd waarin een eindterm zou kunnen worden bereikt en ten tweede dat de toegekende verhoging van de werkingsmiddelen niet volstaat om de kost van het gratis zwemondericht volledig te dekken. De SERV vraagt daarom ook dat de voorgestelde maatregel zou worden ingetrokken.

- **de inschrijvingsgelden**

Het voorontwerp van decreet beperkt het aantal categorieën van cursisten dat een vrijstelling kan aanvragen van het inschrijvingsgeld in de Centra voor Volwassenenonderwijs.

De Raad is van oordeel dat met name de afschaffing van de vrijstelling van inschrijvingsgeld van vrij ingeschreven niet-werkzoekenden nadelig is voor de groep van herintreders. De krapte op de arbeidsmarkt die het steeds moeilijker personeel te vinden met de juiste kwalificaties, de activering van niet werkenden, en de opvattingen over levenslang en levensbreed leren zijn argumenten om de kansen op vorming en opleiding van groepen zo ruim mogelijk te houden.

- **de verandering van studierichting**

Het voorontwerp van decreet schept de mogelijkheid om in het tweede leerjaar van de derde graad nog over te stappen naar een andere studierichting als dit de kansen op een vervolgopleiding positief kan beïnvloeden. De begeleidende en toelatingsklasseraden alsook de CLB's moeten hierbij een belangrijke rol vervullen.

De Raad heeft hierbij toch enkele bedenkingen. Ten eerste, wordt hierdoor niet geredigeerd aan een eventuele slechte studieoriëntering en dus aan het watervalstelsel. Ten tweede, wordt met deze maatregel evenmin een oplossing gegeven aan problemen met de eenheidsstructuur, namelijk dat de mislukking pas erg laat in de schoolloopbaan blijkt, meestal in het 5de jaar.

De Raad is bijgevolg van oordeel dat hoewel de maatregel op individueel vlak enig soelaas kan bieden voor bepaalde leerlingen, de fundamentele problemen die er zijn niet worden opgelost. De Raad vraagt daarom nogmaals dat snel en ernstig werk zou worden gemaakt van een structurele oplossing voor het watervalprobleem en de oriëntering.

- **het tertiair onderwijs**

Met het voorontwerp van decreet wil de decreetgever de hogescholen en universiteiten gelijkschakelen op vlak van de externe kwaliteitscontrole (art. 24, § 2). De SERV vindt dit een positief iets, maar doet hierbij opmerken dat er naast een stelsel van externe kwaliteitszorg een remediërend en corrigerend stelsel van interne kwaliteitszorg moet worden ontwikkeld. Daartoe zijn nog te weinig aanzetten gegeven.

De decreetgever wil eveneens meer geïndividualiseerde leertrajecten mogelijk maken (art. 19, en verder). Ook dat is een positieve ontwikkeling, waarbij eveneens enkele kanttekeningen zijn te maken. Vooreerst is er de vastlegging van de studieduur op twee jaren (art. 21, § 2). Dit spoot niet met de Bolognaverklaring en de trend naar verkorte cycli over heel Europa. Bovendien is er een contradictie tussen het concept van meer individuele, modulaire leertrajecten en de bepaling van art. 31, § 3 waarin de studieduur wordt

vastgelegd voor elke cyclus. Dit strookt evenmin met de mogelijkheid van combinatiejaren en vrijstellingen.

- **regionale expertisenetwerken**

Wat de regionale expertisenetwerken betreft, is de Raad ervan overtuigd dat die een nuttige aanvulling kunnen zijn bij bestaande instanties en initiatieven. De SERV vraagt wel dat uit het oogpunt van doelmatigheid en efficiëntie deze regionale netwerken zouden samenwerken met de Edufora en instanties die actief zijn op het vlak van nascholing en begeleiding. De SERV vraagt daarom dat de decreetgever de samenwerking met bestaande instanties zou stimuleren.

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Vlaamse Onderwijsraad
Leuvenseplein 4
1000 Brussel

Algemene raad
16 mei 2000
AR/RHE/ADV005

Advies over het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen

1 Situering

Op 2 mei 2000 vroeg mevr. M. Vanderpoorten, Vlaams minister van onderwijs en vorming, de Vlaamse Onderwijsraad om advies over het voorontwerp van decreet betreffende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen.

Het onderstaande advies werd uitgebracht door de algemene raad van de Vlor op 16 mei 2000, na een ruime consultatie van de betrokken onderwijsniveaus. Het advies is uitgebracht op 16 mei 2000 in aanwezigheid van 21 leden. 20 leden stemden voor het advies; een lid onthield zich.

2 Basisonderwijs

2.1 Procedure voor schoolveranderingen (art. 2)

De voorgestelde procedure is veel eenvoudiger en ontdaan van omslachtige procedures.

De raad voor het basisonderwijs wees de overheid er in zijn advies over het decreet op het basisonderwijs in 1996 op dat schoolveranderen soms een voedingsbodem is voor schoolverzuim. Daarom wordt dit vrije systeem efficiënter als er, zoals nu het geval is, gewerkt wordt aan een efficiënte controle op de leerplicht. Het is alvast positief als er minder dubbele inschrijvingen zijn. Anderzijds stelt de raad vast dat de uitvoeringsbesluiten die verband houden met de controle op inschrijvingen in het basisonderwijs en gewettigde afwezigheden nog niet uitgevaardigd zijn.

De raad wijst wel op de noodzaak om aandacht te besteden aan randvoorwaarden die het vlotte leerproces en het welbevinden van de jongere bevorderen: afspraken tussen CLB's, mogelijkheden tot overleg met de ouders, overdracht van dossiers ... Ten tweede vindt de raad het wenselijk dat de impact van de maatregel voor het welzijn van de leerlingen wordt onderzocht b.v. door middel van een OBPWO-onderzoek. De raad wijst ten derde op de noodzaak aan een aantal technische preciseringen die de rechtszekerheid van de scholen bevorderen: aangetekend schrijven i.p.v. een gewone brief, de eerste schooldag van september of 1 september e.d.

2.2 Tellingsdata (art. 3 en 5)

De raad waardeert de inspanningen voor een vereenvoudiging van administratieve procedures.

De raad wijst wel op een onduidelijkheid in de formulering. De maximale duur voor een afwijkende telling mag in globo slechts zes jaar duren.

De raad wijst er ook op dat ingevolge deze decretale wijzigingen, ook wijzigingen aan uitvoeringsbesluiten nodig zullen blijken.

2.3 Sociale voordelen (art. 4)

De raad herinnert in de eerste plaats aan het feit dat hij geen voorstander was van het opnemen van de eindtermen over het zwemmen in de eindtermen voor het basisonderwijs. De raad voor het basisonderwijs pleitte steeds voor minder stringente formuleringen precies omdat de kostprijs van het behalen van deze eindterm voor sommige basisscholen een te zware belasting betekent.

De raad verwondert zich erover dat de overheid, aan de hand van de financiering, bepaalt op welke wijze en binnen welke termijn eindtermen moeten worden behaald. De raad vindt dat de Vlaamse overheid voldoende werkingmiddelen moet ter beschikking stellen van de scholen om de eindtermen te realiseren.

De raad heeft vragen bij de vertaling in het voorontwerp van decreet van de bedoelingen van de minister zoals uiteengezet in de memorie van toelichting en zoals toegelicht door de medewerker van het kabinet. In de huidige formulering gaat het niet enkel over sociale voordelen inzake de toegang tot het zwembad. Ook de toegang tot andere accommodatie (b.v. andere sportinfrastructuur, culturele centra, vervoer naar culturele manifestaties) valt eronder.

2.4 Afwijkingen op programmatie- en rationalisatienormen (art. 6)

Deze bepaling machtigt de regering om in het basisonderwijs te oordelen over afwijkingen op de programmatie- en rationalisatienormen zonder dat de decreetgever de krijtlijnen tekent waarbinnen dit moet gebeuren en zonder dat er een procedure voor de beoordeling wordt vastgelegd. De Onderwijsraad vindt het wenselijk in het decreet de criteria en de beoordelingswijze te objectiveren zodat de procedure voor scholen doorzichtig is en ze hun beleid hierop kunnen afstemmen. Een geobjectiveerde procedure is eveneens noodzakelijk aangezien de procedures voor programmatie en rationalisatie raken aan de verhouding tussen de netten.

Daarom pleit de algemene raad voor een gelijke adviesprocedure via de Vlor voor alle onderwijsniveaus en –sectoren. Het is belangrijk dat er criteria voorhanden zijn om de aanvragen te beoordelen. Over deze twee uitgangspunten was er een unaniem akkoord.

Twaalf van de leden zijn voor het behoud van het bindend advies van de Vlor. Zeven leden gaan akkoord met een gewone adviesprocedure en twee leden onthielden zich.

Het Gemeenschapsonderwijs stemde tegen het bindend advies voor de Vlor omdat ze van mening zijn dat de voorstellen van de overheid evenwichtig zijn in die zin dat het bindend advies van inspectie en administratie vervalft. De minister zal trouwens een beslissing die

afwijkt van het advies moeten motiveren. Zij vinden dit een voldoende waarborg. Zij steunen een vereenvoudiging van de procedures.

3 Secundair onderwijs

3.1 Overgangen in de derde graad (art. 8)

De Vlor steunt het voornemen om de decretale hinderpalen voor de overgang in de derde graad weg te nemen. Toch vindt de Vlor dat dit niet ondoordacht mag gebeuren wegens het gevaar voor ongegronde studiekeuzes ¹. Een verandering van studierichting in de loop van de derde graad is immers alleen verantwoord als de studierichting die de leerling volgt, zijn doorstromingsmogelijkheden verbetert. Het keuzedossier kan de leerlingen en zijn ouders helpen hierbij een verantwoorde keuze te maken. Daarom hebben de klassenraden en de centra voor leerlingenbegeleiding een cruciale rol te spelen, zoals de memorie van toelichting terecht opmerkt.

De Vlor verneemt dat de minister voor het schooljaar 2000-2001 een procedure wil instellen om overgangen toe te staan. Dit in afwachting van de uitwerking van een uitvoeringsbesluit dat het besluit van 13 maart 1991 herzielt. De Vlor steunt dit voornemen van de minister.

3.2 Inwerkingtreding reductie van de studierichtingen (art. 9)

De algemene raad vindt het raadzaam dat de herstructurering van het aanbod aan opties met een jaar wordt uitgesteld. Dit is conform de bekommernis van de raad voor het secundair onderwijs. De raad pleitte er terecht voor dat de reductie in het ASO tegelijk zou worden ingevoerd met de nieuwe leerplannen waarin de eindtermen moeten worden opgenomen en, indien mogelijk, met de invoering van basiscompetenties.

De raad wijst er wel op dat op grond van deze ingreep ook het uitvoeringsbesluit van 7 september 1999 moet worden aangepast.

3.3 Programmatieprocedure (art. 10)

De algemene raad pleit voor een gelijke adviesprocedure via de Vlor voor alle onderwijsniveaus en –sectoren. Het is belangrijk dat er criteria voorhanden zijn om de aanvragen te beoordelen. Over deze twee uitgangspunten was er een unaniem akkoord.

Twaalf van de leden zijn voor het behoud van het bindend advies van de Vlor. Zeven leden gaan akkoord met een gewone adviesprocedure en twee leden onthielden zich.

Het Gemeenschapsonderwijs stemde tegen het bindend advies voor de Vlor omdat ze van mening zijn dat de voorstellen van de overheid evenwichtig zijn in die zin dat het bindend advies van inspectie en administratie vervalft. De minister zal trouwens een beslissing die afwijkt van het advies moeten motiveren. Zij vinden dit een voldoende waarborg. Zij steunen een vereenvoudiging van de procedures.

---

¹ ALGEMENE RAAD, Advies over de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs, 16 maart 1999.

De leden van de raad dringen er in de marge van deze bepalingen op aan dat de beslissingen van de minister over programmaties tijdig aan de scholen worden meegedeeld.

3.4 Afwijkingen op de rationalisatienormen (art. 11 en 12)

De Onderwijsraad vindt het wenselijk dat het decreet een voor de scholen doorzichtige procedure vastlegt waarop ze hun beleid kunnen afstemmen. Een geobjectiveerde procedure is eveneens noodzakelijk aangezien de procedures voor rationalisatie raakt aan de verhouding tussen de netten. Vanuit deze zorg werd de planificatiecommissie opgericht. Het Hibernia-arrest formuleert geen bezwaren tegen de toekenning van bepaalde bevoegdheden aan de planificatiecommissie.

Daarom pleit de algemene raad voor een gelijke adviesprocedure via de Vlor voor alle onderwijsniveaus en –sectoren. Het is belangrijk dat er criteria voorhanden zijn om de aanvragen te beoordelen. Over deze twee uitgangspunten was er een unaniem akkoord.

Twaalf van de leden zijn voor het behoud van het bindend advies van de Vlor. Zeven leden gaan akkoord met een gewone adviesprocedure en twee leden onthielden zich.

Het Gemeenschapsonderwijs stemde tegen het bindend advies voor de Vlor omdat ze van mening zijn dat de voorstellen van de overheid evenwichtig zijn in die zin dat het bindend advies van inspectie en administratie vervalt. De minister zal trouwens een beslissing die afwijkt van het advies moeten motiveren. Zij vinden dit een voldoende waarborg. Zij steunen een vereenvoudiging van de procedures.

4 Onderwijs voor sociale promotie

4.1 Programmatie in het onderwijs voor sociale promotie (art. 14)

De algemene raad pleit voor een gelijke adviesprocedure via de Vlor voor alle onderwijsniveaus en –sectoren. Het is belangrijk dat er criteria voorhanden zijn om de aanvragen te beoordelen. Over deze twee uitgangspunten was er een unaniem akkoord.

Twaalf van de leden zijn voor het behoud van het bindend advies van de Vlor. Zeven leden gaan akkoord met een gewone adviesprocedure en twee leden onthielden zich.

Het Gemeenschapsonderwijs stemde tegen het bindend advies voor de Vlor omdat ze van mening zijn dat de voorstellen van de overheid evenwichtig zijn in die zin dat het bindend advies van inspectie en administratie vervalt. De minister zal trouwens een beslissing die afwijkt van het advies moeten motiveren. Zij vinden dit een voldoende waarborg. Zij steunen een vereenvoudiging van de procedures.

4.2 Vrijstellingen van inschrijvingsgelden (art. 15)

De Onderwijsraad erkent dat de huidige formulering van het decreet op het volwassenenonderwijs inzake de herintreders aanleiding kan geven tot misbruiken. Anderzijds bestaat er ook een reële behoefte onder herintreders aan om- en bijscholing. De

maatregel past ook in het streven van de overheid naar een verhoging van de participatiegraad op de arbeidsmarkt. Daarom vindt de Onderwijsraad het verkieslijker dat de herintreders die bewijzen werkelijk behoefte te hebben aan volwassenenonderwijs, kunnen blijven genieten van de vrijstelling. Dit zou kunnen door expliciet de vraag om vrijstelling te koppelen aan begeleiding gericht op tewerkstelling (b.v. door de VDAB) en anderzijds door opleidingen te linken aan knelpuntberoepen.

4.3 Ambt van adjunct-directeur

De Vlor wijst erop het cruciale belang van trajectbegeleiding in diverse opleidingen van het onderwijs voor sociale promotie, maar vooral in de studiegebieden NT 2 en algemene vorming. De praktijk wijst uit dat een correcte inschatting van het beginniveau van de cursisten, van begeleiding van studievaardigheden e.d. noodzakelijk zijn. Trajectbegeleiding omvat o.m. voorlichting, keuzebegeleiding, omschakelmodules, assessment (mogelijkheden om de eigen bekwaamheden in te schatten) en de valorisatiemogelijkheden van de opleiding. Een goede trajectbegeleiding vermindert de uitval in beduidende mate. Daarom vraagt de Vlor om een organieke regeling voor de organisatie van trajectbegeleiding in die sectoren in het onderwijs voor sociale promotie die meer dan andere een sociale opdracht hebben. De Vlor dringt aan om een globale visie te ontwikkelen op trajectbegeleiding.

5 Tertiair onderwijs

5.1 Bepalingen i.v.m. artistieke bekendheid (art. 18, art. 26 en art. 27)

De Vlor is van mening dat de schrapping van de bepalingen de autonomie en het beleidsvoerend vermogen van de hogescholen zal versterken. In het bijzonder draagt de maatregel bij tot de verruiming van de mogelijkheden tot het voeren van een autonoom personeelsbeleid door de instellingen voor hoger onderwijs.

5.2 De studievoortgang in de hogescholen en het universitair onderwijs (art. 19 – 23; 29-31)

De Vlor reageert globaal genomen positief op de voorgestelde maatregelen. Ze dragen bij tot het maximaliseren van het individuele rendement of kunnen onnodige verlenging van de studieduur tegengaan. De raad drukt wel de zorg uit dat t.a.v. een soepeler overgang tussen de basisopleidingen enerzijds en de voortgezette opleidingen anderzijds. De raad vreest dat dit de studievoortgang van heel wat studenten niet ten goede zal komen.

De raad verwijst verder naar de bijlage waar enkele technische opmerkingen over de betrokken artikels worden geformuleerd.

De raad wijst bij deze gelegenheid evenwel op de dringende noodzaak om in het hoger onderwijs een grotere mate van flexibiliteit in te bouwen, zeker ook wat studievoortgang betreft. Voorlopig houdt Vlaanderen nog vast aan het rigide studiejaarsysteem, hoewel er diverse redenen zijn om dit te herdenken.

Het Vlaamse hoger onderwijs heeft nood aan alternatieve leerwegen, enerzijds om een grotere variatie in het doelpubliek te kunnen bedienen en anderzijds om in te spelen op de

maatschappelijke behoefte van life-long-learning. Goede randvoorwaarden moeten in deze nieuwe regeling het studierendement bewaken.

Ook de Bologna-verklaring verwijst expliciet naar een credit-accumulatiesysteem.

De Vlor herinnert ook aan het advies over de overgang van secundair naar hoger onderwijs. Dit advies pleitte o.m. voor mogelijkheden tot studiespreiding in de aanvangsjaren van het hoger onderwijs. De raad vraagt de minister om, zoals al aangekondigd in de beleidsnota, dit advies in overleg met de Vlor te implementeren.

De raad merkt aansluitend hierbij nog op dat de mogelijkheid tot het inschrijven voor twee opeenvolgende studiejaren binnen een academische opleiding (het zogenaamde combineren) tot onnodig inkomstenverlies voor de instellingen leidt. Wanneer een student inschrijft voor twee opeenvolgende studiejaren, wordt immers enkel het laagste studiejaar in aanmerking genomen voor financiering. In dit laagste studiejaar neemt de student in kwestie doorgaans een te beperkt aantal studiepunten op waardoor de inschrijving geen onderwijsbelastingseenheid oplevert.

5.3 De interne en externe kwaliteitsbewaking aan de hogescholen en universiteiten (art. 24 – 25)

De Vlor steunt het voornemen van de overheid om de interne en externe kwaliteitsbewaking voor het gehele Vlaamse hoger onderwijs op eenzelfde leest te schoeien.

De raad vindt het anderzijds belangrijk dat de nieuwe bepalingen de gelijkwaardigheid tussen enerzijds de verantwoordingsfunctie naar de overheid en anderzijds de verbeterfunctie voor de instellingen en de opleidingen respecteren. De nieuwe bepalingen moeten de nodige ruimte blijven bieden aan de instellingen om

1. flexibel in te spelen op een nieuwe maatschappelijke context die voor het hoger onderwijs hoe langer hoe meer een internationale context wordt dan wel een context die sterk beïnvloed zal zijn door internationale tendensen;
2. hun beleidsvoerend vermogen ten volle te kunnen benutten, ook met betrekking tot hun kwaliteitszorgbeleid

De raad bepleit daarom enige voorzichtigheid met betrekking tot de invoering van nieuwe decretale bepalingen die bij een al te strikte interpretatie de nodige flexibiliteit voor de instellingen/opleidingen in de weg zouden kunnen staan (zie opmerkingen in verband met art. 24, § 2 en art. 34, § 2).

Aangezien de overheid expliciet de opdracht heeft tot meta-evaluatie en de overheid de mogelijkheid heeft om zelf initiatieven te nemen indien de instellingen in gebreke zouden blijven, kan de overheid de instellingen –zonder al te veel risico's- wat meer beleidsruimte bieden.

De raad vindt het positief dat de overheid meer expliciete aandacht wenst te schenken aan de noodzaak tot onderzoeksevaluatie. De samenwerking met binnenlandse en buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs hierbij is zeker een pluspunt (art. 24, §1 en art. 34, §1). De raad meent evenwel dat het niet zinvol is de minimale frequentie van onderzoeksevaluatie te

koppelen aan de duurtijd van de opleidingen omdat onderzoekseenheden in de instelling niet per definitie per opleiding worden georganiseerd. De raad stelt voor aan de onderzoeksevaluatie een minimale frequentie van 8 jaar te verbinden.

De raad hoger onderwijs formuleert volgende bedenkingen en/of vragen bij het voorliggende ontwerp inzake de externe en interne kwaliteitsbewaking van het onderwijs (art. 24, §1 en art. 34, §2) :

Het voorontwerp bepaalt dat de externe kwaliteitsbeoordeling van de onderwijsactiviteiten per opleiding of per cluster van opleidingen moet gebeuren door een zelfde visitatiecommissie. De raad vraagt zich af in hoeverre de voorliggende bepaling nog toelaat dat de samenstelling van een visitatiecommissie flexibel wordt aangepast in functie van de specifieke kenmerken van opleidingen : dwz inspelend op geëigende zwaartepunten, inspelend op de omvang van het aantal opleidingsplaatsen waardoor het niet altijd mogelijk zal zijn om één en dezelfde visitatiecommissie aan het werk te zetten voor het geheel van het aantal opleidingsplaatsen. Verder spreekt de raad de hoop uit dat het de instellingen mogelijk blijft aansluiting te zoeken bij internationale initiatieven van kwaliteitszorg, wat ondermeer voor de unieke opleidingen tot op heden het geval was.

De raad merkt tevens nog op dat er zich wellicht ook een legistiek probleem stelt door introductie van de term “visitatiecommissie” zonder dat dit begrip op één of andere wijze decretaal omschreven wordt.

Het decreet bepaalt verder dat het geheel van de werkzaamheden moet afgerond zijn binnen de 24 maanden. De raad is het eens met de wens om aan de werkzaamheden van de externe kwaliteitsbewaking een beperking in tijd te koppelen. Heeft deze bepaling echter wel zin indien men niet duidelijk omschrijft wat als het begin- en eindpunt van de werkzaamheden kan worden beschouwd ?

Het voorontwerp van decreet vertrouwt de coördinatie van de kwaliteitszorg toe aan de Vlaamse Hogescholenraad en/of de Vlaamse Interuniversitaire Raad. De hogescholen en universiteiten kunnen gezamenlijk een externe beoordeling organiseren voor verwante opleidingen. De Vlor betwist geenszins dat VLHORA en VLIR hierbij een zinvolle coördinerende rol kunnen vervullen. De VLIR bewijst dat overigens reeds. Doch ook hier herneemt de raad zijn vrees dat een strikte interpretatie van het decreet de instellingen niet langer de mogelijkheid zal bieden aansluiting te zoeken bij internationale initiatieven van kwaliteitszorg. Het lijkt de raad in dit verband meer opportuun om expliciet melding te maken van de mogelijkheid tot samenwerking met binnen- en buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs, zoals dat ook voor de onderzoeksevaluatie het geval is, en zoals ook in de huidige versie expliciet wordt gesteld.

De raad adviseert om voor wat de hogeschoolopleidingen van één cyclus een beoordelingscyclus van 6 jaar te voorzien, zijnde tweemaal de opleidingsduur en dit naar analogie met de twee-cycli opleidingen.

6 Rechtspositieregelingen

6.1 Mandaat voor bevorderingsambt van directeur

De algemene raad vindt het uitstel van de invoering van het mandaatsysteem in het secundair onderwijs en het onderwijs voor sociale promotie een goede zaak. De raad is van mening dat over de wijze van invoeren een debat ten gronde moet gevoerd worden waarin de globale context wordt meegenomen (o.m. ook de regeling inzake functiebeschrijvingen, evaluatie e.d.). Ook de minister kondigde een evaluatie van de rechtspositieregelingen aan in de beleidsnota.

De raad is ook voorstander van een gefaseerde invoering van het mandaatsysteem.

7 Regionale expertisenetwerken

De Vlor wijst op de noodzaak van ondersteuning voor de implementatie van ICT, zowel op het vlak van nascholing als van ruimere ondersteunende maatregelen. Er blijft nog onduidelijkheid welke partners hier initiatieven nemen en welke de verhouding is met de andere ondersteunende diensten en de overheid. De Vlor benadrukt de rol van andere partners bij de implementatie van onderwijsvernieuwingen.

Ook rijst de vraag naar coördinatie in het nascholingsbeleid. Is dit een nieuw model van nascholing naast de vraaggestuurde nascholing, de nascholing door de netten en de nascholing op initiatief van de overheid ? Is dit model overdraagbaar naar andere vernieuwingen ?

8 Andere noodzakelijke maatregelen om het volgende schooljaar op te starten

8.1 Tijdelijke maatregelen voor concentratiescholen

De Vlor wijst erop dat concentratiescholen, naast de mogelijkheid om afwijkingen te bekomen op de rationalisatienormen, ook behoefte hebben aan bijzondere omkaderingsnormen.

8.2 Effectieve begeleiding en ondersteuning van scholengemeenschappen

De raad wijst op het feit dat deze ondersteuning waarover de representatieve verenigingen van inrichtende machten en het Gemeenschapsonderwijs volgens het decreet op het secundair onderwijs, art. 157 konden beschikken, beperkt was tot de schooljaren 1998-1999 en 1999-2000. Gezien het feit dat deze operatie nog volop aan de gang is, vraagt de raad om deze vorm van ondersteuning gedurende twee jaren te verlengen.

8.3 Verificatie van regelmatige leerlingen en cursisten

De raad herinnert ook aan de problematiek van de Slowaakse Vluchtelingenkinderen die op last van de verificatiediensten werden geschrapt. Ook in het volwassenenonderwijs stellen zich problemen inzake de regelmatigheid van cursisten. De Vlor dringt aan op een eenduidige interpretatie van de relevante regelgeving.

8.4 De art. 92 en 93 van het decreet op het secundair onderwijs

De raad verneemt dat de minister van plan is in de tekst die voorgelegd wordt aan het parlement ook de artikelen 92 en 93 van het decreet op het secundair onderwijs buiten werking te stellen. De raad verheugt zich over dit voornemen. Al in het advies over de herstructureringen in het secundair onderwijs van 31 maart 1998 stelde de raad voor het secundair onderwijs dat de besparingen geen rekening hielden met pedagogische overwegingen, dat niet duidelijk was hoe ze moesten worden gerealiseerd en wat de neveneffecten zouden zijn.

J. Perquy,
administrateur-generaal

L. Van Beneden
voorzitter

Bijlage 1. Technische opmerkingen

1 Art. 31

De raad merkt op dat in art. 31 §3 een inleidende zin ontbreekt waardoor er enige onduidelijkheid is waar de nieuwe tekst moet worden toegevoegd in het universiteitsdecreet.

De raad merkt op dat in de eerste alinea van art. 31 §2 sprake is van een student die zich regelmatig heeft "laten" inschrijven. De raad verkiest de formulering zoals in het huidige decreet. Aan de tweede alinea van art. 31 §2 moet na "met toepassing van het" het woord "bepaalde" toegevoegd worden.

De besluiten van 28 juli 1995 betreffende de organisatie van de examens in de hogescholen van de Vlaamse gemeenschap en van 3 juni 1992 houdende vaststelling, voor de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, van de berekeningswijze van de studiepunten en van de minimale voorwaarden van overdracht van examencijfers en van de voorwaarden voor het aanvullen van een jaarprogramma met opleidingsonderdelen van een volgend jaarprogramma handelen over "inschrijven voor opleidingsonderdelen van het volgend studiejaar". Het is wellicht beter dat de decretale tekst correspondeert met de terminologie uit de regeringsbesluiten : "met ingang van het academiejaar waarin de student, met toepassing van hetgeen bepaald wordt in artikel 53, tweede lid, de toelating gekregen heeft in het laatste jaar van de eerste cyclus een individueel aangepast jaarprogramma te volgen dat uitgebreid werd met opleidingsonderdelen uit het eerste studiejaar van de tweede cyclus."

2 Bijkomende wijzigingen aan de decreten op universiteiten en hogescholen ingevolge de art. 19-23, 29, 30

In de betreffende artikels is sprake van een beperkt jaarprogramma. Dit stelt een legistiek probleem omdat dit begrip in geen van beide decreten wordt gedefinieerd. De besluiten van 28 juli 1995 betreffende de organisatie van de examens in de hogescholen van de Vlaamse gemeenschap en in het besluit van 3 juni 1992 houdende vaststelling, voor de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, van de berekeningswijze van de studiepunten en van de minimale voorwaarden van overdracht van examencijfers en van de voorwaarden voor het aanvullen van een jaarprogramma met opleidingsonderdelen van een volgend jaarprogramma omschrijven weliswaar het begrip individueel aangepast jaarprogramma omschreven. Het is wellicht aangewezen dat een eënduidig en door het decreet ondersteund begrippenkader wordt gehanteerd.

Art. 45 van het universiteitsdecreet met betrekking tot de onderwijsregeling moet ingevolge deze bepalingen, worden aangevuld met een

- punt 8: "de criteria en modaliteiten waaronder studenten, bedoeld in art. 36 en 37, een licentie in het notariaat, een licentie in de godgeleerdheid of een voortgezette opleiding kunnen volgen".

- punt 9 “de criteria en modaliteiten waaronder studenten, bedoeld in art. 35 in eenzelfde academiejaar kunnen inschrijven voor het laatste studiejaar van de eerste cyclus, en het eerste studiejaar van de tweede cyclus”.

Art. 55 van het hogeschooldecreet wordt best aangevuld met een punt 13 “de criteria en modaliteiten waaronder studenten, bedoeld in art. 40, § 4 in eenzelfde academiejaar kunnen inschrijven voor het laatste studiejaar van de eerste cyclus, en het eerste studiejaar van de tweede cyclus.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

L. 30.286/1

KONINKRIJK BELGIE
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 9 juni 2000 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen", heeft op 15 juni 2000 het volgende advies gegeven :

L. 30.286/1

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling als volgt gemotiveerd :

- "- Het voorontwerp poogt de rechtsonzekerheid weg te werken die tijdens het vorige en het lopende school- of academiejaar over een aantal aanlegenheden ontstaan is en die de goede organisatie van het komende school- of academiejaar verhindert. Het voorontwerp regelt aldus urgente en onvoorziene vragen naar aanleiding van de invoering van de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in het secundair onderwijs (art. 41, 43-50, 52 en 56-60) en herdefinieert de benoemingsvoorwaarden in het hoger kunstonderwijs (art. 22, 30 en 31);
- Het voorontwerp bevat voor het school- of academiejaar 2000-2001 een aantal noodzakelijke maatregelen in afwachting van een globale decretale of reglementaire regeling. Elk uitstel van deze overgangsmaatregelen inzake ondermeer de studieverandering binnen de derde graad van het secundair onderwijs (art. 8, § 2), de uitvoering van het Decreet Volwassenenonderwijs (art. 17 en 20) of de organisatie van de afdelingen Stedenbouw en Monumenten en Landschapszorg (art. 19) zou voor de betrokken rechtsonderhorigen een juridisch vacuüm creëren;
- De artikelen 6 en 11 van het voorontwerp geven uitvoering aan het Hibernia-arrest van het Arbitragehof (nr. 14/2000, 2 februari 2000), waarin de bestaande procedure inzake afwijkingen op de rationalisatienorm als strijdig met de artikelen 10, 11 en 24 van de Grondwet worden beschouwd. Dit arrest verplicht dan ook tot een

L. 30.286/1

onmiddellijke aanpassing van het huidige afwijkingsmechanisme;

- Omwille van de urgente nood aan meer pedagogisch comfort voorziet art. 13 van het voorontwerp in de intrekking van de geplande besparing van 2,5% op het lestijdenpakket in het secundair onderwijs. Aangezien de systematiek van art. 92 van het Decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het Decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs niet toelaat dat de besparingsmaatregel tijdens de looptijd ervan wordt ingetrokken, is de onmiddellijke inwerkingtreding van art. 13 van het voorontwerp vereist;
- Het voorontwerp omvat voor de nieuwe opties (art. 9) en het mandaatsysteem (art. 53, 54, en 61-63) in het secundair onderwijs een tijdelijk uitstel dat beleidsmatig verantwoord is omwille van de samenhang tussen deze materies en later in te voeren maatregelen. De rechtszekerheidsnorm vereist een snelle ingang van deze bepalingen;
- De artikelen 4 en 70 voorzien in decretale criteria die op korte termijn nodig zijn om een aantal onderwijsinnovaties door te kunnen voeren met respect voor het legaliteitsbeginsel;
- Het voorontwerp schakelt een aantal prioriteitsregels zowel over de netten als over de onderwijsniveaus heen gelijk (art. 42, 44, 45, 51 en 57). Deze imminente aanpassingen bewerkstelligen de grondwettelijk gewaarborgde gelijkheid tussen personeelsleden en moeten aldus onmiddellijk in de rechtsorde worden ingepast;
- Art. 67 van het voorontwerp voorziet in een rechtsgrond op basis waarvan dringende herstelmaatregelen kunnen worden genomen om de leemte ontstaan door de annulatie van de rechtspositieregeling van het personeel van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs (R.v.St., ROOS, nr. 71.514, 3 februari 1998) weg te werken;

L. 30.286/1

- Hoofdstuk V (Tertiair onderwijs) van het voorontwerp omvat maatregelen inzake het doorbreken van het individueel aangepast jaarprogramma en inzake de kwaliteitsbewaking van onderzoeks- en onderwijsactiviteiten. De door Vlaanderen onderschreven Sorbonne- en Bolognaverklaringen nopen tot de onmiddellijke inwerkingtreding van deze bepalingen omwille van het opgelegde ritme inzake de aanpassing van het hogescholen- en universitair onderwijs aan Europese ontwikkelingen;
- Het voorontwerp voorziet in een aantal vereenvoudigingsmaatregelen (art. 2, 3, 5 en 12) die zeer snel moeten worden ingevoerd om het door het regeerakkoord opgelegde stappenplan inzake vereenvoudiging van de regelgeving te kunnen verwezenlijken".

*

*   *

Gelet op de korte termijn die de Raad van State, afdeling wetgeving, voor het uitbrengen van zijn advies is toegemeten, heeft deze zich beperkt tot het maken van de volgende opmerkingen.

VOORAFGAANDE OPMERKING

Gelet, enerzijds, op de uiterst korte termijn die de Raad van State, afdeling wetgeving, is toegemeten voor het uitbrengen van zijn advies over een omvangrijk en complex ontwerp als het voorliggende, en, anderzijds, op het groot aantal ontwerpen waarover gelijktijdig advies moet worden verleend met toepassing van artikel 84, eerste lid,

L. 30.286/1

1° en 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, is het niet mogelijk geweest de tekst ervan aan een volledig en diepgaand onderzoek te onderwerpen. Uit de vaststelling dat over een bepaling in dit advies niets wordt gezegd, mag bijgevolg niet zonder meer worden afgeleid dat er niets over gezegd kan worden en, indien er wel iets wordt gezegd, dat er niets meer over te zeggen valt.

VORMVEREISTEN

Krachtens artikel 8, § 1, 1°, van het besluit van de Vlaamse regering van 16 november 1994 tot regeling van de begrotingscontrole worden voor gemotiveerd akkoord aan de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting voorgelegd, onder meer, de voorontwerpen van decreten die aan de Vlaamse regering voor beslissing worden voorgelegd en waardoor ofwel de ontvangsten, ofwel de uitgaven kunnen worden beïnvloed.

Alhoewel het om advies voorgelegde voorontwerp een duidelijke budgettaire weerslag heeft, blijkt uit geen enkel aan de Raad van State, afdeling wetgeving, meegedeeld stuk dat aan de zo-even in herinnering gebrachte vormvereiste is voldaan.

De opmerkingen die de Raad van State, afdeling wetgeving, in dit advies formuleert, worden bijgevolg gemaakt onder het voorbehoud dat de ontworpen regeling alsnog om akkoord aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, wordt voorgelegd. Eventuele wijzigingen die het voorontwerp ten gevolge van het naleven van dat vormvereiste mocht

L. 30.286/1

ondergaan, zullen nog aan de Raad van State, afdeling wetgeving, moeten worden voorgelegd.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Verschillende artikelen uit het ontwerp hebben terugwerkende kracht.

Zoals het Arbitragehof er reeds meerdere malen heeft op gewezen, is de niet-retroactiviteit van wetten of decreten een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid en vereist die waarborg dat het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat eenieder in redelijke mate de gevolgen van een welbepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat de handeling wordt verricht (1). Nog volgens het Arbitragehof kan de terugwerkende kracht van wetten of decreten enkel worden verantwoord wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang; indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot gevolg heeft dat de afloop van gerechtelijke procedures in een welbepaalde zin wordt beïnvloed of dat rechtscolleges worden verhinderd zich uit te spreken over een bepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden een verantwoording bieden voor het optreden van de wet- of decreetgever

---

(1) Zie o.m. Arbitragehof, nr. 49/98, 20 mei 1998, overw. B.4.; Arbitragehof, nr. 17/2000, 9 februari 2000, overw. B.4.; Arbitragehof, nr. 36/2000, 29 maart 2000, overw. B.5.

L. 30.286/1

dat ten nadele van een categorie burgers inbreuk maakt op de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden (1).

Binnen de hem toegemeten, uiterst korte termijn voor het geven van zijn advies en gelet op de omvang van het ontwerp en de techniciteit van sommige bepalingen ervan, is het de Raad van State, afdeling wetgeving, onmogelijk om een inzicht te krijgen in, en zich een gefundeerd oordeel te vormen omtrent, de juridische en feitelijke gegevens die zouden kunnen worden ingeroepen om te besluiten dat te dezen een afwijking van het beginsel van de niet-retroactiviteit van het decreet toelaatbaar is. In ieder geval zou het aanbeveling verdienen om in de memorie van toelichting op een concrete en omstandige wijze uiteen te zetten waarom zulks te dezen naar het oordeel van de regering het geval is.

Voorbehoud dient alvast te worden gemaakt met betrekking tot bepalingen die op retroactieve wijze benoemingsvoorwaarden voor het onderwijzend personeel wijzigen en die als gevolg hebben dat personeelsleden die volgens de geldende voorwaarden werden benoemd, niet meer aan de nieuwe benoemingsvoorwaarden zouden voldoen. Hetzelfde geldt ten aanzien van bepalingen die op retroactieve wijze de regels inzake reffectatie en wedertewerkstelling wijzigen.

---

(1) Zie Arbitragehof, nr. 64/97, 6 november 1997, overw. B.5.; Arbitragehof, nr. 3/98, 14 januari 1998, overw. B.7.; Arbitragehof, nr. 97/99, 15 september 1999; overw. B.2.3. en de in de vorige voetnoot vermelde arresten.

L. 30.286/1

Er kan geen verantwoording voor die bepalingen worden gevonden in het gegeven dat de ontworpen, nieuwe benoemingsvoorwaarden of nieuwe regels inzake re-affectatie en wedertewerkstelling reeds door middel van een rondzend-brief aan de betrokkenen werden medegedeeld. Zulk een rondzendbrief vermag immers geen afbreuk te doen aan de thans bestaande benoemingsvoorwaarden of regels inzake re-affectatie en wedertewerkstelling en biedt derhalve op zich geen verantwoording voor het retroactief wijzigen van de voorwaarden of regels.

2. Het ontwerp dient op wetgevingstechnisch vlak grondig te worden nagekeken.

Zo dienen bijvoorbeeld, wanneer een bepaling uit een decreet wordt gewijzigd of opgeheven, alle vroegere, thans nog geldende wijzigingen te worden vermeld die het te wijzigen of op te heffen artikel heeft ondergaan (zie de artikelsgewijze bespreking). Voorts dienen wijzigings-bepalingen die betrekking hebben op één enkel artikel van de te wijzigen regeling, in één enkel artikel van de wijzigende regeling te worden opgenomen. Zo dienen respectievelijk de artikelen 43 en 44, 48 en 49 en 58 en 59 te worden samen-gevoegd tot één enkel artikel.

Andersom dienen bepalingen die verschillende artikelen wijzigen, zoals in artikel 8, te worden onder-gebracht in onderscheiden artikelen van de wijzigende tekst. Hetzelfde geldt voor bepalingen waarbij zowel een artikel wordt gewijzigd als een nieuw artikel wordt ingevoerd, zoals in de artikelen 28 en 39.

L. 30.286/1

Tot slot moet worden opgemerkt dat het niet steeds duidelijk is of bepaalde volzinnen een nieuw lid laten aanvangen, dan wel met de vorige zin of zinnen één enkel lid vormen (zie de ontworpen bepalingen onder de artikelen 35, 44, 49, 52, 59 en 60).

Te dien aanzien moet worden opgemerkt dat het begin van een nieuw lid typografisch moet worden aangeduid door het laten van spatie na het vorig lid en door het laten inspringen van de eerste regel van het nieuwe lid. Wanneer het daarentegen niet in de bedoeling ligt een nieuw lid te laten aanvangen, dienen de onderscheiden volzinnen onmiddellijk op elkaar aan te sluiten.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

Luidens de eerste volzin van het ontworpen artikel 92, § 1, derde lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 worden de kosten verbonden aan activiteiten die passen in de realisatie van de eindtermen en die door het werkingsbudget moeten worden gedragen, niet als een sociaal voordeel beschouwd. Luidens de tweede volzin van het ontworpen artikel 92, § 1, derde lid, bepaalt de Vlaamse regering voor welke activiteiten deze bepaling van toepassing is.

Uit de memorie van toelichting en uit de nota aan de leden van de Vlaamse regering blijkt dat de ontworpen

L. 30.286/1

bepaling het schoolzwemmen beoogt. Het zou slechts die activiteit zijn die in het uitvoeringsbesluit als bedoeld bij het ontworpen artikel 92, § 1, derde lid, tweede volzin, zou worden vermeld.

De ontworpen bepaling noopt tot het maken van een dubbele opmerking.

Eerstens lijken de eerste en de tweede volzin ervan moeilijk met elkaar verenigbaar, waar de eerste volzin, in algemene termen en zonder uitzondering, refereert aan de kosten verbonden aan activiteiten die passen in de realisatie van de eindtermen, terwijl in de tweede volzin aan de Vlaamse regering een discretionaire bevoegdheid lijkt te worden toegekend om te bepalen welke activiteiten die passen in de realisatie van de eindtermen niet als een sociaal voordeel worden beschouwd.

Tweedens is het weinig consistent om, enerzijds, in artikel 92, § 3, 3° en 4°, van het decreet basisonderwijs in algemene termen als sociaal voordeel te beschouwen "het ter beschikking stellen van de voor het publiek toegankelijke gemeentelijke en provinciale infrastructuur inzonderheid de sportinfrastructuur (...)" en "de kosten van de toegang tot het zwembad indien het niet behoort tot de gemeentelijke sportinfrastructuur bedoeld in 3°", en, anderzijds, daarop in een uitvoeringsbesluit een uitzondering in te stellen. Duidelijker en meer rechtszeker ware het die uitzondering uitdrukkelijk in artikel 92, § 3, 3° en 4°, van het decreet basisonderwijs in te schrijven.

L. 30.286/1

Artikel 5

In artikel 5, § 1, van het ontwerp, dient melding te worden gemaakt van het decreet van 14 juli 1998, dat artikel 132, § 1, van het decreet basisonderwijs heeft gewijzigd.

Artikel 6

Luidens het ontworpen artikel 125, § 2, van het decreet basisonderwijs kan de Vlaamse regering, na advies van de Vlaamse Onderwijsraad, afwijkingen toestaan op de programmatie- en rationalisatienormen.

Bij de beoordeling van de bestaanbaarheid van de ontworpen bepaling met het in artikel 24, § 5, van de Grondwet neergelegde legaliteitsbeginsel inzake onderwijs, kan worden verwezen naar het arrest nr. 14/2000 van het Arbitragehof van 2 februari 2000 waarin het volgende wordt overwogen :

"B.2.1. De eerste prejudiciële vraag strekt ertoe te weten of de paragrafen 1 en 5 van artikel 24 van de Grondwet worden geschonden doordat aan de planificatiecommissie, de Minister van Onderwijs en de Vlaamse Regering discretionaire bevoegdheid wordt verleend om afwijkingen toe te staan van het programmatieplan (artikel 3, § 2, zesde lid) of van het rationalisatie- en programmatieplan (artikel 3, § 3, tweede lid, 4°).

B.2.2. Artikel 24, § 5, van de Grondwet drukt de wil uit van de Grondwetgever om aan de wetgevende machten de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten van het onderwijs wat de inrichting, erkenning of subsidiëring ervan betreft, doch

L. 30.286/1

verhindert niet dat de decreetgever andere overheden met uitvoerende taken kan belasten of een beslissingsbevoegdheid kan toekennen, op voorwaarde dat hij daarbij de hem door de Grondwet toegekende bevoegdheid niet overschrijdt of miskent.

B.2.3. Het opstellen van de rationalisatie- en programmatieplannen is een aangelegenheid van inrichting en subsidiëring van het onderwijs, waarop de waarborgen van artikel 24, § 5, van de Grondwet van toepassing zijn. In casu staat evenwel niet de basisregeling inzake programmatie- en rationaliseringsplannen ter discussie, maar wel de bijzondere procedures op grond waarvan individuele afwijking van de algemene normen kunnen worden toegestaan.

Artikel 24, § 5, van de Grondwet wordt niet geschonden door die opdracht aan de uitvoerende macht toe te vertrouwen en haar daarbij een eigen beoordelingsruimte te laten. Het verlenen van de bedoelde afwijkingen vergt immers noodzakelijkerwijze een belangenafweging op grond van de kenmerken eigen aan elk bijzonder geval.

Overigens is ook de uitvoerende macht ertoe gehouden de grondwettelijke waarborgen inzake onderwijs te verzekeren. Daarbij komt het aan de bevoegde rechtscolleges toe om na te gaan of de uitvoerende macht een juiste toepassing heeft gemaakt van die fundamentele beginselen".

In zoverre de aan de Vlaamse regering toegekende bevoegdheid niet verder gaat dan de mogelijkheid tot het toekennen van individuele afwijkingen op de rationalisatie- en programmatienormen, is het ontworpen artikel 125, § 2, derhalve bestaanbaar met artikel 24, § 5, van de Grondwet.

Artikel 7

1. Bepalingen betreffende de inwerkingtreding dienen te worden gegroepeerd in één enkel artikel, dat geheel achteraan in het ontwerp dient te worden geplaatst. Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van de artikelen 15, 21, 32, 40, 64, 66, 69 en 71.

2. Aangezien het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt, gelet op de ingeroepen spoedeisendheid, wellicht vóór 1 september 2000 in het Belgisch Staatsblad zal worden bekendgemaakt, dient te worden geschreven "treden in werking op 1 september 2000 in plaats van "hebben uitwerking met ingang van 1 september 2000".

Artikel 8

In de inleidende zin van artikel 8, § 2 (dat een afzonderlijk artikel zou worden), dient melding te worden gemaakt van het decreet van 12 juni 1991 dat artikel 84ter heeft ingevoegd in het decreet van 31 juli 1990.

Artikel 10

Men schrijve in de inleidende zin van artikel 10 "In de artikelen 28, § 2, en 38, § 2, van hetzelfde decreet" in plaats van "In artikel 28, § 2 en 38, § 2 van hetzelfde decreet".

L. 30.286/1

Artikel 12

Aangezien de artikelen 13 en 14, net zoals de artikelen 9, 10 en 11, wijzigingen aanbrengen aan het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse bepalingen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basis-onderwijs, ware het logischer artikel 12 na de artikelen 13 en 14 te plaatsen.

Artikel 13

1. In artikel 13 dient melding te worden gemaakt van het wijzigende decreet van 18 mei 1999.

2. Indien wordt ingegaan op de suggestie die bij artikel 12 werd gedaan, dient het artikel, dat dan artikel 12 wordt, als volgt te worden geredigeerd :

"De artikelen 91 en 92 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, worden opgeheven.".

Artikel 14

In artikel 14 dient melding te worden gemaakt van het wijzigende decreet van 19 december 1998.

L. 30.286/1

Artikel 15

Wanneer een bepaling terugwerkende kracht heeft, wordt dit aangeduid door te schrijven "heeft uitwerking met ingang van", terwijl dient te worden geschreven "treedt in werking op" wanneer de datum van inwerkingtreding zich in de toekomst situeert en afwijkt van de gewone datum van inwerkingtreding.

De redactie van artikel 15 dient in het licht van deze voorschriften te worden aangepast. Eenzelfde opmerking geldt voor de artikelen 21 en 64.

Artikel 19

Men vervange in artikel 19 het woord "geschrapt" door het woord "opgeheven".

Artikel 20

1. De inleidende zin van artikel 20 dient te worden aangevuld met een verwijzing naar het wijzigende decreet van 1 december 1998.

2. Gelet op de hem toegemeten termijn om zijn advies te geven en bij ontstentenis van de nodige feitelijke gegevens die worden ingeroepen om het door het ontworpen artikel 7 ingevoerde onderscheid in behandeling te verantwoorden, is het de Raad van State, afdeling wetgeving, daargelaten het voorbehoud dat met betrekking tot de

L. 30.286/1

retroactiviteit van de ontworpen bepaling dient te worden gemaakt, niet mogelijk geweest dat artikel te toetsen aan het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en de niet-discriminatie.

In ieder geval zou in de memorie van toelichting moeten worden verduidelijkt welke gegevens de niet-toepassing verantwoorden van de regels inzake re-affectatie en wedertewerkstelling op de personeelsleden die ter beschikking zijn gesteld wegens ontstentenis van betrekking in centra voor volwassenenonderwijs.

Artikel 22

In artikel 22 dient te worden verwezen naar de wijzigende decreten van 19 april 1995, 8 juli 1996, 14 juli 1998 en 18 mei 1999.

Artikel 24

In artikel 24 dient te worden verwezen naar het wijzigende decreet van 16 april 1996.

Artikel 28

In de inleidende zin van artikel 28, § 1, en in artikel 28, § 3, dient melding te worden gemaakt van het wijzigende decreet van 18 mei 1999.

L. 30.286/1

Artikel 33

Men redigere de inleidende zin van artikel 33 als volgt :

"Aan artikel 35 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij de decreten van 27 januari 1993, 5 april 1993, 8 juli 1996 en 18 mei 1999, wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid toegevoegd, dat luidt als volgt : ...".

Artikel 34

Rekening houdend met het tekstvoorstel dat is geformuleerd met betrekking tot de inleidende zin van artikel 33 van het ontwerp, volstaat het om de inleidende zin van artikel 34 te laten aanvangen als volgt : "Aan artikel 36 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij ...".

Artikel 36

Aan de inleidende zin van artikel 36 dient nog een verwijzing te worden toegevoegd naar de wijzigende decreten van 23 juni 1998 en 14 juli 1998.

Artikel 43

In overeenstemming met de in artikel 37, § 1, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie

L. 30.286/1

van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs aangewende terminologie gebruike men ook in het ontworpen artikel 21bis, § 2, derde lid, van dat decreet de woorden "op voordracht van" in plaats van de woorden "in consensus met".

Artikel 47 en 48

Aan de inleidende zin van de artikelen 47 en 48 dient een verwijzing te worden toegevoegd naar het wijzigende decreet van 18 mei 1999.

Artikel 56

In de inleidende zin van artikel 56 dient te worden vermeld dat artikel 23bis van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de psycho-medisch-sociale centra werd vervangen bij het decreet van 18 mei 1999.

Artikelen 57 en 60

De artikelen 23ter en 31ter, § 2, van het decreet van 27 maart 1991 werden ingevoegd bij het decreet van 1 december 1998 en werden gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999. Van die decreten dient melding te worden gemaakt in de inleidende zin van de artikelen 57 en 60.

L. 30.286/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	A. BEIRLAEN,	kamervoorzitter,
	M. VAN DAMME,	staatsraden,
	J. SMETS,	
	G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.
De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht
door Mevr. M. STERCK, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

A. BEIRLAEN

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

HOOFDSTUK II

Basisonderwijs

Artikel 2

Artikel 21 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 21

Bij schoolverandering tussen de eerste schooldag van september en de laatste schooldag van juni is de nieuwe inschrijving rechtsgeldig de eerste schooldag nadat de directie van de nieuwe school de schoolverandering schriftelijk heeft meegedeeld aan de directie van de oorspronkelijke school. De mededeling gebeurt ofwel bij aangetekend schrijven of bij afgifte tegen ontvangstbewijs. In geval van betwisting geldt de datum van de poststempel

van het aangetekend schrijven of de datum van het ontvangstbewijs. "

Artikel 3

In artikel 86 van hetzelfde decreet, wordt § 2 vervangen door wat volgt :

"§ 2. In afwijking van § 1 is de teldag voor de regelmatige leerlingen van programmatiescholen en van scholen die bij een herstructurering betrokken zijn de eerste schooldag van de maand oktober van het lopende schooljaar. Voor scholen in programmatie geldt deze bepaling gedurende de eerste drie schooljaren wat een kleuterschool en gedurende zes schooljaren wat een lagere school of een basis-school betreft. "

Artikel 4

Aan artikel 92, § 3, van hetzelfde decreet, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De Vlaamse regering kan bepaalde activiteiten of kosten uitsluiten van de toepassing van het eerste lid, voor zover deze passen in de realisatie van de eindtermen en gedragen moeten worden door het werkingsbudget. "

Artikel 5

§ 1. In artikel 100, § 1, 110, 122, § 1, 123, § 1, 132, § 1 en § 2 en 133, § 1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 14 juli 1998, worden de woorden "op de laatste schooldag van september van het lopende schooljaar" vervangen door de woorden "op de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar".

§ 2. In artikel 102, § 2, 103, § 2, en 112, § 1, worden de woorden "op de laatste schooldag van september" vervangen door de woorden "op de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar".

§ 3. In artikel 102, § 1, 103, § 1, en 111 worden de woorden "op de laatste schooldag van september" vervangen door de woorden "op de eerste schooldag van oktober".

Artikel 6

In artikel 125 van hetzelfde decreet, wordt § 2 vervangen door wat volgt :

"§ 2. De regering kan na advies van de Vlaamse Onderwijsraad, afwijkingen toestaan op de programmatie- en rationalisatienormen."

Artikel 7

De artikelen van dit hoofdstuk treden in werking op 1 september 2000.

HOOFDSTUK III

Secundair onderwijs

Artikel 8

In artikel 84bis van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, ingevoegd bij het decreet van 12 juni 1991 en gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1, 2°, eerste lid, worden de woorden "eerste en tweede leerjaar van de derde graad in dezelfde onderwijsvorm en in dezelfde onderverdeling van het onderwijs" vervangen door de woorden "eerste leerjaar van de derde graad van het algemeen, technisch of kunstsecundair onderwijs en het tweede leerjaar van de derde graad van het algemeen, technisch of kunstsecundair onderwijs" ;

2° in § 1, 2°, tweede lid, worden de woorden "eerste leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs" vervangen door de woorden "eerste leerjaar van de derde graad van het algemeen, technisch, kunst- of beroepssecundair onderwijs" ;

3° § 2 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 2. In afwijking van de toelatings- en overgangsvoorwaarden zoals vastgelegd bij besluit van de Vlaamse regering en bij wijze van overgangsmaatregel, kan de Vlaamse regering voor het schooljaar 2000-2001 op vraag van de betrokken schooldirectie in individuele gevallen een verandering van studierichting en/of onder-

wijsvorm in de derde graad toestaan, voor zover deze verandering gemotiveerd wordt door medisch, psychische of sociale redenen."

Artikel 9

In artikel 84ter van hetzelfde decreet, ingevoegd door het decreet van 12 juni 1991, wordt § 2 vervangen door wat volgt :

"§ 2. Voor de toepassing van artikel 84bis, § 1, wordt met het getuigenschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs gelijkgesteld :

1° het getuigenschrift van lager secundair onderwijs ;

2° het studiegetuigenschrift van het tweede leerjaar van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt in de schooljaren 1996-1997 tot en met 1998-1999."

Artikel 10

Aan artikel 6, § 2, van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse bepalingen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"In afwijking van het eerste lid, zijn de bepalingen van § 1 van toepassing op :

1° de opties van het eerste leerjaar van de tweede graad van het algemeen secundair onderwijs op 1 september 2001 ;

2° de opties van het tweede leerjaar van de tweede graad van het algemeen secundair onderwijs op 1 september 2002 ;

3° de opties van het eerste leerjaar van de derde graad van het algemeen secundair onderwijs op 1 september 2003 ;

4° de opties van het tweede leerjaar van de derde graad van het algemeen secundair onderwijs op 1 september 2004."

Artikel 11

In de artikelen 28, § 2, en 38, § 2, van hetzelfde decreet, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

"De Vlaamse regering neemt de beslissing, bedoeld in § 1, na advies van de Vlaamse Onderwijsraad.".

Artikel 12

In hetzelfde decreet, wordt een artikel 56bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 56bis

Op verzoek van de betrokken inrichtende macht kan de Vlaamse regering, na advies van de Vlaamse Onderwijsraad, voor een instelling een afwijking toestaan op de rationalisatienorm. De regering bepaalt de periode waarvoor de afwijking geldt.".

Artikel 13

De artikelen 91 en 92 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, worden opgeheven.

Artikel 14

In artikel 157, § 1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 19 december 1998, worden de woorden "voor het schooljaar 1998-1999 en het schooljaar 1999-2000" vervangen door de woorden "voor het schooljaar 1998-1999 tot en met het schooljaar 2001-2002".

Artikel 15

Artikel 3, § 3, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving wordt opgeheven.

Artikel 16

De artikelen van dit hoofdstuk treden in werking op 1 september 2000, met uitzondering van :

1° artikel 13 en 14, die uitwerking hebben met ingang van 1 september 1998 ;

2° artikel 9 dat uitwerking heeft met ingang van 1 september 1999 ;

3° artikel 8, 1° en 2°, die in werking treden op 1 september 2001 ;

4° artikel 10 dat, leerjaar na leerjaar, te beginnen met het eerste leerjaar van de tweede graad van het algemeen secundair onderwijs, in werking treedt op 1 september 2001.

HOOFDSTUK IV

Onderwijs voor sociale promotie

Artikel 17

In artikel 8, eerste lid, van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs, wordt het woord "gunstig" geschrapt.

Artikel 18

In hetzelfde decreet, wordt een artikel 10bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 10bis

In afwachting van de uitvoering van de artikelen 9 en 10 blijft, met uitzondering van wat bepaald is in artikel 40, § 2, tweede lid, de bestaande studiebekrachtiging tot op een door de Vlaamse regering bepalen datum van toepassing. De Vlaamse regering bepaalt het model van de studiebewijzen die tijdens deze overgangsperiode door deze centra uitgereikt worden.".

Artikel 19

In artikel 50, § 2, van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° 2° wordt vervangen door wat volgt :

"2° niet-werkende, verplicht ingeschreven werkzoekenden en uitkeringsgerechtigde werklozen, met uitzondering van de bruggepensioneerden ;" ;

2° 3° wordt opgeheven ;

3° 4° wordt vervangen door wat volgt :

"4° een door de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, aanvaard attest kunnen voorleggen waaruit blijkt dat zij personen zijn met een handicap.".

Artikel 20

De artikelen 83 en 84 van hetzelfde decreet, worden opgeheven.

Artikel 21

In artikel 7 van het decreet van 9 april 1992 betreffende het onderwijs III, gewijzigd bij decreet van 1 december 1998, wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Tijdens de schooljaren 1999-2000 en 2000-2001 gelden de verplichtingen inzake reffectatie en wettewerkstelling niet voor de personeelsleden die terbeschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking in centra voor volwassenenonderwijs. In het centrum waar zij ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking, worden de terbeschikking gestelde personeelsleden belast met pedagogische en administratieve taken. Zij ontvangen voor deze prestaties een wachtgeld of wachtgeldtoelage die gelijk is aan een activiteitswedde.".

Artikel 22

De artikelen van dit hoofdstuk hebben uitwerking met ingang van 1 september 1999, behalve de artikelen 17 en 19 die in werking treden op 1 september 2000.

HOOFDSTUK V

Tertiair onderwijs

AFDELING 1

Hogescholen

Artikel 23

In artikel 2 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd door de decreten van 19 april 1995, 8 juli 1996, 14 juli 1998 en 18 mei 1999, wordt 28°bis opgeheven.

Artikel 24

Aan artikel 26, § 1, van hetzelfde decreet, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De hogeschool kan, in afwijking van de in het eerste lid vermelde diplomavereiste, een student die het diploma van een basisopleiding nog niet heeft behaald, eveneens toelaten tot een voortgezette opleiding. Het diploma van de voortgezette opleiding kan evenwel slechts behaald worden na het behalen van het diploma van de basisopleiding. De hogeschool legt daartoe de criteria en de voorwaarden vast in de onderwijsregeling.".

Artikel 25

Artikel 39 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 16 april 1996, wordt opgeheven.

Artikel 26

Artikel 40 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 40

§ 1. Alle basisopleidingen bestaande uit één cyclus zijn ingedeeld in drie studiejaren. De minimale studieduur voor het behalen van de betreffende graad bedraagt drie academiejaren.

§ 2. Elke cyclus van de basisopleidingen van twee cycli is ingedeeld in twee studiejaar. De minimale studieduur voor het behalen van de graad, verbonden aan elke cyclus, bedraagt twee academiejaar.

§ 3. In afwijking van § 2, is de tweede cyclus van de basisopleidingen die leiden tot de graad van handelsingenieur, architect, licentiaat in productontwikkeling, meester in productdesign of meester in muziek, ingedeeld in drie studiejaar. De minimale studieduur voor het behalen van elk van deze graden, bedraagt drie academiejaar.

§ 4. De in § 2 en in § 3 bedoelde studieduur van de tweede cyclus wordt berekend met ingang van het academiejaar waarin de student zich regelmatig heeft laten inschrijven voor de tweede cyclus of in voorkomend geval met ingang van het academiejaar waarin de student zich voor de eerste maal heeft laten inschrijven voor het volgen van opleidingsonderdelen uit het eerste studiejaar van de tweede cyclus in combinatie met een aangepast programma van het laatste studiejaar van de eerste cyclus, zoals bedoeld in § 5, 2°.

§ 5. In afwijking van artikel 22 :

1° kunnen de houders van het diploma van gegradueerde in de kinesitherapie of van het kandidaatsdiploma van de academische opleiding revalidatiewetenschappen en kinesitherapie, het diploma van licentiaat in de kinesitherapie behalen, indien zij aan hun studie ten minste twee academiejaar besteden ;

2° kan het hogeschoolbestuur personen die krachtens dit decreet een beperkt jaarprogramma volgen op grond van overzetting van examencijfers of vrijstelling in het laatste jaar van de eerste cyclusopleiding, toelaten tot de inschrijving voor de tweede cyclus. De bevoegde examencommissie of examencommissies kan of kunnen consecutief delibereren over de twee betreffende studiejaar in hetzelfde academiejaar. Het hogeschoolbestuur legt criteria en voorwaarden vast in de onderwijsregeling. "

Artikel 27

Artikel 46 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 28

Aan artikel 55 van hetzelfde decreet wordt een 12° toegevoegd, dat luidt als volgt :

"12° de criteria en voorwaarden waaronder studenten, bedoeld in artikel 26, § 1, tweede lid, een voortgezette opleiding kunnen volgen. "

Artikel 29

In artikel 58 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in 1° worden de woorden "onderwijs- en onderzoeksactiviteiten" vervangen door het woord "onderzoeksactiviteiten" ;

2° 2° wordt opgeheven ;

3° 3° wordt vervangen door wat volgt :

"3° zij voorziet, zoveel mogelijk met andere binnenlandse en buitenlandse hogescholen, in een regelmatige beoordeling, ten minste om de acht jaar, van de kwaliteit van de onderzoeksactiviteiten van de hogeschool. Van de uitkomsten van deze beoordeling wordt er een openbaar verslag gemaakt ;" .

Artikel 30

In hetzelfde decreet, wordt een artikel 58bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

" Artikel 58bis

§ 1. De hogescholen zorgen voor de interne en externe kwaliteitsbewaking van de onderwijsactiviteiten. Zij moeten permanent op eigen initiatief toezien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. Zij betrekken de studenten, de alumni en de externe deskundigen uit het beroepsveld bij de processen van interne en externe kwaliteitsbewaking. Zij voorzien gezamenlijk in een regelmatige externe beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten, naar gelang van het geval per opleiding of per cluster van opleidingen. De externe beoordeling gebeurt ten minste om de zes jaar voor de opleidingen van één cyclus en ten minste om de acht jaar voor de opleidingen van twee cycli.

§ 2. De externe beoordeling van eenzelfde opleiding of cluster van opleidingen, bedoeld in § 1, gebeurt voor alle hogescholen die deze opleiding of deze cluster van opleidingen organiseren, door eenzelfde visitatiecommissie die het geheel van haar werkzaamheden afrondt binnen een bestek van 24 maanden.

§ 3. De Vlaamse Hogescholenraad coördineert de gezamenlijke externe beoordelingen.

§ 4. Hogescholen en universiteiten kunnen een gezamenlijke externe beoordeling organiseren van verwante hogeschoolopleidingen van twee cycli en academische opleidingen. In voorkomend geval treden de Vlaamse Hogescholenraad en de Vlaamse Interuniversitaire Raad gezamenlijk als coördinator op en nemen zij de voorschriften voor de externe beoordeling, vermeld in § 1 en § 2, in acht.

§ 5. De visitatiecommissies brengen de uitkomsten van hun beoordeling, van elke opleiding, cluster van opleidingen en van verwante opleidingen samen in een openbaar verslag.

§ 6. De hogescholen geven gevolg aan de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling in het beleid van de hogeschool."

Artikel 31

In artikel 60 van hetzelfde decreet, zoals gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, worden de woorden "volgens de artikelen 58," geschrapt en vervangen door de woorden "volgens de artikelen 58bis,".

Artikel 32

Artikel 60bis, ingevoegd bij decreet van 18 mei 1999 van hetzelfde decreet, wordt ingetrokken.

Artikel 33

Artikel 100 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 34

In artikel 128 van hetzelfde decreet, wordt § 2 vervangen door wat volgt :

"§ 2. Voor de artistiek gebonden onderwijsactiviteiten van de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst, architectuur en productontwikkeling geldt bij aanstelling en benoeming in de ambten van docent, hoofd-docent, hoogleraar en gewoon hoogleraar als vereist bekwaamheidsbewijs eveneens een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs of van het hoger onderwijs van academisch niveau, aangevuld met zes jaar nuttige beroepservaring buiten het onderwijs."

Artikel 35

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 oktober 2000, met uitzondering van de artikelen 23, 33 en 34, die uitwerking hebben met ingang van 1 januari 1996.

AFDELING 2

Universiteiten

Artikel 36

Aan artikel 35 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij de decreten van 27 januari 1993, 5 april 1995, 8 juli 1998 en 18 mei 1999, wordt tussen het eerste lid en het tweede lid, een nieuw lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Het universiteitsbestuur kan, in afwijking van het eerste lid, personen die een beperkt jaarprogramma volgen op grond van overdracht van examencijfers of vrijstelling in het laatste studiejaar van de eerste cycluseducatie, toelaten tot de inschrijving voor de tweede cyclus. De bevoegde examencommissie of examencommissies kan of kunnen consecutief delibereren over de twee betreffende studiejaar in hetzelfde academiejaar. Het universiteitsbestuur legt criteria en voorwaarden vast in de onderwijsregeling."

Artikel 37

Aan artikel 36 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 14 juli 1998, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Het universiteitsbestuur kan, in afwijking van het eerste lid, personen die een beperkt jaarprogramma volgen op grond van overdracht van examencijfers of vrijstelling in het laatste studiejaar van de tweede cyclusoopleidingen, vermeld in het eerste lid, toelaten tot de inschrijving voor respectievelijk een licentie in het notariaat of een licentie in de godgeleerdheid. Voor het behalen van het diploma van deze licenties is het bezit van het in het eerste lid vereiste diploma van de tweede cyclus van de academische opleiding noodzakelijk. De bevoegde examencommissie of examencommissies kan of kunnen consecutief delibereren over de twee betreffende studie jaren in hetzelfde academiejaar. Het universiteitsbestuur legt criteria en voorwaarden vast in de onderwijsregeling."

Artikel 38

Aan artikel 37 van hetzelfde decreet, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Het universiteitsbestuur kan, in afwijking van het eerste lid, personen die, een beperkt jaarprogramma volgen op grond van overdracht van examencijfers of vrijstelling, in het laatste studiejaar van de tweede cyclusoopleiding, toelaten tot de inschrijving voor een aanvullende opleiding of een specialisatieopleiding. Voor het behalen van het diploma van gediplomeerde in de aanvullende studies of van gediplomeerde in de gespecialiseerde studies is het bezit van het in het eerste lid vereiste diploma van de tweede cyclusoopleiding noodzakelijk.

De bevoegde examencommissie of examencommissies kan of kunnen consecutief delibereren over de twee betreffende studie jaren in hetzelfde academiejaar. Het universiteitsbestuur legt criteria en voorwaarden vast in de onderwijsregeling."

Artikel 39

In artikel 49 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 27 januari 1993, 5 april 1995, 23 juni 1998, 8 juli 1998, 14 juli 1998 en 18 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het tweede lid wordt opgeheven ;

2° de volgende leden worden toegevoegd :

"De studieduur voor het behalen van een diploma van een academische opleiding van de eerste cyclus wordt berekend met ingang van het academiejaar waarin een student zich regelmatig heeft laten inschrijven, rekening houdend met de in artikel 34 vastgestelde toelatingsvoorwaarden.

De studieduur voor het behalen van een diploma van een academische opleiding van de tweede cyclus wordt berekend met ingang van het academiejaar waarin een student zich regelmatig heeft laten inschrijven voor de tweede cyclus of in voorkomend geval met ingang van het academiejaar waarin de student zich met toepassing van het in artikel 53, tweede lid, bedoelde besluit, voor het eerst heeft laten inschrijven voor het volgen van opleidingsonderdelen uit het eerste studiejaar van de tweede cyclus in combinatie met een aangepast programma van het laatste studiejaar van de eerste cyclus. De bevoegde examencommissies kunnen binnen één academiejaar voor eenzelfde student consecutief beraadslagen over twee opeenvolgende studie jaren, met dien verstande dat een student voor een bepaald studiejaar niet geslaagd kan worden verklaard vooraleer hij geslaagd is verklaard voor het voorafgaande studiejaar.

De studieduur voor het behalen van een diploma van licentiaat in de godgeleerdheid, van licentiaat notariaat of van een voortgezette academische opleiding wordt berekend met ingang van het academiejaar waarin een student regelmatig werd ingeschreven voor de overeenstemmende opleiding of, in voorkomend geval, met ingang van het academiejaar waarin een student werd ingeschreven voor de overeenstemmende opleiding in combinatie met een inschrijving in het laatste studiejaar van de tweede cyclusoopleiding overeenkomstig het bepaalde in artikel 36, tweede lid, of in artikel 37, vierde lid, naar gelang het geval.

De in dit artikel bepaalde studieduur is ook van toepassing op de personen die via de in artikel 54 bedoelde examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap een academische graad wensen te behalen.

Niemand wordt tot het eindexamen van een tweede cyclus, voorzien in artikel 14, toegelaten indien hij over de twee cycli van zijn studiën

niet ten minste de som van de tijden bepaald voor elk der twee cycli, voorzien in het artikel 1bis, 4°, van de wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, gecoördineerd bij besluit van de Regent van 31 december 1949, heeft besteed."

Artikel 40

Aan artikel 65 van hetzelfde decreet, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt :

"De onderwijsopdracht kan geheel of gedeeltelijk bestaan uit de begeleiding van studenten bij scripties of eindverhandelingen en van promovendi tijdens de voorbereiding van hun doctoraatsproefschrift."

Artikel 41

Aan artikel 97 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Het ten laste van de universiteit komende jaarsalaris van de gepromoveerde onderzoekers in dienst van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen of van het Vlaams Instituut voor de bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch onderzoek in de Industrie, die voor 1 oktober 1999 werden benoemd of aangesteld in een van de graden van het zelfstandig academisch personeel en waarvan de opdracht uitsluitend onderwijsactiviteiten omvat, wordt beperkt tot het verschil tussen het jaarsalaris dat zij zouden ontvangen als lid van het zelfstandig academisch personeel in een voltijds dienstverband met dezelfde anciënniteit, en het jaarsalaris à 100% dat zij ontvangen als onderzoeker in dienst van een van de eerder genoemde instellingen."

Artikel 42

In artikel 122 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 1994 en 18 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In het eerste lid worden de woorden "onderwijs- en onderzoeksactiviteiten", vervangen door het woord "onderzoeksactiviteiten" ;

2° In het eerste lid wordt de bepaling na het tweede gedachtestreepje opgeheven.

Artikel 43

In hetzelfde decreet, wordt een artikel 122bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

" Artikel 122bis

§ 1. De universiteiten zorgen voor de interne en externe kwaliteitsbewaking van de onderwijsactiviteiten. Zij moeten permanent op eigen initiatief toezien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. Zij betrekken de studenten, de alumni en de externe deskundigen uit het beroepsveld bij de processen van interne en externe kwaliteitsbewaking. Zij voorzien gezamenlijk in een regelmatige externe beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten, naar gelang van het geval per opleiding of per cluster van opleidingen. De beoordeling gebeurt ten minste om de acht jaar.

§ 2. De externe beoordeling van eenzelfde opleiding of cluster van opleidingen, bedoeld in § 1, gebeurt voor alle universiteiten die deze opleiding of cluster van opleidingen organiseren, door eenzelfde visitatiecommissie die het geheel van haar werkzaamheden afrondt binnen een bestek van 24 maanden.

§ 3. De Vlaamse Interuniversitaire Raad coördineert de gezamenlijke externe beoordelingen.

§ 4. Universiteiten en hogescholen kunnen een gezamenlijke externe beoordeling organiseren van verwante academische opleidingen en hogeschoolopleidingen van twee cycli. In voorkomend geval treden de Vlaamse Interuniversitaire Raad en de Vlaamse Hogescholenraad gezamenlijk als coördinator op en nemen zij de voorschriften voor de externe beoordeling, bedoeld in § 1 en § 2, in acht.

§ 5. De visitatiecommissies brengen de uitkomst van hun beoordeling van elke opleiding, cluster van opleidingen en van verwante opleidingen, samen in een openbaar verslag.

§ 6. De universiteiten geven gevolg aan de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling in het beleid van de universiteit."

Artikel 44

In artikel 124, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, worden de woorden "volgens de artikelen 122" geschrapt en vervangen door de woorden "volgens artikel 122bis".

Artikel 45

De artikelen van deze afdeling treden in werking op 1 oktober 2000, behalve artikel 41 dat uitwerking heeft met ingang van 1 oktober 1999.

HOOFDSTUK VI

Rechtspositie

AFDELING 1

Decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs

Artikel 46

In artikel 12, § 1, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, worden tussen de woorden "door een vastbenoemd personeelslid" en de woorden "van de in dit hoofdstuk" de woorden "en door een personeelslid dat tijdelijk aangesteld is voor doorlopende duur" ingevoegd.

Artikel 47

In artikel 21, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 april 1992, 21 december 1994, 14 juli 1998 en 18 mei 1999, wordt een § 1bis ingevoegd, die luidt als volgt :

"§ 1bis. Onverminderd de bepalingen van § 1 komen vastbenoemde personeelsleden die in een instelling van de scholengroep een betrekking met onvolledige prestaties in hoofdamt hebben, prioritair in aanmerking voor een tijdelijke aanstelling in de hieronder vermelde volgorde :

1° in de instelling waar het vastbenoemde personeelslid in een betrekking met onvolledige prestaties is aangesteld ;

2° in instellingen van dezelfde scholengroep."

Artikel 48

Aan artikel 21bis, § 2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 14 juli 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° er wordt een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt :

"De tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in het ambt van godsdienstleraar gebeurt door de directeur, op voordracht van de bevoegde instantie van de betrokken eredienst.

De tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in het ambt van leraar secundair onderwijs belast met niet-confessionele zedenleer, gebeurt door de directeur, in consensus met de bevoegde instantie van de niet-confessionele zedenleer." ;

2° er wordt een § 17 toegevoegd, die luidt als volgt :

"§ 17. Wanneer een personeelslid wordt ontslagen of wanneer het een beoordeling of evaluatie met de eindconclusie "onvoldoende" heeft gekregen vooraleer het, het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur heeft verworven voor één of meer instellingen van de scholengroep die niet behoren tot een scholengemeenschap, en het wordt na dit ontslag opnieuw aangeworven door de scholengroep die het ontslag heeft gegeven of het blijft verder fungeren in een andere instelling van dezelfde scholengroep, dan wordt dit personeelslid voor de toepassing van § 4 geacht niet ontslagen te zijn geweest.

Wanneer een personeelslid wordt ontslagen of wanneer het een beoordeling of evaluatie met de eindconclusie "onvoldoende" heeft gekregen vooraleer het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur heeft verworven voor de instellingen van een scholengemeenschap, en het wordt na dit ontslag opnieuw aangeworven door een instelling van de betrokken scholengemeenschap of het blijft verder fungeren in deze scholengemeenschap, dan wordt dit personeels-

lid voor de toepassing van § 4 geacht niet ontslagen te zijn geweest."

Artikel 49

Aan artikel 21ter van hetzelfde decreet, ingevoegd door het decreet van 18 mei 1999 betreffende het onderwijs XI, worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 5 wordt tussen het tweede en het derde lid een lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Dit recht geldt niet voor de personeelsleden bedoeld in hoofdstuk Vbis voor wat betreft het volume van hun vastbenoemde opdracht, waarvoor zij een verlof hebben verkregen om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen." ;

2° een § 17 wordt toegevoegd, die luidt als volgt :

"§ 17. Wanneer een personeelslid wordt ontslagen of wanneer het een beoordeling of een evaluatie met de eindconclusie "onvoldoende" heeft gekregen vooraleer het, het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur heeft verworven voor één of meer instellingen van het bestuur en het wordt na dit ontslag opnieuw aangeworven door het bestuur, dat het ontslag heeft gegeven of het blijft verder fungeren in een andere instelling van hetzelfde bestuur, dan wordt dit personeelslid voor de toepassing van § 5 geacht niet ontslagen te zijn geweest."

Artikel 50

In artikel 22 van hetzelfde decreet, zoals gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 2, tweede lid, worden de woorden "aan de raad van bestuur" vervangen door de woorden "aan de algemeen directeur" ;

2° in § 4, eerste lid, worden de woorden ", of dat overeenkomstig de bepalingen van artikel 21bis tijdelijk werd aangesteld voor een doorlopende duur" geschrapt.

Artikel 51

In artikel 24, § 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, worden tussen de woorden "in artikel 21, § 1" en de woorden ", bedoelde dienstanciënniteit" de woorden ", en artikel 21bis, § 4" ingevoegd.

Artikel 52

In artikel 36bis, § 2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 14 juli 1998 en gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het punt 4° wordt vervangen door wat volgt :

"4° op 31 december voorafgaand aan de vaste benoeming voor doorlopende duur is aangesteld in het ambt waarvoor hij zich kandideert heeft gesteld.

Is het personeelslid op 31 december voor doorlopende duur aangesteld in het ambt van leraar, dan geldt dit als een aanstelling in dat ambt voor alle vakken en specialiteiten waarvoor het personeelslid het recht op een aanstelling van doorlopende duur heeft opgebouwd, zoals bepaald in artikel 21bis, § 5.

De bepaling van het eerste lid is niet van toepassing :

- op een personeelslid dat werd aangesteld bij wijze van reffectatie of wedertewerkstelling ;
- op een personeelslid bedoeld in hoofdstuk V bis voor wat betreft het volume van zijn opdracht waarvoor hij is vast benoemd en waarvoor hij een verlof heeft verkregen om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen. Dit personeelslid moet, voor zover hij het ambt van leraar uitoefent, 360 dagen dienstanciënniteit hebben verworven in het vak of de specialiteit van de vacant verklaarde betrekking.

De bepalingen van dit punt gelden tot en met 31 maart 2000 ;" ;

2° er wordt een punt 4°bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"4°bis. op 31 december voorafgaand aan de vaste benoeming voor doorlopende duur is aangesteld in het ambt waarvoor hij zich kandidaat heeft gesteld.

Behoort de instelling waar het personeelslid voor doorlopende duur is aangesteld tot een scholengemeenschap, dan vervult het personeelslid deze voorwaarde voor alle instellingen van deze scholengemeenschap.

Behoort de instelling waar het personeelslid voor doorlopende duur is aangesteld, niet tot een scholengemeenschap, dan vervult het personeelslid deze voorwaarde voor alle instellingen van de scholengroep die niet tot een scholengemeenschap behoren.

Is het personeelslid op 31 december voor doorlopende duur aangesteld in het ambt van leraar, dan geldt dit als een aanstelling in dat ambt voor alle vakken en specialiteiten waarvoor het personeelslid het recht op een aanstelling van doorlopende duur heeft opgebouwd, zoals bepaald in artikel 21bis, § 5.

De bepaling van het eerste lid is niet van toepassing :

- op een personeelslid dat werd aangesteld bij wijze van reffectatie of wedertewerkstelling ;
- op een personeelslid bedoeld in hoofdstuk V bis voor wat betreft het volume van zijn opdracht waarvoor hij is vast benoemd en waarvoor hij een verlof heeft verkregen om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen. Dit personeelslid moet, voor zover hij het ambt van leraar uitoefent, 360 dagen dienstanciënniteit hebben verworven in het vak of de specialiteit van de vacant verklaarde betrekking ;
- op het personeelslid dat bij een inrichtende macht reeds een vaste benoeming heeft voor een ambt, een vak of een specialiteit waarvoor hij over een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs beschikt en dat bij deze inrichtende macht een uitbreiding

van zijn vaste benoeming wenst in dat ambt, dat vak of die specialiteit.

De bepalingen van dit punt gelden met ingang van 1 april 2000 ;".

Artikel 53

In artikel 36bis, § 2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 14 juli 1998, wordt punt 5° vervangen door wat volgt :

"5° als laatste evaluatie of beoordeling geen evaluatie of beoordeling met eindconclusie "onvoldoende" heeft verkregen. Als het personeelslid niet werd geëvalueerd of niet werd beoordeeld, wordt deze voorwaarde geacht voldaan te zijn."

Artikel 54

In artikel 36ter, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 14 juli 1998 en gewijzigd bij de decreten van 2 maart 1999 en 18 mei 1999, wordt § 1 vervangen door wat volgt :

"§ 1. Dit artikel geldt voor het gewoon en buitengewoon basisonderwijs, het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs, het onderwijs voor sociale promotie en het deeltijds kunstonderwijs."

Artikel 55

In artikel 36quater, § 2, van hetzelfde decreet, wordt 4° vervangen door wat volgt :

"4° op 31 december voorafgaand aan de vaste benoeming voor doorlopende duur is aangesteld in het ambt waarvoor hij zich kandidaat heeft gesteld.

Deze bepaling is niet van toepassing :

- op een personeelslid dat werd aangesteld bij wijze van reffectatie of wedertewerkstelling ;
- op een personeelslid bedoeld in hoofdstuk V bis voor wat betreft het volume van zijn opdracht waarvoor hij is vast benoemd en waarvoor hij een verlof heeft verkregen om

tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen ;".

Artikel 56

Artikel 55quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 14 juli 1998 en gewijzigd bij de decreten van 1 december 1998 en 2 maart 1999, wordt opgeheven.

Artikel 57

In artikel 55quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 14 juli 1998 en gewijzigd bij de decreten van 1 december 1998 en 18 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 1. Elke nieuwe aanstelling in het bevorderingsambt van directeur wordt bij mandaat toegewezen. Deze toewijzing gebeurt :

1° voor de CLB's, met uitzondering van de permanente ondersteuningscel : vanaf 1 september 2000 ;

2° voor het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, het onderwijs voor sociale promotie en het deeltijds kunstonderwijs : vanaf een door de Vlaamse regering te bepalen datum." ;

2° In § 3 worden de woorden "die toegelaten zijn tot de proeftijd op 1 januari 2000" en "op 31 augustus 2000" vervangen door respectievelijk de woorden "die vóór een datum die de Vlaamse regering bepaalt tot de proeftijd zijn toegelaten" en "op een datum die de Vlaamse regering bepaalt".

Artikel 58

In artikel 95bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998 en gewijzigd bij de decreten van 2 maart 1999 en 18 mei 1999, wordt § 4 vervangen door wat volgt :

"§ 4. De definitieve aanwijzing krachtens dit artikel wordt vanaf 1 september 1999 tot uiterlijk 31 augustus 2000 verleend.".

AFDELING 2

Decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de psycho-medisch-sociale centra

Artikel 59

Aan artikel 23bis van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de psycho-medisch-sociale centra, zoals vervangen door het decreet van 18 mei 1999, wordt een § 19 toegevoegd, die luidt als volgt :

"§ 19. Een personeelslid heeft geen recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in de scholengemeenschap indien het geen diensten heeft gepresteerd in instellingen van de scholengemeenschap, met uitzondering van die instellingen die afhangen van dezelfde inrichtende macht als deze waar het een recht op tijdelijke aanstelling met doorlopende duur heeft verworven.".

Artikel 60

In artikel 23ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 december 1998 en gewijzigd bij decreet 18 mei 1999, worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 5 wordt tussen het tweede en derde lid een lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Dit recht geldt niet voor de personeelsleden bedoeld in hoofdstuk IVbis voor wat betreft het volume van hun vastbenoemde opdracht, waarvoor zij een verlof hebben verkregen om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen." ;

2° een § 19 wordt toegevoegd, die luidt als volgt :

"§ 19. Wanneer een personeelslid wordt ontslagen of wanneer het een evaluatie met de eindconclusie "onvoldoende" heeft gekregen vooraleer het, het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur heeft verworven voor één of meer instellingen van het bestuur en het wordt na dit ontslag opnieuw aangeworven door het bestuur, dat het ontslag heeft gegeven of het blijft verder fungeren in een andere instelling van hetzelfde bestuur, dan wordt dit

personeelslid voor de toepassing van § 5 geacht niet ontslagen te zijn geweest."

Artikel 61

In artikel 31bis, § 2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 14 juli 1998, gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Het punt 4° wordt vervangen door wat volgt :

"4° op 31 december voorafgaand aan de vaste benoeming voor doorlopende duur is aangesteld in het ambt waarvoor hij zich kandidaat heeft gesteld.

Is het personeelslid op 31 december voor doorlopende duur aangesteld in het ambt van leraar, dan geldt dit als een aanstelling in dat ambt voor alle vakken en specialiteiten waarvoor het personeelslid het recht op een aanstelling van doorlopende duur heeft opgebouwd, zoals bepaald in artikel 23bis, § 10.

De bepaling van het eerste lid is niet van toepassing :

- op een personeelslid dat werd aangesteld bij wijze van reffectatie of wedertewerkstelling ;
- op een personeelslid bedoeld in hoofdstuk IV bis voor wat betreft het volume van zijn opdracht waarvoor hij is vast benoemd en waarvoor hij een verlof heeft verkregen om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen. Dit personeelslid moet, voor zover hij het ambt van leraar uitoefent, 360 dagen dienstanciënniteit hebben verworven in het vak of de specialiteit van de vacant verklaarde betrekking.

De bepalingen van dit punt gelden tot en met 31 maart 2000 ;"

2° Een punt 4°bis wordt toegevoegd, dat luidt als volgt :

"4°bis. op 31 december voorafgaand aan de vaste benoeming voor doorlopende duur is aangesteld in het ambt waarvoor hij zich kandidaat heeft gesteld.

Behoort de instelling waar het personeelslid voor doorlopende duur is aangesteld, tot een scholengemeenschap, dan vervult het personeelslid deze voorwaarde voor alle instellingen van de scholengemeenschap.

Behoort de instelling waar het personeelslid voor doorlopende duur is aangesteld, niet tot een scholengemeenschap, dan vervult het personeelslid deze voorwaarde voor alle instellingen van de inrichtende macht die niet tot een scholengemeenschap behoren.

Is het personeelslid op 31 december voor doorlopende duur aangesteld in het ambt van leraar, dan geldt dit als een aanstelling in dat ambt voor alle vakken en specialiteiten waarvoor het personeelslid het recht op een aanstelling van doorlopende duur heeft opgebouwd, zoals bepaald in artikel 23bis, § 10.

De bepaling van het eerste lid is niet van toepassing :

- op een personeelslid dat werd aangesteld bij wijze van reffectatie of wedertewerkstelling ;
- op een personeelslid bedoeld in hoofdstuk IV bis voor wat betreft het volume van zijn opdracht waarvoor hij is vast benoemd en waarvoor hij een verlof heeft verkregen om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen. Dit personeelslid moet, voor zover hij het ambt van leraar uitoefent, 360 dagen dienstanciënniteit hebben verworven in het vak of de specialiteit van de vacant verklaarde betrekking ;
- op het personeelslid dat bij een inrichtende macht reeds een vaste benoeming heeft voor een ambt, een vak of een specialiteit waarvoor hij over een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs beschikt en dat bij deze inrichtende macht een uitbreiding van zijn vaste benoeming wenst in dat ambt, dat vak of die specialiteit.

De bepalingen van dit punt gelden met ingang van 1 april 2000 ;".

Artikel 62

In artikel 31ter, § 2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 1 december 1998, gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, wordt 4° vervangen door wat volgt :

"4° op 31 december voorafgaand aan de vaste benoeming voor doorlopende duur is aangesteld in het ambt waarvoor hij zich kandidaat heeft gesteld.

Deze bepaling is niet van toepassing :

- op een personeelslid dat werd aangesteld bij wijze van reffectatie of wedertewerking ;
- op een personeelslid bedoeld in hoofdstuk IV bis voor wat betreft het volume van zijn opdracht waarvoor hij is vast benoemd en waarvoor hij een verlof heeft verkregen om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen ;".

Artikel 63

Artikel 44quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998 en gewijzigd bij het decreet van 2 maart 1999, wordt opgeheven.

Artikel 64

In artikel 44quinquies, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998 en gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 1. Elke nieuwe aanstelling in het bevooronderingsambt van directeur wordt bij mandaat toegewezen. Deze toewijzing gebeurt :

- 1° voor de CLB's, met uitzondering van de permanente ondersteuningscel : vanaf 1 september 2000 ;
- 2° voor het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, het onderwijs voor sociale promotie en het deeltijds kunstonder-

wijs : vanaf een datum die de Vlaamse regering bepaalt." ;

2° In § 3 worden de woorden "op 31 augustus 2000" vervangen door de woorden "op een datum die de Vlaamse regering bepaalt".

Artikel 65

Artikel 44terdecies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, wordt opgeheven.

Artikel 66

Dit hoofdstuk heeft uitwerking met ingang van 1 september 1999, met uitzondering van :

1° de artikelen 52, 2°, en 61, 2°, die uitwerking hebben met ingang van 1 april 2000 ;

2° de artikelen 47, 48, 2°, 49, 51, 54 tot en met 57, 59, 60, 62 tot en met 65 die in werking treden op 1 september 2000.

HOOFDSTUK VII

De centra voor leerlingenbegeleiding

Artikel 67

In artikel 191, § 2, van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, worden de woorden " op 1 september 2000" vervangen door de woorden "op 31 augustus 2000".

Artikel 68

Artikel 67 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2000.

HOOFDSTUK VIII

Het decreet van 18 mei 1999
betreffende het onderwijs XI

Artikel 69

In artikel 170, § 3, van het decreet van 18 mei 1999 betreffende het onderwijs XI, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Aan de Vlaamse regering wordt de bevoegdheid toegewezen voor het bepalen van de rechtspositie-regeling van de administratieve diensten van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs."

Artikel 70

Aan artikel 175 van hetzelfde decreet, worden de volgende woorden toegevoegd :

"en dit vanaf het ogenblik dat zij met het ambt werden belast, maar ten vroegste vanaf 1 januari 1994".

Artikel 71

Artikel 69 heeft uitwerking met ingang van 1 april 1999 en artikel 70 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1999.

HOOFDSTUK IX

Regionale expertisenetwerken

Artikel 72

§ 1. Regionale expertisenetwerken zijn allerlei vormen van samenwerking die erop gericht zijn een nascholingsaanbod te ontwikkelen om leerkrachten te leren hoe ze de informatie- en communicatietechnologie in al haar aspecten kunnen integreren in hun lessen.

§ 2. De Vlaamse Gemeenschap kan met deze regionale expertisenetwerken een overeenkomst sluiten inzake de door het netwerk te leveren ondersteu-

nings- en nascholingsactiviteiten, onder de volgende voorwaarden :

- 1° het netwerk beschikt over expertise inzake nascholing in de pedagogische, technische en organisatorische aspecten van de introductie van nieuwe media in het onderwijs ;
- 2° het netwerk moet voldoende geografisch en/of digitaal uitgebouwd zijn zodat een voldoende aantal scholen er een beroep op kan doen ;
- 3° het netwerk is netoverschrijdend samengesteld en heeft een niveau- en netoverschrijdende werking ;
- 4° een departement lerarenopleiding van een erkende universiteit en een departement lerarenopleiding van een hogeschool moeten deel uitmaken van het netwerk.

§ 3. De Vlaamse regering regelt de verdere voorwaarden en procedures voor het verzekeren via de regionale expertisenetwerken, van een nascholingsaanbod in het kader van het beleid rond informatie- en communicatietechnologie.

Artikel 73

Artikel 72 heeft uitwerking met ingang van 1 december 1999.

Brussel, 21 juni 2000.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN
